

Gemeenteraad	2
1. Opening en mededelingen	2
2. Vaststellen agenda	2
3. Benoeming	3
- Benoeming van Jahir Scoop als woordvoerder voor PvdA	3
- Benoeming van Jurre Huisman als woordvoerder voor SP	3
4. Initiatiefvoorstellen	3
- Initiatiefvoorstel Waardig ouder worden.....	3
5. Conformstukken	6
a. Adviescommissie voor de Sport herbenoemen leden	6
b. Vaststelling bestemmingsplan Tracé Ring Zuid.....	6
c. Vaststelling controleverordening 2023	7
d. Slecht weer voorziening Bevrijdingsfestival Groningen 2023	7
e. Decemercirculaire gemeentefonds 2022	7
f. Stand van zaken en continuering 2023 herstelagenda Groningen Vooruit	7
g. Raadsvoorstel 74577-2023	7
h. Raadsvoorstel 74620-2023	7
i. Raadsvoorstel 74645-2023	7
j. Raadsvoorstel 103875-2023	8
6. Bespreekstukken	8
a. Economische agenda 2023-2026 – Met energie naar de toekomst voor een groene en eerlijke economie	8
- M02: Meer ruimte voor banen, geen voor criminaliteit	8
- M03: Meer ruimte voor de kleine retailondernemer	8
- M04: Steun innovaties die dierproeven onnodig maken	8
- M09: Brainport Groningen	8
b. Vaststelling MER Gebiedsontwikkeling Meerstad-Noord	33
- M01: Van Vet naar FET – Meerstad zonnepark	33
c. Nota Sociale Basis fase 2	41
- M07: “Even aan studenten vragen”	41
- M10: Geen Moi, geen Joy.....	41
d. Vaststellen Gebiedsvisie en reactienota Helpman-Noord	53
- A01: Gebiedsvisie Helpman-Noord	53
7. Motie vreemd aan de orde van de dag.....	54

-	M05: Naschoolse opvang ook voor leerlingen van de Wingerd	54
-	M06: Steun het zelfbeschikkingsrecht, steun de transgenderwet.....	57
-	M08: Geluidseffecten en onderzoek klachten	64
8.	Sluiting	67

GEMEENTERAAD VAN WOENSDAG 5 APRIL 2023 16.30 UUR

Voorzitter: H. Sietsma (GroenLinks)

Namens de raad: J. van Hoorn (GroenLinks), E. Hillekens (GroenLinks), J. Jones (GroenLinks), B. Leemhuis (GroenLinks), S. Middelhuis (GroenLinks), C. Nieuwenhout (GroenLinks), H. Sietsma (GroenLinks), P. Swart (GroenLinks), T. van de Vendel (GroenLinks), E. van der Weele (PvdA), R. Gierkink (PvdA), I. Huitema (PvdA), R. Pestman (PvdA), R. Tjepkema (PvdA), J. van Veen (PvdA), J. Lo-A-Njoe (D66), M. Martinez Doubiani (D66), A. Poelstra-Bos (D66), T. Rustebiel (D66), W. Pechler (PvdD), J. Bosma (PvdD), B. Hekkema (PvdD), T. van Zoelen (PvdD), A. Sijbolts (Stadspartij 100%), Y. Menger (Stadspartij 100%), H. Moerkerk (Stadspartij 100%), M. Sloot (Stadspartij 100%), J. Dijk (SP), D. Brandenburg (SP), F. Mertens (SP), H. de Waard (SP), I. Jacobs-Setz (VVD), E. Akkerman (VVD), R. Heiner (VVD), M. Goodijk (Student&Stad), K. de Groot (Student&Stad), D. Swets (Student&Stad), P. Rebergen (ChristenUnie), S. Wennink (ChristenUnie), J. de Haan (CDA), E. Armut (CDA), L. van der Laan (PvhN), E. Bernabela (PvhN), D. Ram (PVV)

Namens het college: M. Wijnja (wethouder), C. Bloemhoff (wethouder), K. de Wrede (wethouder), E. Eikenaar (wethouder), I. Jongman (wethouder), P. Broeksma (wethouder), R. van Niejenhuis (wethouder), M. Molema (wethouder)

Namens de griffie: P. Kommerij

Gemeenteraad

1. Opening en mededelingen

00:09:33

Voorzitter: Welkom bij deze vergadering van de gemeenteraad van de gemeente Groningen. Welkom in het bijzonder aan de gasten van de raad. Het is een mooi gezelschap op de publieke tribune. Ik hoop dat u een prettige middag hebt gehad tot nu toe. Ik wens u een hele prettige voorstelling van deze sessie. Als u vragen gaat krijgen, dat kan ik me zomaar voorstellen, want wat we hier doen is niet altijd even duidelijk voor buitenstaanders, dan kunt u altijd even een raadslid aan schieten in de pauze straks. Op uw plaats ligt een boekje van Myron Hamming: Je droomt het niet zomaar, een prachtige titel. Ik begreep in de wandelgangen dat het een geschenk is van de burgemeester en dat er ook een kaartje bij hoort. Dat heb ik nog niet gekregen, maar dat komt ook vast goed, met een persoonlijke boodschap. Afwezig met bericht Mirjam Gietema van D66, Koen Schuiling en Josine Spier. Dan moet u het vandaag met mij en Peter naast mij doen. Tot slot, Bart Hekkema is vandaag jarig en zoals gebruikelijk gaan we niet zingen, maar u krijgt wel een presentje.

2. Vaststellen agenda

00:11:19

Voorzitter: Dan zijn we bij het vaststellen van de agenda. Het voorstel is om het eerder als conform stuk geagendeerde onderwerp: het Vaststellen van de gebiedsvisie en de

reactienota Helmond-Noord te verplaatsen naar het agendapunt besprekstukken, want er is een amendement op dit voorstel ingediend en de behandeling beperkt zich tot het bespreken van het amendement.

3. Benoeming

- *Benoeming van Jahir Scoop als woordvoerder voor PvdA*
- *Benoeming van Jurrie Huisman als woordvoerder voor SP*

Voorzitter: Dan zijn we bij installatie en benoemingen. We gaan vandaag Jahir Scoop benoemen als woordvoerder van de PvdA. Voor Jahir kijkt er ook familie mee vanuit Curaçao, welkom aan de familie. We gaan Jurrie Huisman ook benoemen als woordvoerder voor de SP. Mag ik u allebei verzoeken naar voren te komen en kan iedereen gaan staan?

00:12:43

Voorzitter: Dit is gecheckt bij een staatsjurist, en als ik de [onhoorbaar] niet om heb, dan is wat we hier doen niet geldig. We gaan eerst de eed afnemen bij Jahir Scoop. Steekt u uw rechterhand op. Ik zweer dat ik, om tot fractiewoordvoerder benoemd te worden, rechtstreeks, noch middellijk onder welke naam of welk voorwendsel ook enige gift of gunst heb gegeven of beloofd. Ik zweer dat ik om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks, noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen. Ik zweer dat ik getrouw zal zijn aan de grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als fractiewoordvoerder naar eer en geweten zal vervullen. Ik verzoek u mij na te zeggen: "Zo waarlijk, helpe mij, God almachtig."

00:13:31

De heer Scoop: Zo waarlijk, helpe mij, God almachtig."

00:13:34

Voorzitter: Dan bent u nu benoemd als fractiewoordvoerder.

00:13:43

Voorzitter: De heer huisman gaat de belofte afleggen. Ik verklaar dat ik, om tot fractiewoordvoerder benoemd te worden, rechtstreeks, noch middellijk onder welke naam of welk voorwendsel ook enige gift of gunst heb gegeven of beloofd. Ik verklaar en beloof dat ik om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks, noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen. Ik beloof dat ik getrouw zal zijn aan de grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als fractiewoordvoerder naar eer en geweten zal vervullen. Ik verzoek u mij na te zeggen: "Dat verklaar en beloof ik."

00:14:20

De heer Huisman: Dat verklaar en beloof ik.

00:14:22

Voorzitter: Dan ben u nu benoemd tot fractiewoordvoerder. Daar hoort een cadeautje bij. Verder felicitaties stel ik voor uit te stellen tot de eetpauze.

4. Initiatiefvoorstellen

- *Initiatiefvoorstel Waardig ouder worden*

00:14:50

Voorzitter: Dan zijn wij bij agendapunt vier: initiatiefvoorstellen. Er ligt een initiatiefvoorstel

voor van het CDA: Waardig ouder worden. Het dictum van dat voorstel is naar aanleiding van de bespreking in de meningsvormende sessies aangepast naar 10 procent van de woningbouw geschikt voor mensen die ouder zijn. Het woord is aan de indiener van het CDA voor een korte toelichting.

00:15:22

Mevrouw Armut: Dank, voorzitter. Voorzitter, er wordt volop ingezet op het bestrijden van de krapte op de woningmarkt door het kabinet dat jaarlijks honderdduizenden woningen wil bouwen, maar ook binnen onze eigen gemeente. Ambities die heel hard nodig zijn, maar tegelijkertijd nog een grote uitdaging zullen vormen. In ons initiatiefvoorstel hebben wij de noodzaak om te bouwen voor senioren uiteengezet. Binnen de huidige woningmarkt is het voor ouderen ontzettend lastig om een geschikte seniorenwoning te vinden. We moeten ervoor zorgen dat we klaar zijn voor de vergrijzingsgolf waarvan we weten dat die eraan komt. In 2040 zal 26 procent van onze bevolking 65 plus zijn. Miljoenen ouderen zullen dan aanspraak moeten kunnen maken op een voor hen geschikte woning. Daar moeten we nu voor aan de slag. We moeten aan de slag om nieuwe seniorenwoningen te bouwen, betaalbaar, gelijkvloers, goed ontsloten en in de nabijheid van voorzieningen. Natuurlijk is dit niet de ene groep waar we voor moeten bouwen. Een bijkomend voordeel is dat iedere geschikte seniorenwoning ervoor zorgt dat er een woning in een ander segment vrijkomt. Zo blazen we lucht in de oververhitte woningmarkt waar we ook in Groningen mee te maken hebben. We zijn blij met het preadvies van het college, waarin zij op constructieve wijze beargumenteerd waarom zij de norm wil bijstellen naar 10 procent, en wij hebben al laten weten in de meningsvormende sessie dat we kunnen leven met deze 10 procent, waarbij het altijd mogelijk is om bij te sturen en op te schalen waar nodig. We hebben het dictum aangepast en zijn blij dat de andere raadsfracties kenbaar hebben gemaakt dat ze het initiatiefvoorstel op die manier kunnen steunen. Dank u wel.

00:16:51

Voorzitter: Dank u wel. Het woord is aan de overige fracties. Wie kan ik het woord geven? Is het al zo uitgebreid besproken dat daar geen behoefte aan is? Dat kan natuurlijk ook weer goed, dan geef ik het woord aan het college? De VVD.

00:17:09

De heer Heiner: Ik was even aan het afwachten of iemand anders wat ging zeggen, dus dan ga ik wat zeggen. Ten eerste willen we het CDA complimenteren voor het indienen van het voorstel. Als VVD vinden we het belangrijk dat een sneeuwbaaleffect op de woningmarkt ingezet wordt. Juist het bouwen voor ouderen, zoals het CDA ook al zei, kan hierdoor een belangrijke rol in spelen. We vinden het heel moeilijk om een percentage van 10 procent er op te stellen. Het voorstel geeft ons geen inzicht of 10, 20 of 30 procent beter zou zijn. Wij vinden het daarom belangrijk dat we ons niet vastpinnen op een aantal. Laten we vooral kijken naar wat nodig is in bepaalde wijken om die sneeuwbal op gang te brengen zonder dat we ons vastleggen al bepaalde procenten. Daarom zullen wij tegen dit initiatiefvoorstel stemmen. Dank u wel.

00:17:50

Voorzitter: Dank u wel. Roept dat nog reacties op? Dat is niet het geval. Dan geef ik het woord aan het college.

00:18:00

De heer Lo-A-Njoe: Voorzitter?

00:18:05

Voorzitter: Je moet iets sneller reageren als ik vraag wie er nog het woord wil hebben.

00:18:08

De heer Lo-A-Njoe: Ik zal mijn hand nog hoger opsteken voor u, voorzitter, wellicht helpt dat. We hebben hier al uitgebreid over gesproken en we steunen het idee dat doorstroom van belang is om de woningmarkt los te krijgen. We hebben alleen wel twijfels of dat op deze manier lukt. Bovendien vinden we dat juist de groep ouderen die in de gelegenheid is om een doorstroomwoning te kunnen betalen niet in dit voorstel zo naar voren komt, en dat vinden we jammer. Dus we kijken even naar het antwoord van het college, maar we hebben wel twijfel.

00:18:43

Voorzitter: Dan is nu het woord aan de wethouder.

00:18:47

Wethouder Van Niejenhuis: Dank, voorzitter. Ik denk dat het preadvies van het college voor zich spreekt. We zijn heel positief over dit voorstel. Wat delen de analyse dat we hier heel hard mee aan de slag moeten als gemeente en als college. We moeten echt zorgen dat er huizen, woningen voor de ouderen zijn en daarin hebben we wat te doen. Het gaat niet alleen om huis, overigens, maar natuurlijk ook om op welzijn en zorg en een fijne woonomgeving voorzieningen. Dus vanuit het college met instemming en een positief advies op dit voorstel. Richting de VVD zou ik ook nog willen zeggen dat we en en doen. We hebben nu gezegd: "Laten we dit streefgetal pakken." We gaan echt per wijk en buurten en dorpen kijken wat er nodig is. We hebben onze strategische woningbouwprogrammering. We zien daarin wat de wensen van de verschillende doelgroepen zijn en welke woonbehoeften er is. We zullen per wijk, buurt en dorp kijken wat er nodig is en daarvoor programmeren.

00:19:42

Voorzitter: Gaat uw gang de VVD.

00:19:45

De heer Heiner: Stel: in de ene wijk is 30 procent nodig, maar er is ook een wijk waar je maar 8 procent nodig hebt. Is het dan niet zo dat wij ons door ons vast te pinnen op die 10 procent ontzettend vastleggen? Is het niet beter om te zeggen: "We streven ernaar om in iedere wijk te kijken hoeveel er nodig is en daar gaan we aan voldoen." In plaats van een streefgetal van 10 procent vast te leggen.

00:20:09

Wethouder Van Niejenhuis: Ik denk, nogmaals, dat het en en is. We streven op gemeentelijk niveau naar 30 procent sociale huur en 40 procent middensegment, dus we gebruiken een beetje de wet van de grote getallen om op het stedelijk en het gemeentelijk gemiddelde goed te sturen. Tegelijkertijd kijken we natuurlijk heel goed per wijk, dorp en buurt wat er nodig is. Dus nogmaals, we doen en en. Ik denk dat het beide moet zijn. Als je door de oogbaren naar Groningen kijkt, dan moeten de percentages ongeveer kloppen en tegelijkertijd kijk je iedere keer weer wat er nodig is en die verschillen per wijk, buurt en dorp kunnen er zeker ontstaan.

00:20:45

Voorzitter: Dank u wel. Ik kijk even naar mevrouw Armut of zij behoefte heeft aan een laatste reactie. Dat is niet het geval. Dan brengen we het voorstel in stemming.

00:22:15

Voorzitter: De stemming is gesloten. Er zijn 44 stemmen uitgebracht en drie tegen. Gefeliciteerd aan het CDA.

5. Conformstukken

00:22:45

Voorzitter: Dan zijn we bij de conformstukken. Ik loop ze allemaal even langs.

a. Adviescommissie voor de Sport herbenoemen leden

Voorzitter: De Adviescommissie voor de Sport herbenoeming van leden. Dat kan conform. De heer Heiner.

00:23:03

De heer Heiner: Een korte opmerking: de verordening waarmee dit is vastgesteld, de verordening commissie voor de sportstandaard 2009, het lijkt de VVD verstandig om deze verordening te herzien en bij de selectieprocedure ook een rol weggelegd voor de Sportkoepel. Dan wil ik graag met het college in gesprek over hoe we deze verordening zouden kunnen wijzigen. We zullen wel instemmen met de huidige voordracht, aangezien dat gedaan is met deze verordening. Dank u wel.

00:23:30

Voorzitter: Dank u wel. Dan constateer ik dat het voorstel is aangenomen.

b. Vaststelling bestemmingsplan Tracé Ring Zuid

Voorzitter: Vaststelling bestemmingsplan Tracé Ring Zuid. De ChristenUnie en de PVV.

00:23:46

De heer Wennink: Dan zal ik eerst gaan. Dank u wel, voorzitter. De aanneming dat er meer verkeer komt, waartoe deze turbotonde leidt, hopen wij dat deze wordt meegenomen in een verdere blik op de verkeersveiligheid in de omliggende straten in het vervolg.

00:24:04

Voorzitter: De heer Ram.

00:24:07

De heer Ram: Dank u wel, voorzitter. De PVV wordt geacht tegen gestemd te hebben met dit voorstel. We vinden dat zo een aanpassing echt een MER-procedure verdient zodat de effecten op de omgeving kunnen worden getoetst. Bij de vaststelling van dit bestemmingsplan is dat niet het geval, dus om die reden stemmen wij tegen.

00:24:29

Voorzitter: Mevrouw Armut.

00:24:30

Mevrouw Armut: Dank, voorzitter. Het CDA kan zich aansluiten bij de stemverklaring die zojuist uitgesproken is door de ChristenUnie.

00:24:37

Voorzitter: Dank u wel. Dan constateer ik dat met één stem tegen het voorstel is aangenomen.

c. Vaststelling controleverordening 2023

Voorzitter: Dan zijn we bij de Vaststelling van de controleverordening. Die kan aangenomen zijn.

d. Slecht weer voorziening Bevrijdingsfestival Groningen 2023

00:24:52

Voorzitter: Dan zijn we bij de Slecht weer voorziening Bevrijdingsfestival Groningen voor het lopende jaar 2023. Ik heb een stemverklaring staan van D66.

00:25:04

De heer Lo-A-Njoe: Daar zien we vanaf, voorzitter.

00:25:07

Voorzitter: Is er dan iemand anders die een stemverklaring wil geven? Dat is niet het geval. Dan is het voorstel aangenomen.

e. Decembercirculaire gemeentefonds 2022

00:25:15

Voorzitter: Dan zijn we bij de Decembercirculaire gemeentefonds 2022, een raadsvoorstel. Iemand die daar het woord over wil? Dat is niet het geval. Dan is het voorstel aangenomen.

f. Stand van zaken en continuering 2023 herstelagenda Groningen Vooruit

00:25:26

Voorzitter: Stand van zaken en continuering 2023 van de herstel agenda Groningen Vooruit. Iemand die daar een stemverklaring over wil geven? Dat is niet het geval. Dan is het voorstel unaniem aangenomen.

g. Raadsvoorstel 74577-2023

00:25:41

Voorzitter: Dan zijn we bij het Raadsvoorstel onder nummer 74577-2023. Iemand die daar wat over wil zeggen? Dat zou heel ingewikkeld worden. Dat is niet het geval.

h. Raadsvoorstel 74620-2023

00:25:55

Voorzitter: Het raadsvoorstel onder 74620-2023. De VVD, mevrouw Jacobs.

00:26:05

Mevrouw Jacobs: Dank u wel, voorzitter. Mijn fractie wordt geacht tegen te stemmen.

00:26:11

Voorzitter: Dank u wel. Dan constateer ik dat het voorstel met drie tegenstemmen is aangenomen.

i. Raadsvoorstel 74645-2023

00:26:18

Voorzitter: Het raadsvoorstel onder nummer 74645-2-23 kan worden aangenomen.

j. Raadsvoorstel 103875-2023

00:26:27

Voorzitter: Het raadsvoorstel onder de nummers 103875-2023 kan ook aangenomen zijn.

6. Bespreekstukken

00:26:37

Voorzitter: Dank u wel. Dan zijn we bij de bespreekstukken. Als bespreekstuk geagendeerde onderwerpen worden behandeld aan de hand van de in te dienen amendementen of moties. Ze zijn verder goed besproken in de sessies dus, het is niet de bedoeling dat we dat nog een keer hier over gaan doen. De hoofdindieners licht het amendement of de motie toe. Daarna kunnen eventueel reacties of vragen uit de raad komen en het college reageert daarna en tot slot kan de indiener nog een reactie geven en dan gaan we stemmen.

- a. Economische agenda 2023-2026 – Met energie naar de toekomst voor een groene en eerlijke economie
 - *M02: Meer ruimte voor banen, geen voor criminaliteit*
 - *M03: Meer ruimte voor de kleine retailondernemer*
 - *M04: Steun innovaties die dierproeven onnodig maken*
 - *M09: Brainport Groningen*

Voorzitter: We zijn eerst bij de economische agenda 2023-2026 met energie naar de toekomst voor een groene en eerlijke economie. Dan beginnen we met een maidenspeech van Rico Tjepkema.

00:27:54

De heer Tjepkema: Dank u wel, voorzitter. Wat maakt onze samenleving? Toen ik een kind was, groeide ik op met de gedachte dat je maar zo sterk bent als de mensen om je heen, dat hoe we met onze naasten omgaan ons echt kenmerkt, dat we naar elkaar omkijken zeker als anderen het wat moeilijker hebben, dat daar ook bij hoort dat je eigen belang een stukje opzij kan zetten om ervoor te zorgen dat er plek is voor iedereen en dat de overheid er is om daarbij te helpen, regie te pakken om op terug te vallen. Toch zien we nog elke dag ver weg, maar ook zeker dichtbij, dat het niet vanzelfsprekend is om elkaar de hand reiken en dat we niet genoeg naar elkaar omkijken. Voor mezelf kwam dat flink binnen tijdens de vluchtelingencrisis in 2014. Terwijl zo veel mensen het toen zo moeilijk hadden op de vlucht voor oorlog en geweld, rolden wij in Europa, in Nederland, in provincies, in steden en dorpen ruziënd over straat. Terwijl zo veel mensen zo ongelooflijk hard geraakt werden in hun bestaanszekerheid waren wij te veel bezig met ons eigen belang, met welke gevolgen dit voor ons kon hebben, in plaats van te doen wat goed was voor degenen die het juist zo hard nodig hadden. Dat wegzetten van andere mensen, het falen om er voor hen te zijn, het niet opkomen voor hen die het juist zo hard nodig hebben en het feit dat de overheid machteloos leek, terwijl je er juist moet zijn voor iedereen, en zeker voor hen die het moeilijk hebben. Het raakte zo hard aan mijn overtuigingen en mijn rechtvaardigheidsgevoel dat ik zocht naar een manier om er zelf iets aan te doen en verantwoordelijkheid nemen. Het zorgde ervoor dat ik besloot om politiek actief te worden. Wat maakt onze samenleving? Dat zijn niet diegenen die voor hun eigenbelang gaan in plaats van zich in te zetten voor het publieke belang. Het is niet de CEO van Ahold die er met een fikse bonus van doorgaat

terwijl wij met zijn allen tientallen euro's extra kwijt zijn aan boodschappen, maar het zijn de vakkenvuller die elke dag voor een paar euro per uur werken. Het is niet Shell dat olie blijft pompen terwijl de wereld in de fik staat, maar het zijn organisaties als Milieudefensie die opstaan en zeggen: "Nu is het genoeg." Het is niet de NAM die het gas boven de Groningers zette, maar het zijn alle Groningers die met hun fakkels door de straten van deze stad liepen om samen een vuist te maken tegen onrecht. Het zijn niet de projectontwikkelaars of pandjesbazen die voor maximale winst gaan, maar de sterke overheid die regie pakt en de markt beteugeld. Voor retailondernemers die echt van waarde zijn voor Groningen en onze binnenstad maken, voor al die Groningers die snakken naar de bestaanszekerheid van een eigen thuis. Voorzitter, de voorbeelden die ik hiervoor noemde zijn slechts enkele. Het wordt steeds duidelijker dat de markt niet werkt voor de Groningers, maar voor het geld, niet voor de samenleving, maar voor de happy few. Dat is juist waarom we als overheid de regie terug moeten pakken, om op te komen voor Groningers die het hardst nodig hebben en daarmee te investeren in ongedeelde en verbonden samenleving. Laten we het aandurven om op de schouders van reuzen als Floor Wibaut en Jan Shavers te staan, die ons daarin voorgingen door werk te maken van volkshuisvesting in plaats van woningmarkt, door verder te zetten waar Joop den Uyl ooit zo hard voor streed, door de macht en het inkomen in onze gemeente eerlijker te verspreiden. Ook vandaag hebben we die keuze. Vandaag kunnen we ervoor kiezen publieke regie te pakken en om te zien naar de kleine retailondernemers die onze binnenstad maken tot een levendige en bruisende plek die het is. Kiezen voor een ontmoetingsplek voor alle Groningers, kiezen voor die huiskamer waarin we elkaar tegenkomen, kiezen niet voor één groot koffieplein, maar voor een aantrekkelijke plek vol diversiteit. Met dit voorstel om het bestemmingsplan aan te passen, nemen we de grip terug en regelen wij als overheid dat wij ervoor kunnen kiezen hoe onze binnenstad er uitziet en laten we de markt niet zomaar zijn gang gaan. Daarmee perken we oneerlijke concurrentie tussen kleine retailers en horecaketens in door te investeren in wat echt van waarde is voor Groningen en de Groningers, om Groningers boven het geld te zetten. Zo werken we aan een stad waarin we samen leven en elkaar de hand reiken. Zo werken we aan een ongewild Groningen met plek voor iedereen. Dat maakt onze samenleving. Dank.

00:32:34

De heer Tjepkema: Voordat ik het vergeet moet ik natuurlijk nog even zeggen dat wij ook een motie over de bedrijventerreinen indienen, maar mijn mede-indieners kunnen daar vast meer over vertellen vandaag. Dank.

00:32:43

Voorzitter: Dank u wel. Ik ga de dictums van beide moties even voorlezen. Motie twee: meer ruimte voor banen, geen voor criminaliteit. Verzoekt het college onderzoek te doen naar illegale praktijken op bedrijventerreinen in Groningen en de rotte appels eruit pikken en hier prioriteit aan te geven in het programma ruimtelijke economie en ook orde en veiligheid en de raad daarover te informeren. Dit is mede-ingediend door GroenLinks, CDA, de SP en de VVD.

00:33:16

Voorzitter: Motie drie is een heel lang dictum, maar ik ga het parafraseren. Motie drie: meer ruimte voor de kleine retailondernemer om ruimtelijk meer regie te voeren over het gebruik van bestemmingen in de binnenstad en met een voorstel te komen het bestemmingsplan of

het omgevingsplan voor de binnenstad te wijzigen, zodat bestemmingen die momenteel gebruikt worden voor retail alleen nog daarvoor gebruikt kunnen worden en voorwaarde op te nemen om van de afwijkingsbevoegdheid gebruik te kunnen maken in het bestemmingsplan of het omgevingsplan. De motie is mee ingediend door de Partij voor de Dieren, de SP en GroenLinks. De moties maken onderdeel uit van de beraadslagingen. We hebben afgesproken dat de fracties die vragen willen stellen over deze moties, dat kan nu niet meer aan de indiener daarvan, maar dat ze het ze wel vrijstaat om die vragen te stellen aan de mede-indiener. Wie kan ik het woord geven? De heer Van Zoelen, Partij voor de Dieren.

00:34:26

De heer Van Zoelen: Dank, voorzitter, en ook dank voor de mooie economische agenda. We hebben daar alles al over besproken in de commissie, maar wij hebben aangegeven dat we één ding willen aanscherpen en dat gaat over proefdieren. Wij dienen samen met meerdere partijen: D66, GroenLinks, Partij voor het Noorden en de Partij voor de Vrijheid een motie in, want we willen die innovatie steunen die proefdiervrij kunnen. We willen ook proberen om via innovaties te zorgen dat we uiteindelijk in de verre toekomst of wij hoop dus heel snel geen proefdieren uiteindelijk meer nodig zijn. Groningen is de proeftuin voor zorginnovaties voor bij het UMCG, bij het Martini ziekenhuis, maar ook bij de RUG en de Hanzehogeschool. Groningen beschikt over vele onderzoeksinformatieketens en bedrijvigheid die aansluiten op transitie op het gebied van zorg. Landelijk is al eerder een beweging ingezet om proefdieren te weren en dat is in de transitie proefdiervrije innovaties. In de agenda wilden wij aangeven dat we ook op dit gebied regionaal iets kunnen betekenen en dat we kunnen profileren. Wij kunnen als gemeente hierin een rol spelen. Bijvoorbeeld, wij hebben een thema Healthy Aging waar bijvoorbeeld: proefdieren worden gebruikt bij medicatie, maar ook als het gaat om zorgontwikkeling van hoe je gezond ouder kan worden, worden ook proefdieren voor gebruikt en via computermodellen en kunstmatige intelligentie. Als je daarin investeert, kan je ervoor zorgen dat je op een andere manier dat onderzoek kan doen. Dus wij roepen op bij het college om die innovaties, die proefdieren vrij kunnen, te prefereren boven innovaties waarbij proefdieren gebruikt worden, en we willen ook daar aansluiting vinden bij alle partners in de economische agenda om dierenwelzijn onder de aandacht te brengen en ook aan hen te vragen om die innovaties te steunen. Ook als het gaat om de digitaliseringsagenda's willen we de samenwerking versterken richting lobby Haagse en Europese investeringsfondsen om daar geld weg te krijgen zodat wij hier in de economische agenda proefdiervrij innovaties kunnen meenemen als innovatiekant in deze mooie agenda. Dat was het. Ik zie een vraag.

00:36:57

Voorzitter: Mevrouw Jacobs.

00:36:59

Mevrouw Jacobs: Dank u wel, voorzitter, dank u wel, indiener voor de motie. Ik had even een vraag. U verzoekt het college om bij de partners van de economische agenda één en ander onder de aandacht te brengen en ze te vragen om aan de basisbeginselen tegemoet te komen? Heeft u al aan de partners van de economische agenda gevraagd wat ze daarvan vinden, want anders nemen we deze motie al aan, maar heeft u zelf contact gezocht?

00:37:23

De heer Van Zoelen: Ik heb eerlijk gezegd niet zelf contact opgezocht, maar landelijk hebben wij daar een fractie die daar wel met vele instellingen daar contact over heeft. Die economische agenda is dynamisch. Daar komen nieuwe partners bij. Dat zijn instellingen die nog niet in beeld zijn, dus iedereen die hier aanschuift, willen wij die visie meegeven dat we uiteindelijk proefdiervrij willen. Het gaat om de bestaande partners en instellingen, maar ook die uiteindelijk gaan aansluiten.

00:37:57

Voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Jacobs, nog een tweede ronde?

00:38:02

Mevrouw Jacobs: Nee, ik had nog een vervolgvraag. Ik snap wat u zegt en ik ken uw standpunt van uw landelijke partij ook, maar ik neem niet aan dat uw landelijke fractie bij de lokale partners van de Groningse economische agenda contact heeft gezocht. Dus mijn vraag was: heeft u daar contact mee gezocht en volgens mij is daarop uw antwoord: nee. Klopt dat?

00:38:22

De heer Van Zoelen: We hebben daar vragen over gesteld in de commissie, ook al wat er op dat gebied gebeurt en er gebeurt al veel. Ik ben zelf geen expert in de medische zorg, dus ik kan daar natuurlijk vragen over stellen, en dat is ook de vraag in hoeverre ik dat als raadslid moet doen. Wat wij mee willen aangeven is dat dit in de economische agenda een innovatiekans is. Dus ik ga er uit van de mensen die bezig zijn met gebieden als zorg, met Healthy Aging bijvoorbeeld, op die thema's waar heel veel expertise voor het benodigd is, om ook die gesprekken te voeren met die instellingen, dat die mensen dat doen. Dat willen wij meegeven middels deze motie.

00:39:02

Voorzitter: De heer Moerkerk.

00:39:05

De heer Moerkerk: Dank u wel, voorzitter. Mijn fractie vindt het op zich een sympathieke motie. We zouden graag zien dat dit zo werkt zoals het wordt voorgesteld door de Partij voor de Dieren. Dus dank voor die motie. Alleen, we hebben wel wat vragen over de praktische uitvoering en dan moet u vooral denken aan: u trekt een bedrijf wat voor wat goede belofte doet. Prima, maar vervolgens blijkt dat in de praktijk misschien anders te werken en moet je misschien handhaven sturen, weer een bedrijf wegsturen. Dat gaat natuurlijk niet werken, dus we hebben wat praktische bedenkingen, maar we willen wel positief oordelen over de motie.

00:39:40

De heer Van Zoelen: Dank voor uw reactie en ook dank dat u dat een hele mooie motie vindt, dus reken ik ook op uw steun. Het is dus niet de bedoeling dat wij met politieagenten en handhavers naar die instellingen gaan om te kijken of ze het goed doen. Het is de bedoeling om met die mensen te gaan samenwerken die ook al aangeven deze richting op te willen en die aangeven innovaties te willen ontwikkelen of een methode om uiteindelijk proefdier vrij te worden. Dus het is een samenwerking met andere mensen, en niet dat we daar met een politieagent heengaan en vragen: "Doet u dit wel?" Wij gaan ervan uit dat wij

selectief te werk gaan. Dit was dus de aankondiging van de motie. Verder dienen we een motie over de retail in met P van de A. Dat vinden we een zeer mooie motie, want veel kleine ondernemers, ambacht verdwijnt en horeca neemt toe. Dus we willen de grote ketens weren. Ook met criminaliteit zullen we steunen natuurlijk, en we zijn ook wel benieuwd naar de reactie van het college, want we gaan ervan uit natuurlijk dat er al het één en ander gebeurt op het gebied van veiligheid en criminaliteit op bedrijfsterreinen. Ik denk dat ik hiermee alles heb gehad.

00:41:00

Voorzitter: Dank u wel. Mag ik dan de PVV vragen? Die gaat ook een motie indienen. Dan lees ik ondertussen eventjes het dictum voor van de motie van de Partij voor de Dieren. Verzoekt het college om innovaties die dierproef vrij kunnen te prefereren boven innovaties waarbij proefdieren gebruikt worden en bij alle partners in de uitvoering van de economische agenda dit onder de aandacht te brengen om tegemoet te komen aan de basisbeginselen van dierenwelzijn en bij het afstemmen van de digitaliseringsagenda's de samenwerking te versterken en de lobby richting Haagse Europese stimuleringsfondsen.

00:41:51

De heer Ram: Dank u wel, voorzitter. Samen met de Partij voor het Noorden zal de PVV een motie indienen. Het gaat over motie Brainport Groningen. We hebben een aantal ingrediënten in Groningen waardoor Groningen zich leent voor een Brainport. We hebben een NOM waarbij er wordt ingezet op smart factories waar 40 bedrijven zich inzetten voor de industrie 4.0. Dat betekent zonder uitval producten produceren. Daarnaast is er natuurlijk een maakindustrie en daar zit een enorme groeipotentie in. Een ander punt is dat de gemeente Groningen natuurlijk een goede Rijksuniversiteit kent, met daarbij de Hanzehogeschool, dus kennisinstellingen van formaat. Daarnaast zien wij een grote potentie om voor de maakindustrie banen te leveren voor diverse groepen: lager, middel en hoogopgeleid personeel. Daarbij ook het vergroten van onze economie, namelijk het verstevigen van onze economie en economische structuur, zodat je minder gevoelig bent voor conjunctuurverschillen. Daarnaast zien wij een ontwikkeling in de wereld van geopolitiek belang: de deglobalisering, waarbij je ziet, deze multipolaire wereld, waar China de grote fabriek was in deze deglobalisering en dat willen we graag weer terughalen naar Groningen.

00:43:29

Voorzitter: Ik zie een interruptie voor u. De SP.

00:43:32

De heer Brandenburg: Voorzitter, dank. Namens de SP een vraag, want als u het heeft over deglobalisering en meer lokale industrie, maakindustrie, dan vindt u natuurlijk de SP direct aan uw zijde. Alleen begrijp ik niet zo goed wat u bedoelt met een NOM, een Brainport, industrie 4.0. Waarom denkers en doeners en nieuwe bedrijvigheid? Waarom moet het allemaal zo moeilijk bij de PVV? Wat wilt u nou met deze motie wat nog niet in de agenda staat?

00:44:03

De heer Ram: Een mooi voorbeeld is hoe we in Eindhoven met denkers en doeners met elkaar aan de slag gaan. Wat je doet met smart-industry is het volgende: je zorgt ervoor dat

een productieproces zonder fouten werkt. Dus als je dan een product maakt, heb je stadia, heb je helemaal geen uitval meer en zorg je ervoor dat de kostprijs 60 procent daalt. Dat hebben wij gewoon hier in Groningen. Dat is een hartstikke mooi initiatief vanuit de NOM die ongelooflijk goed werkt. Duitsland heeft ook zo een agenda. We hebben de kennis in huis om een gigantisch mooie maakindustrie te hebben. Wellicht is het wel een idee om een keer bij de NOM op bezoek te gaan om eens te luisteren hoe dit werkt. Dat is een mooi uitstapje waard.

00:45:09

Voorzitter: U heeft een vraag van mevrouw Jacobs.

00:45:20

Mevrouw Jacobs: Mijn fractie vroeg zich af, voorzitter, of wel bekend is dat we de universiteit van het noorden hebben, waar juist vmbo, mbo, hbo en universiteit samenwerken om in uw woorden de denkers en de doeners bij elkaar te brengen. Mijn fractie, maar dat zal u vast niet verbazen, voorzitter, heeft niet het idee dat de gemeente moet vertellen hoe bedrijven producten moeten maken. Dat je uitval hebt in een productieproces, dat kennen wij, maar wij denken op zich dat de bedrijven prima in staat zijn om dat zelf te doen. Volgens mij werken de industrie, bedrijfsleven en de NOM al heel goed samen. Dus wij snappen niet dat deze motie er is en wij denken ook Brainport, wij zijn niet zo van copy paste. Brainport is in Eindhoven.

00:46:07

Voorzitter: Kunt u tot een vraag komen?

00:46:10

Mevrouw Jacobs: Ik had mijn vraag al gesteld, voorzitter. Herkent u de universiteit van het noorden en denkt u niet dat dat de technologiecampus is die u benoemt?

00:46:19

Voorzitter: De heer Ram.

00:46:20

De heer Ram: Wat wij graag willen, is een focus op de maakindustrie en dat is een onderbelicht stuk in onze economie. Helaas is dat niet zo groot als bijvoorbeeld in Eindhoven. Eindhoven is een prachtig voorbeeld hoe dat dan wel kan en hoe je een gigantische industrie kan creëren rondom die maakindustrie. We hebben gewoon de ingrediënten in huis en laten we Groningen ook als Brainport gaan promoten en kijken hoe we het Rijk kunnen aansluiten om hier meer werkgelegenheid te creëren op dat punt. Daar zijn alle ingrediënten daarvoor, dus daar pleiten wij voor.

00:46:56

Voorzitter: De heer Rustebiel.

00:46:58

De heer Rustebiel: Ik neem aan dat u met de onderwijsinstellingen heeft gesproken over uw ambitie en dat ze dit een bijzonder goed idee vinden om ons te gaan richten op een technologiesector?

00:47:16

De heer Ram: Ik heb de afgelopen jaren hier al meerdere malen over gesproken met de

kennisinstellingen en ook bijvoorbeeld een motie ingediend over digitalisering van de MKB. Dat heeft onze fractie gedaan in de vorige periode. Het lijkt mij een goed idee om deze maakindustrie wat breder de aandacht te geven. Dank u wel, voorzitter.

00:47:39

Voorzitter: U bent al klaar met wat u wou zeggen ter inleiding van de motie?

00:47:44

De heer Ram: Ja, ik heb de motie nu vier keer uitgelegd, dus volgens mij is het wel duidelijk.

00:47:48

Voorzitter: Ik denk dat het ook en dan ga ik nog even het dictum voorlezen. U roept het college op met het bedrijfsleven en de industrie, de NOM, de gemeente, de provincie en de ommelanden Groningen als Brainport te ontwikkelen naar een technologieregio waar denkers en doeners slim samenwerken met als doel nieuwe bedrijvigheid te ontwikkelen. U wilt daarvoor een technologiecampus oprichten gericht op het opleiden van scholieren en studenten voor onze slimme maakindustrie. De motie is mede-ingediend door de Partij voor het Noorden. Welke fractie kan ik het woord geven over de ingediende moties? De heer Brandenburg.

00:48:28

De heer Brandenburg: Voorzitter, ik zal het heel kort houden. Ik heb in de commissie al gezegd dat alle voorstellen die leiden tot een grotere rol van met name het kleinbedrijf in onze stad altijd op de steun van mijn fractie kunnen rekenen, omdat dat de plek is waar we uiteindelijk kunnen werken aan die democratische energie, die economie die wij uiteindelijk het liefst voor ons zien. Daarom steunen wij dus ook van harte de motie die de kleine retailondernemers een grotere rol wenst te geven in onze stad, omdat wij wel een beetje klaar zijn met al die ketens die met een q beginnen of al die covid toko's die halve liters verwaterde havermelk aan je verkopen. Dus daar zijn wij voor. Natuurlijk zijn wij ook voor de motie voor ruimte voor banen en geen criminaliteit en zullen wij ook de motie over de dierproeven steunen, omdat we die ontwikkeling zinvol vinden. De motie over Brainport vinden wij wat ingewikkelde taal voor iets wat volgens ons wel in de stukken staat, maar daar horen we graag nog de reactie van het college op.

00:49:38

Voorzitter: Dank u wel. Wie volgt? Mevrouw Jacobs.

00:49:43

Mevrouw Jacobs: Dank u wel, voorzitter. Tijdens de behandeling van de economische agenda heeft mijn fractie aandacht besteed aan de economische agenda daar wat ons betreft de nadruk op gelegd moet worden en dat kwam overeen met zoals de wethouder het zag. Dan zou ik graag aandacht willen besteden aan de moties. Motie twee staan we bij op, dus die steunen wij. Bij meer ruimte voor de kleine retailondernemer hebben wij gesproken met Groningen City Club. Ik had de indiener van de motie gevraagd of die dat ook heeft gedaan. De indiener zei destijds van wel, maar dat kon de GCC zich niet meer helemaal herinneren. Ik heb in ieder geval de mening gevraagd van de GCC en dat vind ik wat mij betreft een belangrijke speler in dit verhaal. Die heeft gezegd: "Met deze motie gaan we terug naar de situatie van voor 2014." Toen waren de straten, zoals de Folkingestraat en de Zwanestraat spookstraten met heel veel leegstand. Toen kwam er een vrije vestiging,

Groningen deed het goed. We kregen een bruisende en levendige binnenstad en we werden de beste binnenstad van Nederland. We mochten zelfs het verhaal vertellen in Brussel. We moeten nu vooral niet het één en ander dicht regelen en werken met geboden en verboden. Dat schrikt zelfs ondernemers af, juist ook die kleine retailondernemers waar de heer Brandenburg het over had. Als GCC, vertelde Erik Bos, werken wij prima samen met de afdeling RO om datgene in de straten te doen om bepaalde stimulering in straten te krijgen. Dat beleid heeft er de afgelopen acht jaar toe geleid dat we de laagste leegstand van Nederland hebben. We werken goed samen ten aanzien van de ontwikkeling. Het koopstromenonderzoek geeft aan dat het juist heel goed gaat, met name met de kleine middenstanders in onze gemeente, anders dan met de retail

00:51:30

Voorzitter: U heeft een vraag van de heer Tjepkema en dan nog één van de heer Brandenburg.

00:51:35

Mevrouw Jacobs: Ik dacht dat ik niet een vraag mocht stellen aan de heer Tjepkema, dus dan lijkt het me raar dat de heer Tjepkema wel een vraag aan mij stelt.

00:51:41

Voorzitter: Dat mag gewoon, denk ik. Hij is geïnstalleerd en raadslid en heeft zijn maidenspeech gedaan. Gaat uw gang.

00:51:46

De heer Tjepkema: Ik vertrouw op uw expertise, voorzitter, uiteraard. Mevrouw Jacobs, zou ik willen zeggen via de voorzitter, ik heb zeker contact gehad met de Groninger City Club, maar u moet zich realiseren en u moet toch ook onderkennen dat de Groninger City Club een club is die de belangen behartigt van alle ondernemers in de binnenstad, niet specifiek voor de kleine retailondernemers. Wij proberen hier vandaag juist een balans te breken voor de kleine retailondernemers, niet voor al die andere ondernemers erbij. We zien dat juist die disbalans. Om daar nog even iets over te zeggen, u moet zich realiseren dat het systeem waar u aan refereert wat niet goed werkt een ander systeem ingevoerd is.

00:52:19

Voorzitter: De heer Tjepkema, u krijgt het woord voor een vraag.

00:52:23

De heer Tjepkema: Realiseert mevrouw Jacobs zich dat het een systeem was in een tijd van economische crisis en dat we nu in een tijd zitten waarin het hartstikke goed gaat en er dus nu een disbalans ontstaan is waar we iets aan moeten doen.

00:52:37

Voorzitter: Mevrouw Jacobs.

00:52:37

Mevrouw Jacobs: Nee, dat realiseer ik mij niet, want het is ook niet waar. Als je alle onderzoeken ziet, zoals het koopstromenonderzoek, de onderzoeken van retail Nederland en de positie van Groningen als binnenstad, zie je dat er een hele hoop kleine retailondernemers zijn waar het op zich heel prima mee gaat. Het allerbelangrijkste is dat wij een aantrekkelijke vestigingsstad moeten zijn, een gemeente moeten blijven en zijn, en dan

helpt het niet om allemaal geboden en verboden op te leggen. Ik ben het helemaal met u eens dat de Groningen City Club een belangenbehartiger is. Een belangenbehartiger van iedereen, maar ook een belangenbehartiger voor ons, voor juist een levendige en bruisende binnenstad waarbij wij voorkomen dat er weer sprake is van leegstand omdat mensen niet aan de eisen kunnen voldoen, zoals voor 2014. Dan wil ik graag verder gaan met mijn behandelen van de andere moties.

00:53:25

Voorzitter: De heer Brandenburg had nog een vraag aan u.

00:53:28

De heer Brandenburg: Voorzitter, wat ziet de VVD-fractie dan niet? Ze refereert aan levendig en bruisend en minder leegstand. Dat mag wellicht zo zijn, maar ziet de VVD-fractie dan niet dat dat de Starbucks zijn, de grote ketens, dezelfde [onhoorbaar] zoals je elke andere stad van Nederland in de winkelstraten ziet? Bent u dat niet met ons eens en moeten we daar dus niet actief beleid op voeren?

00:53:52

Mevrouw Jacobs: Het is ingewikkeld. Ik ben het met u eens dat de Starbucks hier vestigt, maar de kaaskop is een lokale ondernemer. Die vestigt zich hier ook. Dus het is niet zo dat er alleen maar grote ketens zich vestigen. Juist de diversiteit maakt onze binnenstad en onze gemeente zo uniek en dat zouden we vooral zo moeten houden. Dat is juist dat klein bedrijf wat u bedoelt, wat u wilt roemen en die zijn juist niet gebaat bij allemaal geboden en verboden. Wat dat betreft zou de oproep die ik moet doen helemaal bij uw fractie passen. Dus wie weet kan ik u alsnog overtuigen. Dan de andere motie, motie vier: de steun in de innovatie die dierproeven onnodig maken. Wij vroegen ons af of dat niet min of meer staande beleid is. Wij geloven erin dat het zeker te prefereren is en wij horen graag van de wethouder hoe ze daarover denkt. Ten aanzien van motie negen hebben wij het idee dat we met de universiteit van het noorden precies datgene hebben wat in die motie staat, dus ik hoor graag van de wethouder of ze met onze fractie van mening is dat die motie overbodig is. Dank u, voorzitter.

00:54:57

Voorzitter: De heer Brandenburg.

00:54:59

De heer Brandenburg: Voorzitter, nog één keer. De VVD-fractie ziet toch ook wel wat er gebeurt als je overal alle verboden en geboden loslaat. Dan gaan die grote koffieketens de ene na de andere zaken opkopen om uiteindelijk met zichzelf te gaan concurreren. Dat is in elke wereldstad ter wereld gebeurt. Dat wilt u toch niet hier in Groningen?

00:55:19

Mevrouw Jacobs: Ik heb toch ook geen voorstel gedaan om regels af te schaffen, de heer Brandenburg, dus ik denk dat we dan een andere taal spreken. Volgens mij wilt u extra regels opleggen en mijn fractie pleit er nou juist voor om dat niet te doen en het te doen met de bestaande regels en om juist de bestaande overlegstructuur te handhaven. Je ziet ook dat Groningen City Club heel vaak actief bezig is om bepaalde branches maar ook bepaalde kleine ondernemers te stimuleren om zich te vestigen, en dat is volgens mij wat onze stad nodig heeft.

00:55:46

Voorzitter: De heer Tjepkema nog.

00:55:49

De heer Tjepkema: Dank. Mevrouw Jacobs heeft contact gehad met de Groningen City Club. Ik zou op mijn beurt willen vragen: heeft u contact gehad met de ambtenaren van de gemeente die aangeven dat de juiste ontwikkeling is richting winkelstraten waarin die kleine retailondernemer geen plek meer heeft omdat die verdreven wordt? Het is juist nu het moment om daar iets aan te doen. Mevrouw Jacobs geeft aan dat ze dat heel graag zou willen, of in ieder geval die bruisendheid zou willen, maar dan moet je daar dus op acteren in plaats van niks doen en stil zitten.

00:56:14

Voorzitter: Mevrouw Jacobs, tot slot.

00:56:16

Mevrouw Jacobs: Volgens mij is het opleggen van een verbod of een gebod niet per se het acteren en het goede doen. Dat is dingen onmogelijk maken. Volgens mij zijn er altijd retailondernemers die stoppen, die op een gegeven moment niet meer verder kunnen. Dat hebben we de afgelopen periode gezien, maar we zien ook dat het hele retail spelen, het ondernemer spelen heel erg veranderd is door corona maar ook door de veranderde binnenstad, en dat je bijvoorbeeld makkelijk of moeilijk met je auto ergens kan komen, dat bepaalt ook of je makkelijk naar een bepaalde winkel kan. Dat is de veranderde omgeving waar elke ondernemer op inspeelt. Dat houdt in dat sommige vertrekken en andere zich opnieuw vestigen. Dat is volgens mij iets wat al decennia aan de gang is, maar ik denk niet dat het opstellen van een verbod of een gebod ons helpt.

00:57:06

Voorzitter: Dank u wel. De heer Wennink.

00:57:12

De heer Wennink: Dank u wel, voorzitter. Betreft de economische agenda, meer dan voorheen is dat het stimuleren van economische ontwikkeling ten dienste aan de welzijn en welvaart van de inwoner. [Onhoorbaar] thema zal circulaire economie en maatschappelijke meerwaarde echt centraal staan. Een diverse functiemix is wat ons betreft in de binnenstad belangrijk voor de aantrekkelijkheid ervan. Dus wij stemmen voor motie drie. In ruimte voor ondernemerschap kan criminaliteit ook in fysieke zin geen ruimte krijgen. Daarom stemmen wij voor motie twee. De economie van de toekomst wordt hopelijk mogelijk gemaakt met zo min mogelijk proefdieren behalve daar waar medisch en ethisch noodzakelijk. Daarom stemmen we voor motie vier. De weg die motie negen in wil slaan is wat ons betreft al reeds ingeslagen met de combinatie van Zernike campus en de toekomstige mbo-locatie op de Suikerzijde. Daarnaast is Brainport wat ons betreft een goed gevonden werknaam van de regio Eindhoven en Groningen kan prima zijn eigen profilering doen met bijvoorbeeld Chemport Europe of Hydrogen Valley, en dat doen zij momenteel al. Dus wij zullen tegen motie negen stemmen.

00:58:15

Voorzitter: Dank u wel. De heer Rustebiel.

00:58:20

De heer Rustebiel: Dank, voorzitter, en gefeliciteerd, de heer Tjepkema, met uw maidenspeech. U wierp daar een interessante vraag op: "Wat maakt onze samenleving?" Ik zal u namens mijn fractie de vraag proberen te beantwoorden en misschien verrast het antwoord u. Wij maken de samenleving niet vanaf hier. Die samenleving ontwikkelt zichzelf en wij moeten daar kaders voor stellen om te zorgen dat de boel niet te veel uit de bocht vliegt. De balans tussen kaders stellen en ingrijpen is een precaire balans waarin wij vaak debat met elkaar voeren. U doet nu een voorstel waar we het echt even over moeten hebben, omdat het volgens mij een beetje de verkeerde kant opschiet. Groningen heeft één van de succesvolste binnensteden van Nederland, en dat komt omdat er ruimte wordt gegeven aan ondernemers die hier wil ondernemen en omdat de gemeente succesvol mee heeft bewogen met economische ontwikkelingen. Tegelijkertijd zijn economische ontwikkelingen natuurlijk variabel. We hebben nu die discussie over die broodjeszaken die niet op zondagochtend open mag, maar we hebben ook kappers die een wijntje willen schenken, dus de ondernemer onderneemt op een manier waarop het beleid van de gemeente dan moet volgen en zich daarop aan moet passen om te zorgen dat die ondernemer kan blijven ondernemen. Het is een balans tussen regels stellen om te zorgen dat de boel blijft lopen, maar ook zorgen dat die ondernemer de ruimte blijft houden. Dat is niet makkelijk en daar worstelen alle gemeenten mee. Uw voorstel over de retail heeft natuurlijk een onderligger die herkend wordt. De huren en energielasten zijn hoog, er is een personeelstekort, dus het is bijzonder lastig om te ondernemen bijvoorbeeld in de detailhandel momenteel. Alleen, wat u voorstelt is toch een beetje het paard achter de wagen stellen. Niet alleen omdat u de belangrijkste brancheorganisaties van binnenstadsondernemers passeert, want zij zijn mordicus tegen uw voorstel, maar ook omdat u het bestemmingsplan aan wilt passen op iets wat u wenselijk vindt vanuit het stadhuis wat daar zou kunnen komen. Dat vind ik nogal normerend en ik denk ook dat de manier waarop de binnenstad ontwikkeld het gevolg is van de keuzes die wij als Groningers maken. Als hier veel horeca is, dan is dat omdat wij als Groningers vandaag naar de horeca gaan. Dan is dat niet omdat wij op het stadhuis daarvoor kiezen.

01:00:22

Voorzitter: U daagt de heer Tjepkema uit.

01:00:30

De heer Tjepkema: Dat doet de heer Rustebiel zeker. Ik snap niet waarom de heer Rustebiel denkt dat wij hier niks mogen vinden van hoe onze eigen binnenstad er hier uitziet. We zijn hier toch verkozen om juist daar iets van te vinden, om juist, de heer Rustebiel zegt het, voorwaarden te scheppen, kaders te stellen. Dat is wat wij hier doen en de kaders die op dit moment gelden voor de binnenstad passen niet meer bij deze tijd. Er is weinig leegstand en het is moeilijk om je hier te vestigen als MKB-ondernemer. Het staat in de economische agenda, dus er horen ook nieuwe kaders bij. Het is niet zo dat de Partij van de Arbeid en andere partijen voorstellen om het hele bestemmingsplan dicht te zetten. Helemaal niet. Het is heel erg goed mogelijk om je hier als onderneming ook nog te vestigen op het moment dat je een daghoreca zaak bent, maar ik wil wel die grip behouden om er zelf wat van te kunnen vinden in plaats van het alleen maar aan de grillen van de markt over te laten en die prijzen alleen maar op te laten drijven.

01:01:18

Voorzitter: De heer Rustebiel.

01:01:21

De heer Rustebiel: Ik deel uw zorg, maar als wij een bestemming horeca toewijzen aan een bepaald pand en de horecazaak vertrekt en er gaat geen nieuwe horecazaken intrekken, dan staat het pand wel leeg omdat er volgens het bestemmingsplan geen detailhandel in mag, andersom precies net zo. Ik snap ook niet wat het effect in de praktijk heeft. Als ik nu een hoge huur heb als detailhandelszaak en uw motie wordt aangenomen en het college gaat beleid maken, dan blijft mijn huur nog steeds net zo hoog. Er verandert echt helemaal niks voor de kosten die ik heb. Dat verandert pas als ik er weer uit ga voor de volgende huurder. Dus uw zorg die u hier neerlegt deel ik, maar de oplossing die u hier neerlegt heeft niks te maken met de zorg die u hier schetst. U wilt gewoon meer grip hebben op de binnenstad, omdat u het ideologisch wenselijk vindt, maar het is niet iets wat in de praktijk gaat werken, want de andere gemeenten doen het ook niet op deze manier.

01:02:09

Voorzitter: De heer Tjepkema.

01:02:10

De heer Tjepkema: Ik vind het zeker ideologisch wenselijk dat we hier een bruisende binnenstad behouden, en ik vind zeker dat we dat mogen vinden. Daarom komen we juist met dit voorstel. De heer Rustebiel begrijpt toch wel dat we te maken hebben met de vrije markt die met weinig kaders te maken heeft op dit moment en dat het wenselijk is om die kaders te stellen, juist omdat die prijs wel opgedreven worden. Het is niet zo dat een verhuurder stilzit. De verhuurder kan gewoon de prijs omhooggooien als hij ziet dat er een keten is die ook graag op dat plekje in de binnenstad wil komen. Dus wat is het antwoord van de heer Rustebiel dan als kleine retailondernemers daarmee te kampen hebben als ze weg moeten omdat ze verdreven worden door ketens die zich op diezelfde plek kunnen vestigen?

01:02:46

De heer Rustebiel: Ik heb uiteraard ook uitgebreid met Groningen City Club gepraat en ik heb wel geluisterd. Ze hebben bijvoorbeeld een voorstel gedaan richting het college, al wat langer geleden, om een fonds op te richten om met bepaalde typen bedrijvigheid juist naar de binnenstad toe te trekken. Dus dat is meer stimuleren in plaats van reguleren. Er zijn allerlei oplossingen mogelijk voor het probleem wat u en ik allebei zien en wat wij allebei problematisch vinden, maar u schiet nu toch een beetje met een kanon op een mug. Dat is wat u doet.

01:03:17

Voorzitter: De heer Tjepkema, tot slot.

01:03:20

De heer Tjepkema: Volgens mij zijn er verschillende knoppen waar je aan kunt draaien. Je hebt de ruimtelijke knoppen. Daar hebben we het nu over. Je hebt een economische knop. We kijken met veel smart uit naar een voorstel van het college om met een publiek ontwikkelbedrijf te komen om daar ook grip op die binnenstad mee te behouden, maar wat de heer Rustebiel nu zegt met het fonds, hoe gaat dat ervoor zorgen dat de huren

omlaaggaan? Daar gaat het erom dat al die pandjes in bezit zijn van een kleine selecte club aan mensen die hier dus uitmaken wat in onze binnenstad gebeurt. Dat willen wij hier aan banden leggen. Dat kan je op verschillende manieren doen. Wat gaat zo een fonds daaraan bijdragen?

01:03:54

De heer Rustebiel: U haalt nu twee dingen door elkaar, denk ik: de diversiteit in de binnenstad en het probleem van de hoge huren. Voor de diversiteit van de binnenstad heb ik volgens mij net een voorstel gedaan. Dat heb ik namens de GCC mede hier neergelegd. Het andere probleem is veel hardnekkiger en daar heb ik geen panklare oplossing voor. Ik weet alleen dat ik uw oplossing niet zo een goed idee vindt om dat het steeds blijven wijzigen van bestemmingen, omdat de ondernemer ervoor kiest om daar te gaan zitten u niet bevalt ervoor kan zorgen dat in de tussentijd het pand steeds leegstaat omdat hij daar dan weer vertrekt. Dat is natuurlijk een voorstel wat heel erg rigide is en wat nooit met een bank mee kan bewegen, dus tussen die wisselingen door steeds tussendoor voor leegstand gaat, omdat uw bestemming niet toelaat dat er van detailhandel weer horeca ingaat. Juist die lage leegstand in Groningen komt mede door de hogere omzetsnelheid van die panden en dat het mogelijk is dat ondernemers hier een kans kunnen krijgen.

01:04:46

Voorzitter: We gaan richting herhaling van zetten, dus ik ga even naar anderen die hun vinger opstaken. De heer Brandenburg.

01:04:53

De heer Brandenburg: Voorzitter, ik sla nog even aan op dat D66 stelt dat de binnenstad volgt wat Groningers willen. Dan vraag ik me af: spreekt D66 wel eens met mensen in onze stadswijken? Je zou ze eens moeten tellen die zeggen: "Wij komen niet meer in de binnenstad, want die is niet meer voor ons. Die niet meer betaalbaar. Je kunt er alleen maar moeilijke koffies en gembertheeën krijgen en je kunt nergens meer voor een paar euro een normaal kopje koffie halen." Vindt D66 niet net als de SP dat onze binnenstad totaal is verjupt en dat het aan ons is om een binnenstad te creëren die voor iedere Groninger is?

01:05:25

De heer Rustebiel: Het is niet aan ons om de binnenstad te creëren. De binnenstad is niet verjupt, de diversiteit is een probleem. Ik zie ook dat bepaalde ketens die in de wijken nog wel zitten niet in de binnenstad zitten omdat de huren te hoog zijn. Ik zie dat de binnenstad er niet meer voor iedereen is en ik heb hier een voorstel gedaan wat we zouden kunnen omarmen om daarmee aan de slag te gaan. Dus ik deel uw zorg, alleen uw oplossing is een slechte.

01:05:47

Voorzitter: De heer Van Zoelen heeft ook een vraag.

01:05:51

De heer Van Zoelen: Dank, voorzitter. Het is nog steeds niet helemaal duidelijk wat de oplossing dan van D66 is om die hoge huren tegen te gaan en ook bijvoorbeeld waarom dat wordt opgedreven dan behalve het fonds, waar we allemaal wel achter staan. Dus waar komt u dan uiteindelijk mee op de proppen? Het enige wat u voorstelt is de klok vol te

werken, waarbij de hele opbrengst van zo een ondernemer naar de huurbaas gaat. Dus waar gaat u uiteindelijk dan mee aankomen?

01:06:20

De heer Rustebiel: Uw voorstel komt evenmin tegemoet aan het verlagen van de huur en of het reguleren van de huren. Dat regelt dit voorstel niet. Met een bestemmingsplanwijziging grijp je niet in op de huur. Inderdaad, ik heb ook geen concrete oplossing voor dit probleem. Anders had ik het wel gedaan, want ik zie het probleem natuurlijk ook en ik spreek ondernemers die het lastig hebben om de boel rond te krijgen om een uiteenlopende partij aan redenen.

01:06:44

Voorzitter: Ik denk dat de posities wel helder zijn. Gaat u verder met de andere moties.

01:06:51

De heer Rustebiel: Wij zijn benieuwd naar het oordeel van het college over de motie als het gaat om veiligheid en meer banen. Volgens mij heet de motie meer banen en meer veiligheid of minder criminaliteit, meer banen. Daar zijn we natuurlijk altijd voor. We vinden de verbondenheid in de motie een beetje ingewikkeld is, dus we hopen dat het college ermee uit de voeten kan. Dan stemmen wij daar voor. Een andere motie over het kijken of wij het aantal proefdieren in Groningen kunnen laten afnemen. Dat steunen wij natuurlijk ook en wij dienen die motie mede in. Brainport Eindhoven is een merknaam wat bij Brainport Eindhoven hoort. Ik constateer ook dat de PVV zelf vooral vindt dat wij een maakindustrie moeten hebben en een technologiesector en dat het in de onderwijssector op die manier helemaal niet gedeeld wordt. Dus dat lijkt me een beetje top down om op die manier te zeggen dat dat hier maar moet komen.

01:07:38

Voorzitter: Dank u wel. Wie kan ik dan het woord geven? De Partij voor het Noorden.

01:07:44

De heer Van der Laan: Dank, voorzitter. Meer ruimte voor banen, geen criminaliteit, op zich kun je daar niet tegen zijn. Het gaat hier over de economische agenda en natuurlijk zal er ook op bedrijventerreinen criminaliteit zijn, maar juist omdat die agenda financieel vrij beperkt is tot 1,6 miljoen per jaar moet je natuurlijk wel goed weten waar je je geld uitgeeft. We vragen ons een beetje af: is die criminaliteit dan zo groot dat je daar een heel apart beleid moet doen binnen het economische beleid? Dus we wachten even een reactie af van het college voor wat betreft die motie. Meer ruimte voor de kleine ondernemer, daar kan ook niemand tegen zijn. Was het niet dat je als gemeente zelf die situatie min of meer hebt gecreëerd. Je hebt jarenlang honderden miljoenen in die binnenstad gestoken. Daar komt het grootkapitaal op af. Die binnenstad is ook voor ouderen vrijwel onbereikbaar geworden, althans met het openbaar vervoer. Dan denken de ondernemers: wat is onze doelgroep? Dat zijn jongeren, dus hippe internationale koffietentjes. Dat heb je dus zelf als gemeente gecreëerd. Dat is gewoon een economisch beginsel, niet meer en niet minder.

01:09:01

Voorzitter: De heer Rustebiel.

01:09:05

De heer Rustebiel: Stelt de Partij voor het Noorden nu werkelijk dat de Starbucks hier is

gekomen omdat er na veel vijven en zessen eindelijk één boom is geplant naast het stadhuis?

01:09:14

De heer Van der Laan: Was het maar zo simpel. We hebben onder andere een forumgebouw neergezet van 180 miljoen. We zijn nu druk aan het investeren op de grote markt, 14 miljoen. Zo kan ik elke straat wel langsgaan, maar er is gewoon echt honderden miljoenen geïnvesteerd in de binnenstad. Dat is gewoon een economisch beginsel en daar komt het grootkapitaal op af. Dat kun je dan wel weer proberen te corrigeren met wetgeving en bestemmingswijzigingen, maar dat is wel heel erg lastig, voorzitter. Wij horen graag de mening van het college of ze dat aandurven en of dat kan, maar dit is een wet van economie en die is vrij helder. Dan nog twee moties. Daar staan wij zelf op, dus daar wil ik niet zoveel over zeggen. Tot zover, voorzitter.

01:10:05

Voorzitter: Dank u wel. Wie volgt? De heer Van de Vendel.

01:10:09

De heer Van de Vendel: Dank u wel, voorzitter. Er is al veel gezegd over de moties. Ik wou nog eventjes benoemen dat wij erg blij zijn dat in deze economische agenda zo een grote rol is weggelegd voor de circulaire en impact economie, dat het een grote toevoeging is voor deze gemeente en dat het fijn is dat we daar extra focus en extra middelen voor vrijmaken. We willen als gemeente vooruitlopen op deze vlakken, maar we moeten niet vergeten ons goeie onderhoud te doen en te denken aan onze kleinste inwoners. Daarom dienen wij uiteraard een motie voor innovatie voor een proefdiervrije economie mede in. Ook moeten we niet onze ogen sluiten voor de criminaliteit op bedrijventerreinen. Graag onderzoeken wij de mogelijkheden om dit te ondervangen, om de rotte appels eruit te halen en om meer te weten komen over het probleem van criminaliteit op bedrijventerreinen om het zo beter te kunnen betrekken in het integraal veiligheidsbeleid. Hetzelfde geldt voor de motie voor het ondersteunen van de kleine retailondernemer. Het is al veel gehad, maar het belang van de retail is groot in Groningen en graag zien we in of dit op deze manier verder ondersteund kan worden in ruimtelijk beleid, deze manier de balans in de gemeente goed terug te brengen en we zo door kunnen met een heerlijke sociale circulaire gemeente.

01:11:34

Voorzitter: Mevrouw Armut heeft een vraag voor u.

01:11:36

Mevrouw Armut: Dank u, voorzitter. Ik hoor de discussie nu een beetje aan en we hebben het steeds over het weren van het daghoreca als we deze motie aan zouden nemen en om dan daarmee kleine retailondernemers te beschermen. Ik vraag me dan toch af: hoe maken wij dan als het onderscheid tussen grote retailers en kleine retailers, want hoe sluiten we nou uit dat er alsnog bijvoorbeeld een HEMA zich dan gaat vestigen? Die kan toch die hoge huurprijzen alsnog ophoesten, dus ik vraag me een beetje af of we nou daadwerkelijk dat probleem hiermee oplossen.

01:12:08

De heer Van de Vendel: We kunnen daar geen onderscheid op maken op wat voor type retail er komt. Dat is een stoel waar we als gemeente niet op kunnen gaan zitten, maar algemene

tendensen kunnen niet 28 HEMA's in de binnenstad komen, dus er zal altijd een verschuiving daardoor plaatsvinden vanuit de horeca naar retail, wat wij dus willen ondersteunen.

01:12:33

Voorzitter: Mevrouw Armut.

01:12:36

Mevrouw Armut: Wij hebben veel HEMA's, maar het zullen er geen 28 zijn, maar er hoeven toch maar twee grote ketens zich bij een verhuurder te melden. Dat zou toch al genoeg zijn om voor een verhuurder te zeggen: "We schuiven die kleine retailondernemer aan de kant. Wij gaan gewoon met een grote keten in zee, want die kan wel die hoge huurprijzen ophoesten." Ik denk dat het op zich goed genoeg gaat en dat er zich genoeg mensen zouden melden die de huurprijzen kunnen ophoesten. Hoe voorkomen we dat dan met deze motie?

01:13:01

De heer Van de Vendel: Dank voor de vraag. Dat is iets wat natuurlijk altijd kan gebeuren, maar door deze motie maken we de algemene tendens richting horeca en het verdrrukken van de kleine retailondernemer lastiger. Uiteraard is het nog steeds niet onmogelijk dat een andere zaak meer huur wil betalen voor hetzelfde pand. Daar kunnen wij niks aan doen. Dat is altijd mogelijk, maar de algemene tendens van horecaondernemers die een hogere omzet genereren per vierkante meter en daardoor een hogere huur kunnen betalen in plaats van retail, die vertragen we enigszins.

01:13:38

Voorzitter: Mevrouw Goodijk.

01:13:42

Mevrouw Goodijk: Dank u wel, voorzitter. Op schriftelijke vragen eerder gesteld door de heer Tjepkema heeft het college gereageerd: "We zien inderdaad dat kleine, zelfstandige retailers het soms moeilijk hebben. Echter, dit is niet één op één te relateren aan de concurrentie met daghoreca." Dus de tegenstelling die er soms wordt gepresenteerd is misschien een beetje tegenstrijdig en ook de ambtelijke organisatie heeft gezegd: "Dat is niet één op één te relateren." Daarnaast hebben we het over daghoreca, maar daghoreca kan uiteraard ook een lokale koffieboer zijn. Dus waarom doet u alsof daghoreca hetzelfde is als een keten?

01:14:20

De heer Van de Vendel: Dank u wel voor de vraag. Het is niet hetzelfde als een keten. Het zijn hele verschillende zaken. Alleen dragen ze beide bij aan hetzelfde probleem en hebben ze dezelfde uitwerking, dat zij een hogere huur per vierkante meter kunnen betalen omdat ze meer omzet genereren.

01:14:38

Voorzitter: Mevrouw Goodijk.

01:14:41

Mevrouw Goodijk: Hoe komt u erbij dat ook een lokale koffietent of ijsboer hogere huur kan betalen dan een kleine retailer?

01:14:52

De heer Van de Vendel: Bij mijn weten is er in horecaland gewoon een hoge omzet per

vierkante meter over het algemeen genomen. Er zijn altijd uitzonderingen. Het is een economie, dus je beïnvloed niet in één keer alles in de economie, maar is er een hogere omzet per vierkante meter over het algemeen genomen in de horeca, dus kunnen zij een hogere huur betalen en gaat dat dus vaak ten koste van de kleinere retailondernemer.

01:15:21

Voorzitter: We worden nu wel heel technisch. Mevrouw Jacobs.

01:15:29

Mevrouw Jacobs: Mevrouw Goodijk had nog een vraag, maar staat u die niet toe, want dat was denk ik een reactie of zag u die niet?

01:15:34

Voorzitter: Die zag ik wel, maar ik zei: "Het wordt nu wel heel technisch." Mevrouw Jacobs.

01:15:40

Mevrouw Jacobs: Ik zou graag van de fractie van GroenLinks willen weten, voorzitter, of ze ook zien dat er een bepaalde mix juist is? Als je het hebt over de beste straten van Groningen wat de afgelopen paar jaar zijn uitgeroepen, dan hebben we het over de Folklingestraat en over de Zwanestraat. Dat zijn bij uitstek straten waar juist die functie, die mix van retailers en horecaondernemers heel erg zit en dat zouden we toch vooral moeten willen behouden. Dus als er ergens een kleine retailer zit en die gaat om welke reden dan ook weg, dat is niet altijd de hoge huur en dat kan natuurlijk wel, maar zou u dan willen tegenhouden dat er een ander komt en wilt u dan ook leegstand? Die vraag heb ik aan de heer Tjepkema gesteld, maar zou ik ook aan u willen stellen. Zou u dan eerder leegstand willen of zou u willen dat er zich een ondernemer vestigt, hetzij welke ondernemer dan ook. Het kan natuurlijk een lokale koffietent zijn met havermelk en gemberthee. Dat zou ook nog kunnen.

01:16:38

De heer Van de Vendel: Ik ben altijd pro havermelk en gemberthee. Dat lijkt me heel goed in het kader van de eiwittransitie, maar dat is even een andere discussie. Ik ben niet voor leegstand uiteraard. Ik denk alleen dat we een probleem wel moeten onderkennen dat ook in bijvoorbeeld de Brugstraat en omstreken is. We zien daar dat er veel meer horeca komt ten koste van retailondernemers, en dat we daar op moeten willen sturen.

01:17:08

Voorzitter: Mevrouw Jacobs.

01:17:10

Mevrouw Jacobs: Bent u misschien met de fractie van de VVD van mening dat juist die daghoreca misschien wel in onze stad komt, omdat onze inwoners daarom vragen, omdat we de jongste stad van Nederland zijn, dat we heel veel studenten hebben en de studenten van tegenwoordig, dat weet ik uit ervaring, eten en drinken veel vaker buiten de deur dan ik toen deed.

01:17:31

Voorzitter: Uw vraag is wel duidelijk. De heer Van de Vendel.

01:17:37

De heer Van de Vendel: Dat klopt. Er wordt uiteraard veel geconsumeerd in de horeca, want

anders waren ze wel failliet gegaan. Dat snap ik ook. Dus er is vraag naar. Daardoor komt er ook aanbod. Dat snap ik. Alleen denk ik dat we daarmee, wat ook al eerder is genoemd, een andere groep de binnenstad ontzeggen bijna en dat er veel winkels verdwijnen waar ook veel vraag naar is en dat dat mede komt juist door de grote omzet per vierkante meter van de horeca.

01:18:09

Voorzitter: We gaan wel naar een einde van dit debat, want we gaan echt dingen herhalen. De heer Rustebiel, tot slot.

01:18:15

De heer Rustebiel: Waarom neemt u het wel op voor lokale retailers en niet voor lokale horecaondernemers in het voorstel? U zet ze zelfs een beetje tegen elkaar op. Waarom doet u dat?

01:18:25

Voorzitter: De heer Van de Vendel.

01:18:28

De heer Van de Vendel: Ik denk niet dat we ze per se tegen elkaar op willen zetten. Dat lijkt me helemaal niet de bedoeling. We nemen het wel op voor de retailondernemers, omdat we zien dat er daar nu veel van verdwijnen, dat die het zwaar hebben en bij mijn weten is dat voor lokale horecaondernemers minder het geval.

01:18:46

Voorzitter: Bent u aan het eind van uw woordvoering? Dat is het geval. Iemand anders nog? De heer Moerkerk.

01:18:57

De heer Moerkerk: Dank u wel, voorzitter. De enige motie waar we nog iets over willen zeggen, het zal u niet verbazen, is de retailmotie. De binnenstad heeft altijd wel een soort van het probleem. Of het staat leeg in 2014 of er is te veel koffie wat verkocht wordt in 2023. Wij denken dat de markt dit uiteindelijk zelf oplost. Ik ben zelf horecaondernemer en heb met verbazing aangezien hoeveel er geïnvesteerd wordt de laatste jaren in horecazaakjes en ik durf de stelling aan dat er over een jaar of vijf een kwart weer verdwenen is, omdat het gewoon niet rendabel is. Dus het gaat zichzelf oplossen. Waar we ons nu toe bewegen is in plaats van faciliteren en investeren in de binnenstad is zoeken naar regulering, maar dat werpt weer nieuwe problemen op. Een klein voorbeeld: een ondernemer heeft jarenlang zijn retailwinkel gerund, zijn pand afbetaald en wil met pensioen en zijn pandje verhuren aan iemand anders. Dat mag niet, want het moet een winkel zijn per se, maar die dient zich niet aan. Dus regulering leidt ook tot schuren op dit vlak. Wij moeten misschien niet willen dit allemaal dicht zetten. Dat is de reden dat wij vinden dat de markt het moet oplossen. Het beweegt alle kanten op, dat weet ik ook, maar het beweegt het laatste jaar wel de goede kant op. Daarom is mijn fractie van zins tegen deze motie te stemmen.

01:20:14

Voorzitter: Dank u wel. Een vraag van de heer Brandenburg.

01:20:20

De heer Brandenburg: Ik u weet dat ik dit wel eens vaker heb gevraagd, maar ik heb er nog nooit een fatsoenlijk antwoord heb gekregen. Kan de heer Moerkerk van de Stadspartij 100 procent Groningen mij één voorbeeld noemen waar de markt ooit een maatschappelijk probleem heeft opgelost?

01:20:40

Voorzitter: De heer Moerkerk.

01:20:42

De heer Moerkerk: Dank u. Dan moet u me iets nauwkeuriger vragen wat u een maatschappelijk probleem vindt waarvan u vindt dat we de macht hebben om daar iets aan te doen. Dan kan ik zeggen of ik vind dat we daar iets aan moeten doen.

01:20:57

Voorzitter: Ik krijg de suggestie om u allen even te waarschuwen dat de tijd doorloopt als u de microfoon niet uitzet. De heer Van Zoelen.

01:21:06

De heer Van Zoelen: Dank, voorzitter. Ik wil daar wel even op ingaan, want u heeft het over meerdere problemen. U had het over leegstand. U heeft het over het probleem dat er meer horeca komt, maar het probleem waar het om gaat is dat die huren te hoog zijn. Dus dezelfde vraag die ik aan D66 heb gesteld: wat zijn uw plannen of wat denkt u wat de oplossing is om die huren of die kosten omlaag te krijgen, zodat die ondernemer kan blijven bestaan?

01:21:36

De heer Moerkerk: Mijn inschatting is dat er nogal wat zaken zullen verdwijnen en veranderen de komende paar jaar. Er komt leegstand, ook de markt zal ervoor zorgen, los van of wij dat zou de reguleren. Dan heeft dat een drukkend effect op de huren. Dit kunnen we niet helemaal uitstippelen, helemaal voorspellen, maar ik weet wel dat als we ons gaan bemoeien met het reguleren, dat we daar ook geen garantie op succes hebben.

01:21:58

Voorzitter: Dank u wel. Wie kan ik nog het woord geven over de moties? Mevrouw Goodijk.

01:22:05

Mevrouw Goodijk: Allereerst wil ik het college complimenteren op de mooie economische agenda die er ligt en daar wil ik nog één opmerking over aanstippen. Er staat terecht in de agenda dat we heel veel aandacht moeten hebben voor het aantrekken en behouden van internationaal talent. Echter, dat wil benadrukken dat we ook Nederlandse afgestudeerden niet uit het oog moeten verliezen. Ook volgens het bedrijfsleven liggen er nog heel veel kansen hiervoor, met name op het gebied van marketing en promotie, oftewel laat zien wat je in huis hebt. Mijn fractie is dan ook voornemens om hiervoor op termijn met voorstellen te komen, maar we wachten het aangekondigde onderzoek van de wethouder af over de beweegredenen voor het vertrekken van de jonge Groningers. Ik ben me ook bewust dat het misschien niet heel sterk overkomt aangezien de heer Bosch recentelijk is vertrokken naar Utrecht, maar toch willen wij als fractie dit belangrijke punt aanstippen. Dan zal ik nog even kort langs de moties gaan. Meer ruimte voor retailondernemers, er worden terecht zorgen geuit over de te hoge huren in de binnenstad. Dit is een terechte zorg, maar het voorstel van

de heer Tjepkema biedt hier niet één op één een oplossing voor. Zo blijkt uit de antwoorden van de schriftelijke vragen. Als er sprake is van een tendens waarin horecazaken de kleine retailondernemers onderdrukken en verdrijven, want hier is nog geen onderzoek naar gedaan door de gemeente, dan vinden we dat we met maatregelen moeten komen, maar werk dan wel verschillende maatregelen uit om te laten zien wat we kunnen doen om dat te beteugelen. We vinden ook dat we ruimte moeten geven aan lokale ondernemers die kleur geven aan de binnenstad, maar lokale ondernemers kunnen uiteraard ook lokale horecaondernemers zijn. Dus we stemmen voor dit voorstel, maar met de kanttekening dat wij benieuwd zijn naar het voorstel dat het college gaat schrijven. Als er concreet een voorstel ligt, dan gaan wij hier ons opnieuw op beraden. Mijn vraag aan het college is het volgende: zijn jullie bezig met het uitwerken van andere instrumenten of maatregelen die we als gemeente zouden kunnen treffen om meer grip te hebben hierop? Wij hopen als laatste dat er rekening wordt gehouden met creatieve concepten die soms grensoverschrijdend zijn, die D66 ook al even aanstipte zoals een kleine retailer die ook horecafuncties aanbiedt, want ook daar moet ruimte voor blijven. Dan motie drie: meer banen en minder criminaliteit. Daar kun je natuurlijk niet op tegen zijn, zou je zeggen, maar toch vinden wij de motie wel randje overbodig aangezien we het aanpakken van bedrijventerrein al hebben besproken tijdens de sessie over de aanpak van ondermijning naar aanleiding van het rapport van Tops en Van der Torre. Het college heeft destijds al aangegeven bezig te zijn met het tegengaan van criminele activiteiten op bedrijventerreinen en hier zijn reeds ook wat mensen voor aangenomen bij OOV. Dus zoals ik al zei, randje overbodig, maar om toch steun uit te spreken voor deze aanpak zullen wij de motie steunen. De motie van de Partij voor de Dieren over de dierproeven vinden wij sympathiek en zullen wij steunen. Dan als laatste de motie van de PVV over de Brainport, wij vinden het dictum dusdanig verstrekkend dat we hier niet in mee kunnen gaan. Al moedigen we het idee aan, daarnaast vinden we het overbodig, omdat er gewoon al verschillende initiatieven en projecten zijn die een soortgelijke functie vervullen, en de ambities die verwoord staan in de economische agenda vinden wij daarom al mooi genoeg. Daar wil ik het bij houden. Dank u wel, voorzitter.

01:25:57

Voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Armut.

01:25:58

Mevrouw Armut: Dank, voorzitter. Ook vanuit ons even een reactie op een aantal moties. Meer ruimte voor banen, geen voor criminaliteit, deze dienen wij mee in. We hebben het er de afgelopen tijd al vaker over gehad. Groningen moet meer doen om ondermijnende criminaliteit tegen te gaan en dit is een stap in de juiste richting. Illegale praktijken moeten we verbannen van onze bedrijventerreinen om ze volop te kunnen gebruiken voor hetgeen waar ze voor bedoeld zijn. Meer ruimte voor de kleine retailondernemer, er is al heel veel over gezegd en in grote lijnen kan mijn fractie zich aansluiten bij wat mevrouw Goddijk daar net over heeft gezegd. Toch missen wij wel de aandacht voor het feit dat we hiermee daghoreca zouden beperken, maar alsnog retailers van grote ketens bestaan die de huur ook makkelijk kunnen ophoesten. We zijn echt wel benieuwd naar de reactie van het college daarop. De motie over dierproeven zullen wij steunen en Brainport zullen we waarschijnlijk tegen stemmen om de redenen die net zijn genoemd.

01:27:01

Voorzitter: Dank u wel. Wie wil er nog een bijdrage leveren? Of hebben we iedereen gehad? Ik geloof het wel. Dan ga ik naar het college. Mevrouw Bloemhoff.

01:27:13

Wethouder Bloemhoff: Dank u wel, voorzitter. Allereerst dank aan de raad voor de complimenten voor de economische agenda en dat we de komende jaren echt gaan inzetten op een economie die bijdraagt aan de brede welvaart van de inwoners. Het moet groener, het moet eerlijker en we gaan ook echt inzetten op de drie transities, de energietransitie natuurlijk, de digitale transitie en de transitie naar positieve gezondheid is. Dus dat is heel erg mooi om daar breed draagvlak voor te voelen hier in deze raad en die steken we in onze zak. De ambtelijke organisatie is ook aanwezig, dus dat is een mooi compliment voor de mensen die zo druk zijn geweest met de economische agenda. Dan gaan we naar de moties. Het was ook een genoegen, moet ik zeggen, om te luisteren naar dit politieke debat. Echt weer even een lekker debat hier in de raad. Dat is voor ons als college leuk om te volgen. Er zijn een viertal moties ingediend, voorzitter, waar ik het advies van het college op zal geven. Allereerst de motie: meer ruimte voor banen, geen voor criminaliteit. Er waren wat fracties die zeiden: "Hoe moeten we die samenhang nou precies zien bij die motie?" Ons advies daarin is oordeel raad. Aan de ene kant zijn we bezig met het rapport van Tops en Van der Torre natuurlijk over ondermijning en dat er ook wel een aantal activiteiten op bedrijventerreinen plaatsvinden waar je op zijn minst vraagtekens bij kunt hebben en waar mogelijk sprake is van ondermijning, dus in het kader van die aanpak ondermijning wil men daar graag mee aan de slag. Tegelijkertijd krijgen we vanuit de bedrijventerreinen die vooral bij ruimtelijke economie aankloppen om signalen en verzoeken om ondermijning onderwerp te maken van onze gebiedsgerichte aanpak. Dus wat we graag zouden willen en ook met de motie kunnen, is dat we zeggen: "We brengen die twee werelden bij elkaar en we kijken breder naar de bedrijventerreinen en waar we interventies gericht kunnen doen." Dat is ook nodig, want aan de ruimtelijke kant zitten we nu als het gaat om het aantal hectare wat we nog voor bedrijventerreinen hebben, dus we moeten inbreiden, we moeten ook naar de revitalisering van bestaande bedrijventerreinen kijken, en dan zou je natuurlijk best kunnen kijken naar bedrijventerreinen waar een aantal autohandels zitten waar over het algemeen niet zoveel activiteit is. Dan is de economische toegevoegde waarde voor Groningen wellicht nihil. Voor een andere ondermijnende wereld wellicht wel, maar dan zou je daar echt gericht met OOV en met de mensen van ruimtelijke economie de aandacht en prioriteit aan kunnen geven die het verdient. Daarom is ons oordeel bij deze motie oordeel raad.

01:29:55

Wethouder Bloemhoff: Dan de discussie over de ruimte voor de kleine retailondernemer, motie drie. Helaas zien we in de gemeente al een aantal jaren een gestage terugloop van het aantal winkels, met name ook wat kleinere winkels. Dit is een landelijk en ook een autonome trend. Dat ligt niet alleen aan eventuele concurrentie met horeca en daghoreca, maar ook natuurlijk voor de opkomst van online winkelen. Dus als wij de kleine speciaalzaken willen redden, dan moeten we daar massaal gaan kopen en dan moeten we niet bij een witgoedwinkel gaan kijken naar de wasmachine en vervolgens thuis achter de computer kruipen en hem daar kopen omdat hij daar goedkoper is. Dus het is ook iets wat we dan met zijn allen in deze samenleving moeten blijven stimuleren. Dus je ziet dat door die

internetaankopen ook de bezoeken aan de binnenstad en andere winkelgebieden veranderen. We komen niet meer alleen naar de binnenstad om daar te winkelen, maar juist ook voor een kopje koffie en een broodje te bestellen, en dat zie je echt economisch terug in de binnenstad. Je kunt dus ook wel stellen dat daghoreca wel in een behoefte voorziet. Aan de andere kant zien we nu ook dat er wel heel veel zaken oppoppen en dat er ook een verdienmodel op zit. Dus daar vinden we het ook wel van belang dat je daar weer op kan sturen. Daarom komen we binnenkort met een horecakader als afwegingskader voor de groei van de horeca en ook de afweging tussen horeca en daghoreca. De vraag van mevrouw Goodijk was: "Welke andere middelen hebben we dan?" Dat horecakader, maar ook zijn we bezig met een gemeentelijk ontwikkelbedrijf om daar een gebiedsgerichte aanpak op mogelijk te maken, dus dat je gebiedsgericht een aantal interventies kan doen, panden zou kunnen opkopen in straten die niet lopen, waardoor je weer straten tot bloei krijgt. Zo proberen we toch meer grip te krijgen op de diversiteit van het aanbod in de binnenstad.

01:31:58

Voorzitter: Mevrouw Goodijk heeft er nog een vraag over.

01:32:02

Mevrouw Goodijk: Dank u wel voor de opheldering. Mijn vraag is: wanneer kunnen we de brief over dit horecakader verwachten? De tweede vraag is dan: zou het aannemen van deze motie dan niet een beetje voorbarig zijn als er nog het één en ander uitgewerkt wordt?

01:32:19

Voorzitter: De wethouder.

01:32:21

Wethouder Bloemhoff: Voorzitter, die brief geeft antwoord op de vraag daghoreca-horeca, niet zozeer retail-daghoreca, dus dit is een ander instrument. Dat wil ik daarover zeggen. Daghoreca was volgens mij voor de zomervakantie dat hij op de LTA staat dat u naar u toe komt, dus dan kunt u het daar bespreken. Dit gaat om het behoud van zoveel mogelijk zelfstandige winkeltjes. Er werd even gerefereerd aan de discussie over de Folkingestraat. Ik kan me nog herinneren dat er juist daar bijvoorbeeld vanuit de Folkingestraat zelf werd verzocht om meer interventies vanuit de overheid toen vanwege, wat zij noemden, de verblokkerisering van de Folkingestraat. Daar werd toen gevraagd naar doelgerichte interventies. Het is natuurlijk altijd de spanning dat we natuurlijk geen leegstand situatie moeten krijgen, dus ik denk dat de fracties daar ook terecht aandacht voor vragen. Het is belangrijk dat we daar telkens bij de vergunningverlening een afweging kunnen maken tussen horeca en retail. Het is natuurlijk een lichte toets waar het dan om gaat, dus het gaat om een binnenplanse afwijking. Tegelijkertijd moeten we, als de motie wordt aangenomen, wel weten dat we de winkeliers niet aan een touwtje hebben. Als er geen winkelier in een bepaald pand wil of kan trekken, willen we natuurlijk niet hoeven kiezen tussen daghoreca en leegstand, want leegstand is natuurlijk geen optie. Met die kanttekeningen en ook daarbij de opmerking dat we dus met een voorstel richting uw raad kunnen komen, waar u het dan nog over kunt hebben, geven wij op deze motie oordeel raad. Dan de motie steun innovaties die dierproeven onnodig maken, daar waren ook vragen gesteld over of dat wel past binnen de economische agenda en bij de partijen. Wij zeggen dat het oordeel raad is bij deze motie. De financiers van het medisch onderzoek zien we dat die binnen de gemeente Groningen gelukkig al langer inzetten op de transitie naar proefdiervrij onderzoek. Partijen bijvoorbeeld

als ZonMw, MWO, Held Holland en een aantal ministeries. Daar sluiten we ons graag bij aan. We kunnen dus bij subsidie- en co-financieringsaanvragen het gebruik van dierproeven op de agenda zetten wat er wordt gevraagd in de moties. We kunnen ook zorgen dat innovaties dierproefvrij gerealiseerd kunnen worden. Dat soort innovaties kunnen we voorrang geven in het honoreren van aanvragen. Als er een subsidie wordt aangevraagd, dan worden er altijd tussenrapportages en eindrapportages verstrekt en kunnen we daar gericht naar vragen om daar inzage in te geven zonder dat het tot allerlei handhaving leidt. Het wordt gewoon een onderdeel waar we partijen op kunnen bevragen en dat doen we op andere onderdelen ook, bijvoorbeeld op circulair of op sociaal. Dus dat kan met dierproefvrij onderzoek ook.

01:35:10

Voorzitter: Ik zag een wat aarzelend handje van de heer Rustebiel. Had u een vraag?

01:35:15

De heer Rustebiel: Ik wou de vraag van mevrouw Goodijk repeteren. Zij vroeg of het college ons meer opties kan aanreiken als het gaat om het bevorderen van lokale retailondernemers, om te zorgen dat we daar een wat breder debat over kunnen voeren dan alleen maar een uitgewerkte motie, ja of nee? U zei al dat het horecakader daar niet helemaal het instrument voor is, dus is het denkbaar dat daar wat meer opties worden voorgeschoteld?

01:35:43

Wethouder Bloemhoff: Als u opties wil, dan kan het college die natuurlijk altijd leveren. De vraag is wel even op welke termijn, want dat horecakader gaat specifiek over de daghoreca-horeca. U heeft nog een brief gehad van het college over de winkeltijdenwet, dus dan zou ik wel graag even met de raad in gesprek willen op welke manier dat dan voorbereid zou kunnen worden naast dit onderwerp, zodat dat ook in de behoefte wordt voorzien, want het gemeentelijke ontwikkelbedrijf komt uw kant op. Dat is iets waar het college mee komt. Het horecakader komt uw kant op, er is een brief gestuurd over de winkeltijdenwet en we hebben nu dit voorliggen. Dus dat is dan even een verzoek aan u om daar na afloop even contact over te hebben hoe u dat voor u ziet. Die dierproeven motie, oordeel raad. Dan gaan we naar de Brainport Groningen motie. Daarvan hadden we het volgende: Groningen is Groningen en geen Eindhoven, zeg ik dan wel. Wij hebben onze eigen kracht, en ik weet dat het heel populair is om naar Eindhoven te verwijzen elke keer, maar ik denk dat wij bewust kiezen voor de inzet op brede welvaart en dat er twee onvergelykbare economische situaties zijn. Toch hebben een aantal punten wel vergelijkbare ontwikkelingen als u het heeft over technologie en daar wil ik graag even wat over toelichten, want Groningen is al één van de beste regio's voor ondernemerschap. Na Amsterdam kennen we de meeste ondernemingen die bij de 50 snelst groeiende technologiebedrijven en innovatieve startups van Nederland zijn. Ook is onze campus Groningen, wat op het Zernike zit, al een campus van nationaal belang. Het is één van de snelstgroeiende campussen in Nederland en het biedt plaats van de technische faculteit van de RUG, en we zijn nog bezig met de mbo-campus op Suikerzijde en de vitaliteitscampus. Met andere woorden, we zijn bezig met de campusontwikkeling, we zijn bezig met technologie en wij zitten niet alleen in op tech, wat uw motie vraagt, maar we hebben de drie transities waar we op stimuleren: positieve gezondheid, de Healthy Aging campus en straks de vitaliteitscampus. Energie bijvoorbeeld, Hydrogen Valley, straks de

duurzaamheidscampus op Suikerzijde en digitalisering en dat doen we vooral via het noordelijk online ondernemersplatform. Kortom wij zijn druk bezig met een aantal dingen die u wilt, maar dat doen we wel op de manier zoals we dit in Groningen doen, en niet per definitie zoals in Eindhoven.

01:38:39

Voorzitter: De heer Ram heeft er een vraag over.

01:38:43

De heer Ram: Dank u wel, voorzitter. Ik hoorde de ambities op de drie transities die het college wil inzetten. Twee daarvan delen wij als fractie, maar wat wij vragen is om de maakindustrie een prominentere plek te geven, dus echt een hogere ambitie te geven. De reden daarvoor is om daarvoor ook in het lagere segment meer banen daarmee te creëren. Nu krijgen we een dienstensector die heel groot is van hoger opgeleiden, maar daarmee vergeten we een groep in onze optiek. Daar wil ik graag een reactie op en ook op dat punt van die hogere ambitie voor de maakindustrie, voorzitter.

01:39:30

Voorzitter: Wethouder.

01:39:31

Wethouder Bloemhoff: Voorzitter, ik heb in de commissievergadering al aangegeven dat wij in de economische agenda juist voor die praktische werkgelegenheid en voor die maakindustrie wel willen gaan. U schrijft bijvoorbeeld in uw motie dat maakindustrie zorgt voor minder conjunctuurverschillen. Helaas was het maar zo. Dat zorgt wel voor juist meer conjunctuurverschillen. Juist doordat wij een sterke overheids- en dienstensector hebben, hebben wij minder conjunctuurverschillen hier in de regio. Waar meer industrie is, is het veel vatbaarder. Dat zag je ook in coronatijd. Die regio's waren veel zwaarder getroffen, dus die redenering volgen wij niet helemaal. Desalniettemin willen we graag op praktische werkgelegenheid inzetten. Je ziet nu enorme krapte als het gaat om de technische beroepen en ook in de logistiek waar heel veel mbo geschoold werk is. Daar zien we nu juist de krapte ontstaan en daar willen we dus vooral via bijvoorbeeld programma's op de arbeidsmarkt, regio kansrijk beroep en dat soort zaken op inzetten. Dus we zetten er veel liever op in dat we dat soort functies vervuld krijgen en dat we nog kijken waar we nog aanvullende praktische werkgelegenheid kunnen realiseren voor mensen die nu aan de kant staan. Die hebben misschien andere behoeften dan per se die technische skills maar kunnen andere dingen doen. Daar ziet het college meer in dan zeggen: "Maak massaal maakindustrie in de technologie." De functies krijgen we dus niet vervuld en het is ook zo dat het in elk geval niet zo is dat die maakindustrie nou zorgt dat we minder conjunctuurgevoelig zijn. Daarom zeggen we ontraden, voorzitter.

01:41:12

Voorzitter: Dank u wel. Ik stel voor dat we overgaan tot stemming over de moties. Terwijl we stemmen, geef ik u alvast een overweging om zo meteen 6b nog af te maken en daarna te gaan eten. Als u een nieuwe stoel aan het uitproberen bent, dan is de griffie buitengewoon nieuwsgierig naar uw ervaringen. Die staan nu in het [onhoorbaar] hoor ik. Sleep er één deze zaal in en ga er nog een uurtje op zitten, zou ik zeggen. We gaan eerst over het raadsvoorstel stemmen.

01:41:55

De heer Sijbolts: Voorzitter, mijn fractie heeft behoefte aan een korte schorsing van vijf minuten.

01:42:04

Voorzitter: Ik geloof dat het ongeleefd is om te vragen waarom.

01:42:09

De heer Sijbolts: Voorzitter, wij moeten even over één motie overleggen.

01:42:13

Voorzitter: Vijf minuten schorsing.

01:48:53

Voorzitter: Wij hervatten de beraadslagingen. De heer Sijbolts wil even iets zeggen als conclusie van de schorsing.

01:49:01

De heer Sijbolts: Dank u wel, voorzitter. Wij kunnen overgaan tot de stemming. Daar moesten wij over overleggen en de heer Moerkerk zal niet deelnemen aan de stemming over motie drie.

01:49:11

Voorzitter: Dank u wel. Dan gaan wij over tot de stemming over het voorstel zelf: de economische agenda. De stemming is geopend. Er zijn 44 stemmen uitgebracht. Twee hebben niet gestemd, maar één daarvan ben ik. De heer Ram is tegen. Dank u wel. Het voorstel is aangenomen.

01:50:24

Voorzitter: Dan gaan wij over naar de stemming over motie twee: meer ruimte voor banen. De stemming is geopend. Er zijn 40 stemmen voor. De motie is aangenomen.

01:51:31

Voorzitter: We gaan naar motie drie: meer ruimte voor de kleine retailondernemer. Een stemverklaring. Mevrouw Goodijk, gaat uw gang.

01:51:55

Mevrouw Goodijk: Dank u wel. Na overleg met de fractie hebben wij toch besloten om tegen deze motie te stemmen ondanks eerder aangegeven, omdat de antwoorden van de indienende fracties en de wethouder voor ons onbevredigend waren. Wij zien liever dat het college in kaart brengt welke instrumenten en maatregelen er concreet zijn om meer ruimte te geven aan kleine retailondernemers, voordat we nu overhaast voorsorteren op deze voorliggende maatregel. Wij zullen hierover ook met vragen komen. Dank u wel.

01:52:23

Voorzitter: Dank u wel. De stemming kan verder gaan. Er zijn 24 voor, de motie is aangenomen.

01:52:41

Voorzitter: Dan gaan we naar motie vier: de Partij voor de Dieren en anderen over dierproeven. Ook ik ben voor. Deze is unaniem aangenomen.

01:53:08

Voorzitter: Dan gaan we naar motie negen: Brainport Groningen. Ik ben ook tegen. De motie is verworpen.

b. Vaststelling MER Gebiedsontwikkeling Meerstad-Noord

- *MO1: Van Vet naar FET – Meerstad zonnepark*

01:53:50

Voorzitter: Dan stel ik voor dat wij 6b nog gaan bespreken en dat we daarnaar gaan pauzeren voor een maaltijd. Mag ik het woord geven aan mevrouw Nieuwenhout?

01:54:10

Mevrouw Nieuwenhout: Hartelijk dank. We praten over de vaststelling van de MER en Meerstad-Noord, maar wij willen het graag hebben over een eerlijke energietransitie. Een aantal jaar geleden besloten we dat de winst uit onze hernieuwbare energieprojecten moet worden hergeïnvesteed in de Groningse energietransitie, dat de energietransitie voor iedereen in Groningen is, ook voor degenen die zelf geen zonnepanelen kunnen kopen. Meerstad-Noord wordt het eerste grootschalige project waarin we dit in de praktijk brengen en onze Fonds energietransitie het FET vullen, maar er is een probleem. In de huidige plannen komt naar voren dat eerst de verplichtingen moeten worden afgelost voordat er geld naar het FET gaat. Met andere woorden dat het zonnepark eerst vet op de botten moeten hebben voordat het FET gevuld wordt. Daarmee duurt het jaren voordat de inwoners het geld kunnen gebruiken. Er is ook een andere manier: we kunnen een andere verdeling kiezen en al vanaf het begin af aan het zonnepark dat FET laten vullen. Daarmee komt het geld eerder beschikbaar en kunnen onze inwoners het eerder gebruiken. Mijn fractie, en daarmee alle eer voor Hans, dient een motie in van Vet naar FET. Om enkele scenario's te onderzoeken, waarbij anders wordt omgegaan met de financiën en daardoor het energietransitiefonds sneller te vullen, zodat het geld zo snel mogelijk land waar dat het meest nodig is, bij onze inwoners.

01:55:45

Voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Armut.

01:55:48

Mevrouw Armut: Dank u, voorzitter. Ik heb even een vraag, want mijn fractie begrijpt dan niet echt waar dat geld vandaan zou moeten komen. Je moet dan toch inkomsten gaan halen die je nu nog niet hebt? Wie gaat dat dan financieren?

01:56:00

Mevrouw Nieuwenhout: De inkomsten van het zonnepark worden gehaald uit het verkopen van de stroom en mocht de stroomprijs te laag zijn uit de subsidieregeling die hiervoor aangevraagd wordt. Dus de inkomsten komen vanaf het begin af aan al binnen, maar door dat er aan het begin een grote uitgave zit, namelijk het bouwen van het zonnepark, lijkt het financieel alsof je dan eerst die hele badkuip weer moet vullen voordat je positief uitkomt en die winsten kan geven aan het energietransitiefonds. Of je dat doet en hoe je dat precies doet, daar zijn dus verschillende financiële strategieën voor. Dus het is niet nodig om eerst alles helemaal te voldoen, de hele badkuip te vullen voordat je kan uitkeren aan een energietransitiefonds. Dat kan ook vanaf het begin. Nou ben ik geen financieel expert, dus

we vragen het college om hier scenario's voor uit te werken, zodat wij als raad daar een goed onderbouwde beslissing over kunnen nemen.

01:57:01

Voorzitter: Dank u wel. Iemand anders nog? De heer Moerkerk.

01:57:06

De heer Moerkerk: Ik had nog een vraag aan GroenLinks. Dat model impliceert waarschijnlijk dat je het moet gaan lenen om dat dan is het fonds te kunnen stoppen en dan betaal je dat weer terug als de inkomsten omhooggaan en de badkuip bijna vol is. Interpreteer ik dat goed?

01:57:24

Mevrouw Nieuwenhout: Niet helemaal goed. Je leent het geld om het zonnepark te bouwen, want voordat je het bouwt, moet je het geld al erin te stoppen om het aan te schaffen en te bouwen. Daarna is de vraag: hoe snel ga je die lening aflossen? Daar zijn verschillende strategieën voor.

01:57:46

Voorzitter: De heer Moerkerk.

01:57:48

De heer Moerkerk: Als er dan ook geld in het fonds moet voor andere projecten, dan moet dat dus opnieuw geleend worden. Dan blijft de leenniveau hoger of misschien wordt het zelfs hoger dan het investeren in het park zelf.

01:58:02

Mevrouw Nieuwenhout: Dat is niet de bedoeling. Er komen dus inkomsten binnen en de vraag is: hoe verdeel je die inkomsten? Hoeveel van die inkomsten gebruik je om je leningen af te lossen en hoeveel van de inkomsten gebruik je voor andere dingen, dus bijvoorbeeld voor het vullen van dit fonds? Dus er wordt geen hogere lening extra aangevraagd om het fonds te vullen, maar de inkomsten van het zonnepark kunnen naar het fonds toe.

01:58:27

Voorzitter: Mevrouw Poelstra.

01:58:29

Mevrouw Poelstra-Bos: Dank u wel, voorzitter. In de motie wordt gesproken over de pachtsom die aan de Meerstad PV zou moeten worden betaald. Hoe ziet u dat voorstel? Er staat in de motie dat die markt conform zou moeten zijn. Kunnen we al iets meer zeggen? Kunt u al meer zeggen over de wensen die u daarover heeft, want het zou betekenen dat er in Meerstad PV minder inkomsten zijn bijvoorbeeld? Wat zou dat betekenen voor de sociale woningbouwplannen bijvoorbeeld in Meerstad?

01:59:07

Mevrouw Nieuwenhout: Dat is een goede vraag en daarom is het belangrijk dat het college hier een onderzoek naar doet, zodat ook de gevolgen in kaart worden gebracht. Wat ons betreft wat belangrijk is, is dat er een eerlijke vergoeding wordt betaald voor die grond zich. Die grond stond in de boeken als woningbouw en nu komt er een zonnepark op. Dat is wat heel anders en er staan ook andere financiën tegenover, dus wat markt conform is, moet

bepaald worden aan de hand van wat voor functie dat heeft. Van de precieze implicaties willen we dus graag dat het college die verder uitzoekt en aan ons voorlegt.

01:59:41

Voorzitter: Dank u wel. De heer Brandenburg.

01:59:44

De heer Brandenburg: Voor een korte woordvoering, voorzitter, want wij vinden dat mevrouw Nieuwenhout van GroenLinks het al ontzettend duidelijk heeft uitgelegd. Wij ondersteunen deze motie van harte omdat het van belang is dat mensen snel merken in hun directe leefomgeving dat de gemeente regie neemt in de energietransitie. In hun directe leefomgeving bedoel ik bijvoorbeeld om hun huis te kunnen verduurzamen omdat dat goed is voor de portemonnee, de huizen en het klimaat, maar ook omdat dat helpt om uiteindelijk meer draagvlak te krijgen voor die zo noodzakelijke energietransitie.

02:00:23

Voorzitter: Dank u wel. De VVD.

02:00:27

De heer Heiner: Dank, voorzitter. De VVD is van mening dat energie opgewekt moet worden inmiddels zon op daken en wind op zee en dus niet middels zonneparken. Stel je besluit dan toch een zonnepark te bouwen, dan kun je er net zo goed ook gewoon huizen onder zetten. Daarnaast zijn er nog voldoende daken die vol gelegd kunnen worden. Dat gebeurt hier niet en daarom stemt de VVD tegen dit voorstel.

02:00:48

Voorzitter: Dank u wel. De heer Rebergen.

02:00:52

De heer Rebergen: Dank u wel, voorzitter. Binnen onze fractie hinken we bij dit voorstel wel een beetje op twee gedachten. Aan de ene kant hebben we het fonds wat we graag willen en waar we inwoners willen ondersteunen. Dat is de ene kant. De andere kant is dat als je naar de financiële kant kijkt het een beetje gek is om van tevoren al dat geld uit te halen voordat je een positief resultaat hebt? Onze fractie zal dus verdeeld stemmen over deze motie.

02:01:21

Voorzitter: Dank u wel. De heer Van Veen.

02:01:24

De heer Van Veen: Dank u wel, voorzitter. We werken in Groningen echt aan een enorme energietransitie die essentieel is om klimaatverandering tegen te gaan om onze afhankelijkheid van Gronings en buitenlands gas te verkleinen en ook om hoge energiekosten voor inwoners en onze ondernemers te voorkomen. Daarom is het zo goed dat we in Groningen vooroplopen en nu ook dit grote zonnepark gaan aanleggen, maar we moeten wel eerlijk zijn. De eerlijkheid is dat deze transitie niet altijd voor iedereen even leuk is. Niet iedereen wordt blij van een zonneweide in de buurt van zijn huis en niet iedereen zit erop te wachten om een warmtepomp installeren. Daarom is het zo belangrijk dat de overheid regie neemt, dus de Groningse gemeente hier, bij deze energietransitie en bepaalde onderdelen zelf uitvoert. Dit om zo de negatieve effecten te verkleinen of zelfs te

compenseren. In dit specifieke geval heeft dat twee grote voordelen. Ik word een beetje afgeleid door een hand die ik omhoog zie staan.

02:02:18

Voorzitter: De heer Heiner.

02:02:20

De heer Heiner: Ik wilde de PvdA-fractie vragen of zij het niet met de VVD eens is dat we dan niet beter huizen onder zo een zonnepark kunnen behouden zodat mensen erin kunnen wonen en omwonenden veel minder last hebben van het zonnepark?

02:02:34

De heer Van Veen: Op het moment dat je er huizen onder bouwt, krijg je niet zoveel opbrengst, want een huis heeft ook een oprit nodig om een auto te parkeren, een huis heeft een tuintje nodig en een huis heeft wat ruimte nodig om te lopen. Daarom denken we dat het goed is om die afwisseling te hebben in het landschap hier, met ook alle huizen die daar komen met vanzelfsprekend zonnepanelen erop, maar ook een gebied specifiek alleen een zonneweide.

02:02:55

Voorzitter: De heer Ram.

02:02:58

De heer Ram: Een vraag aan de PvdA, voorzitter. Door de bestemming te veranderen van woning naar zonnepanelen is er een vorm van kapitaalvernietiging. Woningbouw levert gewoon veel meer geld op. Hoe ziet de PvdA dat dan, die kapitaalvernietiging in Meerstad-Noord?

02:03:17

De heer Van Veen: Wij zien dat het in dit geval waard is, omdat die energietransitie zo belangrijk is, omdat het zo belangrijk is, zoals ik al zei, om klimaatverandering tegen te gaan, om minder afhankelijk te zijn, om groene energie op te wekken. Dus in dit geval is dat wat ons betreft waard. In mijn woordvoering was ik bij de twee grote voordelen die het geval is omdat Groningen het hier zelf doet. Ten eerste dat we dus de omwonenden direct kunnen compenseren. We hebben een uitgebreid en eerlijk proces gehad met de inwoners en we zijn nu tot een goede regeling gekomen. Ten tweede kunnen we de winsten van deze zonneweide uiteindelijk weer investeren, en dat het zo ten goede komt aan de mensen met een kleine portemonnee die minder inkomen hebben en niet de mogelijkheid hebben om zelf te investeren in duurzaamheid. Juist die mensen hebben het extra nodig, dus daarom is dat heel goed, en daarom is het ook goed dat deze motie nu oproept om te kijken hoe we dat sneller kunnen doen, hoe we die inkomsten eventueel naar voren kunnen halen en hoe we kunnen zorgen dat we nog sneller bezig kunnen en nog voortvarender iedereen mee kunnen krijgen in de energietransitie. Dank u wel.

02:04:15

Voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Poelstra.

02:04:18

Mevrouw Poelstra-Bos: Dank u wel, voorzitter. Het gaat hier echt om het bestrijden van het klimaatprobleem. Dat zien wij ook en dat we daar echt stappen moeten maken. We

onderschrijven zeker het belang van het Fonds energietransitie en we zijn van mening dat alle inwoners snel moeten worden geholpen met verduurzamen, maar we staan ook voor een gezond financieel beleid. We kunnen niet zomaar leden van de toekomst als die nog onzeker is. Moeten we boven op die investering nog extra leningen doen? Dat zouden we heel graag willen onderzoeken dus. We willen zeker weten dat als er andere financieringsopties zijn, dat die dan niet andere zaken verdringen die wij ook willen doen voor onze inwoners. De motie vraagt om een onderzoek naar de scenario's. Ik denk dat we daarbij wel een beter beeld krijgen van welke keuzes we wel en niet kunnen maken, dat we niet te veel risico nemen of interen op het weerstandsvermogen. [Onhoorbaar] positief verrast en blijkt uit de opties dat het wel kan, dus vooralsnog volgen wij de lijn van het college om wel te wachten op een positieve kasstroom. Als de wethouder het onderzoek wel gaat doen, kan die dan aangeven of er opties zijn en of de gevolgen voor de woningbouw bij Meerstad meegenomen kunnen worden in het onderzoek? Dan wachten we graag het oordeel van het college af.

02:05:42

Voorzitter: Dank u wel. De heer Ram.

02:05:48

De heer Ram: Voorzitter, kort, wij zien geen meerwaarde in deze investering in het zonnepark. Wij zien het als een vernietiging van kostbare woningbouwgronden. Wij maken ons zorgen over de financiële positie van Meerstad. Het is een aantal jaar goed gegaan, maar er dient nu een tijd aan dat het qua conjunctuur slechter gaat, zeker op de woningmarkt. Om dan geld te gaan afromen in een energiefonds vinden wij geen goed idee. Daarom zullen we tegen deze motie stemmen, voorzitter.

02:06:27

Voorzitter: Dank u wel. Wie kan ik nog het woord geven? Mevrouw De Groot.

02:06:36

Mevrouw De Groot: Dank u wel, voorzitter. Het belang van een snellere energietransitie is groot en wij zijn dan benieuwd naar de uitwerking van de verschillende scenario's waar toe deze motie oproept en wat wij erin met snellere extra middelen zouden doen, ook voor onze inwoners die een kleinere beurs hebben en die nog niet mee kunnen doen met de energietransitie. Dan spreken we hier op een later moment over deze verschillende scenario's wat dan de implicaties zijn en wat we er dan van vinden. Daarnaast zijn we erg benieuwd wat de wethouder hier over te zeggen heeft. Dank u wel.

02:07:15

Voorzitter: Dank u wel. Wie nog? De heer Van der Laan.

02:07:20

De heer Van der Laan: Dank, voorzitter. We zitten wat dubbel in het zonnepark altijd. Enerzijds vinden wij het helemaal geen park en neigt het wat naar industrie, maar dat is ook weer niet helemaal, dus wij zitten als partij er wat tussenin. Wij zeggen: "Leg alsjeblieft die zonnepanelen op daken. Zeker op de vele daken die nog steeds leeg zijn, ook in de gemeente Groningen." Dan de motie. De motie is natuurlijk vrij zacht. Het uitwerken van scenario's, daar kunnen wij niet tegen zijn en daar zullen we wel voorstemmen, maar we hebben in de commissievergadering gemerkt dat er wel eens een beetje voorbij wordt

gegaan aan de belangen van de direct omwonenden. Geef die mensen nou een keer alsjeblieft snel internet, waar ze nu al zeven jaar op wachten. Dat de provincie niet opschiet wil niet zeggen dat de gemeente niet een keer wat kan doen, maar dat de gemeente daar ook in kan interveniëren. Dus als je toch in scenario's gaat denken en businesscase, dan zou ik zeggen: neem dan ook de businesscase snel internet mee in dat gebied, teneinde de bewoners daar ook een keer te laten profiteren van snel internet.

02:08:32

Voorzitter: Mevrouw De Groot heeft een vraag voor u.

02:08:35

Mevrouw De Groot: Dank u wel, voorzitter. U geeft aan: "Laten we nou eerst de daken vol leggen en laten we nou eerst zonnepanelen op daken leggen." Volgens mij heeft in de commissievergadering de wethouder duidelijk al gezegd dat we gewoon niet voldoende daken hebben om iedereen te voorzien. Hoe kijkt de Partij voor het Noorden daar tegenaan? Zijn deze zonneweides, misschien niet zo weides, dan niet gewoon echt heel hard nodig?

02:09:03

De heer Van der Laan: Het is altijd makkelijk om het platteland de offers van de stad te laten ondergaan. Dat gebeurt al veel te veel, niet alleen in Groningen, maar in heel Nederland. Wij weten gewoon dat het lastiger is om de daken vol te leggen, want dan zit je met bouwkundige aanpassingen, maar dat wil niet zeggen dat je het platteland voor de komende dertig, veertig jaar grotendeels moet gaan verpesten, want dan ben je aan het doen.

02:09:29

Voorzitter: Mevrouw De Groot.

02:09:31

Mevrouw De Groot: De woningen en de mensen die op het platteland wonen hebben toch net zo goed baat bij een snellere energietransitie en hebben toch net zo goed baat bij groene energie. Ik snap wat de heer Van der Laan zegt, maar het is gewoon nodig om ook hierover na te denken.

02:09:51

De heer Van der Laan: Jazeker. De mensen op het platteland hebben ook bijvoorbeeld snel recht op internet, maar dat krijgen ze ook niet. Dat is dan altijd vreemd dat de stad altijd aan het voorsorteren is op het platteland en dat zien we in deze discussie. Daarom zijn we wel blij dat de gemeente nu het heft in handen neemt en dat dit park niet hopelijk straks toebehoort aan een Chinese of een Duitse investeerder. Dat is hartstikke goed en daarom willen we wel positief meedenken in scenario's, maar wel met die opmerkingen die ik zojuist maakte.

02:10:24

Voorzitter: Dan laten we dat hierbij. Mevrouw Nieuwenhout, nog een nieuwe opmerking? We gaan de discussie in de sessie niet overdoen.

02:10:33

Mevrouw Nieuwenhout: De heer Van der Laan scheidt het beeld dat de omwonenden vergeten worden in de ontwikkeling van het zonnepark. Mag ik de heer Van der Laan erop

wijzen dat er in de omgevingsovereenkomst verschillende regelingen, de profijtregeling, het gebiedsfonds zijn, waarmee ook dit soort dingen gefinancierd kunnen worden?

02:10:53

De heer Van der Laan: Voorzitter, daar zijn we natuurlijk van op de hoogte, maar dan nog blijft de impact op zo een gebied dat je echt gaat veranderen. Nogmaals, je mag het een zonnepark noemen, je mag het een zonne-industrie noemen en het blijft heel erg groot. Dat moeten we ons wel realiseren.

02:11:11

Voorzitter: De heer Hekkema.

02:11:13

De heer Hekkema: Dank, voorzitter. Ik heb toch nog een andere vraag aan de heer Van der Laan, want hij doet wel de hele tijd alsof het hier om een zonneweide gaat of een zonne-industrie, maar als de heer Van der Laan de stukken goed heeft gelezen, dan heeft dit college ook allerlei afspraken opgenomen en ideeën en ambities opgeschreven over de groene inrichting van het park en groene bufferzone die terugkomt in de omgevingsovereenkomst waarbij er een zonnepark gaat ontstaan, waarbij de Lagelandpolder een ontzettende impuls krijgt als het gaat om het herstel van de natuur, het uitbreiden van de natuur en daarmee ook het herstel van de biodiversiteit. Dus het zou de heer Van der Laan wel sieren, en ook een vraag aan hem, om dat te benoemen.

02:11:55

Voorzitter: De heer Van der Laan, tot slot.

02:11:56

De heer Van der Laan: Voorzitter, we denken dat we het benoemd hebben door te zeggen: "We laten in het midden of het gaat om een zonnepark of een zonne-industrie." Dat is ons beeld wat er tussenin zit, maar het is pertinent niet een zonnepark want dat woordje park impliceert alleen maar groen en daar is geen sprake van.

02:12:15

Voorzitter: Dank u wel. Wil er nog iemand het woord voeren over deze motie? Dat is niet het geval. Dan ga ik naar het college. De heer Broeksma, gaat uw gang.

02:12:27

Wethouder Broeksma: Dank u wel, voorzitter. Omdat de motie ziet op energietransitie ben ik namens het college de woordvoerder. De opbrengst van het zonnepark in Meerstad-Noord is tweeledig zoals u opmerkte, zowel duurzame energie maar het levert ook meer geld op. Dat geld moet hier in de gemeente blijven en dat geld hebben we ook nodig voor die energietransitie, met name voor die inwoners die klem komen te zitten bij de stijgende energieprijzen. Tegelijkertijd dient de Exploitatie B.V, die gaat dus helemaal van de gemeente zijn, wat vet op de botten te krijgen en zeker een eigen vermogen op te bouwen. U benoemt in de motie terecht de spanning tussen die twee, het Vet of het FET. Goed om daar dus onderzoek naar te doen. Het college begrijpt dat u haast heeft, en heeft dat zelf ook, maar net als u moeten we verstandig opereren. Vandaar een onderzoek naar scenario's dat dat een uitstekend idee is. We geven de motie oordeel raad. Er zijn een aantal opmerkingen gemaakt, voorzitter. Moet je eerst lenen ten behoeve van dat FET? Nee, vanaf dag één na de installatie zijn er natuurlijk inkomsten. Die inkomsten kun je gebruiken om de

lening af te lossen, die kun je gebruiken om vet op de botten bij de B.V. te kweken of die je gebruiken om te laten landen in het Fonds energietransitie over alle drie een beetje. Die scenario's in welke verhouding je dat zou moeten doen kun je in dat onderzoek naar voren laten komen, onderzoek naar verschillende scenario's. Datzelfde geldt voor de pachtsom waar D66 naar vraagt. Dat is onderdeel van de businesscase. Een marktconforme pachtsom moet dat gewoon zijn en natuurlijk het effect voor Meerstad als geheel. Meerstad-Noord is een onderdeel van Meerstad als geheel en nemen we natuurlijk mee in die scenario's. Dat lijkt me meer dan logisch. De Partij voor het Noorden, nog even over snel internet. In het participatieproces is dat naar voren gekomen. Bewoners zeggen: "Dat moet niet uit het gebiedsfonds betaald worden." U heeft mij gevraagd om te informeren bij de gedeputeerden hoe het ermee staat. Ik heb dat gedaan. Hij is volop bezig met overleg en onderzoek om ervoor te zorgen dat snel internet in dit gebied verder wordt aangelegd. Kortom voorzitter, oordeel raad voor de motie.

02:14:48

Voorzitter: Dank u wel. Dan mevrouw Poelstra nog.

02:14:52

Mevrouw Poelstra-Bos: Dank u wel, voorzitter. Heel fijn dat de gevolgen voor Meerstad in beeld komen in het onderzoek. Kan de wethouder nog wel aangeven of dan ook echt het percentage sociale woningbouw daarin meegenomen wordt?

02:15:06

Voorzitter: Wethouder.

02:15:10

Wethouder Broeksma: Ik heb gezegd: "Het effect voor Meerstad als geheel is het onderdeel sociale woningbouw waar altijd geld bij moet, wordt daar natuurlijk een onderdeel van." Prima.

02:15:20

Voorzitter: Dan denk ik dat we de beraadslagingen over deze motie kunnen beëindigen en dan breng ik hem in stemming. Eerst het raadsvoorstel: Vaststelling MER Gebiedsontwikkeling Meerstad-Noord. We zijn er. Ik sta als niet gestemd, maar ik ben wel stemgerechtigd. Ik sta ergens in die computer, maar we weten niet waar. Ik ben voor. Het voorstel is aangenomen.

02:16:04

Voorzitter: Dan gaan we naar motie één. Ook hier ben ik voor. De motie is aangenomen met 34 tegen negen.

02:16:30

Voorzitter: Dan gaan we, nadat ik u nogmaals op het gebruik van de stoel heb gewezen, pauzeren tot kwart voor acht.

00:28:35

Voorzitter: Als iedereen weer zijn plaats ingenomen heeft kunnen we verder. Dan begin ik met een mededeling die Sten al eerder had willen laten doen, maar die doen we nu. Hij gaat 17 mei trouwen. Dat is onze volgende raadsvergadering dus hij heeft een goede reden om er dan niet te zijn. Op 18 mei is het Hemelvaartsdag en Sten en zijn Djoeke gaan niet ten hemel,

maar gaan dan wel naar de kerk. Daar is iedereen welkom. Ik zal zorgen dat het via de griffie nog even in de dagmail komt.

c. Nota Sociale Basis fase 2

- *M07: "Even aan studenten vragen"*
- *M10: Geen Moi, geen Joy*

Voorzitter: Dan zijn wij bij agendapunt 6c: Nota Sociale Basis 2. Daar zijn twee moties ingediend en ik zou willen voorstellen dat Student en Stad als eerste hun motie toelicht.

00:30:10

Mevrouw De Groot (Student en Stad): Dank u wel, Voorzitter. Ik zag iedereen hier gaan staan in de toelichting van zijn moties en toen dacht ik: dat vind ik ook wel gepast, want dit is een ogenschijnlijk kleine motie, maar symboliseert best iets groots en een grote zaak voor onze partij. Want, Voorzitter, in deze nota hebben we het over het versterken van de sociale cohesie in Groningen. We hebben het over het versterken van de band en de verbinding die onze inwoners met elkaar voelen. We hebben het over de vraag hoe wij er als gemeente nou iets aan bij kunnen dragen. Dit is best een hele lastige, want dit probleem, van mensen die steeds vaker tegenover elkaar in plaats van naast elkaar staan, is niet zomaar opgelost. Dat we iets willen en moeten doen is zeker, want ook in onze gemeente zitten er grote kloven tussen verschillende partijen en groepen.

00:31:14

Mevrouw De Groot (Student en Stad): Eén van die grote kloven is de kloof tussen studenten en Stadgers, die allebei evenveel inwoner zijn van onze mooie gemeente. Dit is een serieuze kloof en een kloof die steeds vaker, jammer genoeg, zorgt voor onbegrip, afkeer en soms zelfs haat. Hier maakt onze partij zich serieuze zorgen over. Onze motie om te kijken naar de kansen om aan de ene kant de studenten en aan de andere kant de hulpbehoevende inwoner, de eenzame inwoner, te verbinden, is wat ons betreft een stap in de goede richting. Wij zullen ons blijven inzetten om studenten en Stadgers niet tegenover elkaar, maar naast elkaar te krijgen. Daarbij even mijn korte toelichting op mijn motie. Dank u wel.

00:32:12

Voorzitter: Dank u wel. Dan wil ik de PVV vragen om hun motie 'Geen Moi, geen Joy' toe te lichten?

00:32:47

De heer Ram (PVV): Voorzitter, ik heb een motie gemaakt over de sociale basis. In onze optiek is de analyse voor de helft gedaan en dan vooral aan de sociaaleconomische visie op werk, zorg en armoede. De andere kant van het verhaal, de sociaal-culturele component, wordt helaas vergeten en daarmee gaan we de pleit niet slechten in Groningen. Zoals ik eerder heb aangegeven in eerdere debatten: bij Selwerd speelt de wijkvernieuwing, 88 nationaliteiten, niemand spreekt Nederlands en er is geen integratie. Ook bij het duidingsdebat heb ik het eerder aangegeven: iemand in Hoogkerk. Een mevrouw, die werkt nota bene bij het COA, zegt...

00:33:38

Voorzitter: Ik wachtte even op een komma, maar die komt niet, want de heer De Haan had al vroeg een vraag.

00:33:45

De heer De Haan (CDA): Voorzitter, al vroeg een vraag. Ik vind het echt een bizarre motie, moet ik zeggen. Ik heb nog gevraagd om hem niet in te dienen. Ik heb zo veel vragen. De eerste vraag is: u spreekt over de oorspronkelijke Groninger. Ik ben heel benieuwd of u mij zou kunnen uitleggen wie volgens de PVV de oorspronkelijke Groninger is? U heeft het erover dat zij de ruggengraat zijn van de samenleving. Dat is volgens u dus niet de vrijwilliger of de mantelzorger, maar dat zijn deze oorspronkelijke Groningers, waarvan ik heel benieuwd ben hoe u die ziet. Ten derde ben ik heel benieuwd of u echt signalen hebt gekregen van die oorspronkelijke Groninger, dat ze niet betrokken zijn bij het beleid, dat ze geen gehoor krijgen bij het college en dat het college zegt: "Wij willen niet met u in gesprek, u oorspronkelijke Groninger." Ik zou heel graag wat meer duidelijkheid willen krijgen over deze, wat mij betreft, echt bizarre motie.

00:34:42

De heer Ram (PVV): Ik begrijp dat het CDA niet helemaal begrijpt waar het probleem in onze samenleving in zit. Ik heb al eerder aangegeven, ook in het duidingsdebat: hoe krijg je nou die Groninger die, onder andere, op de PVV stemt en zich niet meegenomen voelt in onze samenleving, hoe ga je die nou bereiken? Er werd toen gezegd: "We gaan de wijken in." Wat is er van die belofte waargemaakt door deze coalitie en dit college? Helemaal niks! Vervolgens heb ik al aangegeven: in Selwerd heb je 88 nationaliteiten. Op dit moment kun je helemaal nergens meer integreren. Dat betekent dat je helemaal geen basis hebt om daar nog een samenhang te creëren. Je moet met elkaar een culturele basis hebben om houvast te creëren. Dan heb ik het ook over die oorspronkelijke Groninger.

00:35:48

De heer Ram (PVV): Bijvoorbeeld mensen die in het Oosterpark wonen, daarvan heb ik ook aangegeven: bij Van Houten zie je die Oosterparker niet meer. Die oorspronkelijke Oosterparker die al decennia in Nederland, in Groningen, woont, die zie je daar niet meer. Dat zie je wel in Vinkhuizen. Daar zie je een heel divers publiek. Daar is die verbinding er wel, maar die zie je niet in Selwerd en Oosterpark. Dat probleem signaleer ik en dan denk ik: dan is de analyse van die sociaal-culturele basis niet gemaakt. Die sociaal-culturele samenhang is niet geanalyseerd. Als je dat niet meeneemt, dan creëren we of waar je dan voor zorgt is dat de parallelle samenlevingen en culturen die er in onze samenleving zijn - kijk naar Rotterdam hoe dat versnipperd is - die verbinding krijg je dan niet meer. Die ben je dan kwijt.

00:36:40

Voorzitter: De heer De Haan wil heel graag een vervolgvraag stellen.

00:36:42

De heer De Haan (CDA): Voorzitter, ik heb nog steeds totaal geen antwoord gekregen. Dan hou ik het gewoon bij die vraag: wie is nou volgens de heer Ram...Ik hoor dat het blijkbaar de mensen zijn die op de PVV zouden stemmen. Dat zijn volgens de heer Ram de oorspronkelijke Groningers, maar leg het mij eens uit. Wat zijn volgens u de oorspronkelijke Groningers?

00:37:00

Voorzitter: De heer Ram.

00:37:01

De heer Ram (PVV): Ik raak een beetje geïrriteerd van deze vragen. Ik geef gewoon antwoord.

00:37:06

Voorzitter: De heer Ram, hou het via de Voorzitter.

00:37:08

De heer Ram (PVV): Ja, dat doe ik ook. Ik mag toch mijn irritatie uitspreken? Ik zeg net dat er Groningers zijn die hier al decennia wonen. De oorspronkelijke Oosterparkers die er al decennia wonen en die worden niet meegenomen in deze sociale basis. Wil je een volledige samenleving creëren, waar je met elkaar integreert, dan zul je ook die Groninger, die zich in de steek gelaten voelt, mee moeten nemen in dit verhaal. Die al tien jaar lang op een wachtlijst staat te wachten op een sociale huurwoning. Dat zijn allemaal punten die ik al eerder heb ingebracht in het duidingsdebat en vervolgens wordt daar niks mee gedaan. Dat zie ik dus nu in deze sociale basis, in deze nota.

00:37:50

Voorzitter: Ik zag ook een hand bij mevrouw Akkerman.

00:37:54

Mevrouw Akkerman (VVD): Dank u wel, Voorzitter. Ik hoor iets nieuws. De PVV geeft aan dat het in Vinkhuizen blijkbaar wel gelukt is om die sociale cohesie te vinden. Weet de PVV ook waarom het daar gelukt is en kunnen we dan niet beter een motie indienen die daarop voortborduurde?

00:38:08

De heer Ram (PVV): Het is een motie die daarop voortborduurde. Ik heb al eerder een motie ingediend die aansluit op de werkzaamheden die in Vinkhuizen worden gedaan. In Vinkhuizen heb je een buurthuis waar een hele actieve beheerder op zit, die de verbinding echt volledig zoekt in de hele wijk en die iedereen naar binnen haalt. Je ziet daar dus ook de oorspronkelijke Nederlander, om het zo maar te zeggen, bijkomen en verschijnen. Met andere woorden, die verbinding is daar wel gelegd en dat zie je dus niet in Oosterpark of Selwerd.

00:38:46

Voorzitter: Mevrouw Sloot.

00:38:49

Mevrouw Sloot (Stadspartij 100% voor Groningen): Voorzitter, ik probeer altijd het geheel te zien en de context te begrijpen. Ergens begrijp ik wat de heer Ram probeert duidelijk te maken, maar met wat hij probeert duidelijk te maken sluit hij mij uit. Ik ben geen oorspronkelijke Groninger, maar ik voel me niet gehoord. Heel veel mensen in Haren hebben zich niet gehoord gevoeld en toch wonen die misschien niet hun hele leven daar en zijn ze er niet geboren. Ik kan u wel vertellen dat mijn zoon, die geboren is in Groningen en nog iets donkerder is dan ik, regelmatig te maken krijgt met het idee dat mensen hem wegzetten als niet oorspronkelijk Nederlander. Weet u, misschien is het woord als oorspronkelijk niet goed gekozen. Als u zou zeggen: ik wil gewoon dat er naar iedereen geluisterd wordt, dus de mensen die er al heel lang wonen en de mensen die er niet lang

wonen, dan vindt u mij waarschijnlijk. Ik voel me nu door uw weggezet. Kunt u dat begrijpen?

00:39:53

Voorzitter: De heer Ram.

00:39:54

De heer Ram (PVV): Nee, want dat is helemaal niet mijn bedoeling. Het heeft helemaal niks te maken met huidskleur. Daar heb ik het niet over gehad. Dat maakt u er nu van. Ik vind dat heel kwalijk, want dat is helemaal niet wat ik gezegd heb. Het gaat om de cultuurdragers in een Oosterpark die al decennialang die Groningse cultuur in zich hebben. De echte Groningse cultuur. Dan heb ik het niet over de kunstenaars en de schilderijen, maar de cultuur onder mensen onderling. Dat is een essentieel onderdeel van onze maatschappij. Ik snap best wel dat ik in deze progressieve raad niet direct de handen daarvoor op elkaar krijg, maar het is net zo goed als Student en Stad het over studenten heeft. Waarom zou ik het dan niet over oorspronkelijke Groningers kunnen hebben? Ik begrijp niet waarom dan direct dat idee van discriminatie erbij wordt gehaald, terwijl daarvan helemaal niks mijn intentie is. Helemaal niet zelfs. Ik wil juist die Groninger een plek geven.

00:40:53

Voorzitter: Mevrouw Sloot nog een keer.

00:40:56

Mevrouw Sloot (Stadspartij 100% voor Groningen): Daarom zeg ik ook: ik denk dat ik uw intentie begrijp, maar ik denk dat het woord verkeerd is gekozen. Er is denk ik niet zoiets als een oorspronkelijke Groninger. Er zijn heel veel mensen die hier misschien al generaties wonen en er zijn ook mensen die hier al generaties niet wonen. Ik kan u vertellen dat er hier mensen zijn die hier al generaties wonen en die geen letter van het Gronings volkslied kunnen zingen. Er zijn mensen die hier een jaar wonen en bij Bevrijdingsdag en Koningsdag mooi meezingen. Het gaat mij om het woord oorspronkelijk. Dat heeft niks met huidskleur te maken. Ik gaf alleen het verschil aan dat ik geen oorspronkelijke Groninger ben en mijn zoon wel, terwijl wij dus kennelijk dan toch anders gezien worden. Ik wil graag van u weten - wat ook de heer De Haan zei - waar dat oorspronkelijke hem dan inzit? Waarom zou iemand niet een oorspronkelijke Groninger zijn of juist wel? Daarmee zou u, als u dat goed kunt uitleggen en ik begrijp hem nog steeds niet...

00:42:00

Voorzitter: Uw vraag is helder.

00:42:01

Mevrouw Sloot (Stadspartij 100% voor Groningen): Misschien dat we elkaar dan beter kunnen begrijpen, maar ik begrijp hem niet.

00:42:05

Voorzitter: De heer Ram.

00:42:05

De heer Ram (PVV): Nou ja, je kan het ook de autochtone Groninger noemen. Dat kun je ook zeggen, maar je kunt ook zeggen... Het is lastig om zoiets te definiëren, zonder dat iedereen erover valt. We hebben het hier wel over een emancipatiebeweging, voor alle duidelijkheid.

De groep van Groningers die niet gehoord wordt. Daar pleit ik hier voor, zodat die Groningers ook gehoord worden en een plek krijgen in het Oosterpark. Dat is iets wat ik signaleer en dat ga je niet behalen met deze sociale basis. Dat is echt de conclusie. We krijgen gewoon een parallelle samenleving als we hiermee doorgaan.

00:42:47

Voorzitter: Mevrouw De Groot.

00:42:51

Mevrouw De Groot (Student en Stad): U heeft het erover dat het in Vinkhuizen zo goed werkt, want daar is een goede coördinator of een goede regisseur. Waarom gaat die motie dan niet daarover? Want uw motie roept nu op, zoals ik het lees: laten we aanbellen bij iedereen in de wijken en dorpen en vragen wat, in uw overtuiging, de oorspronkelijke Groninger vindt van zijn buurman, die een andere cultuur heeft. Waarom hebben we het dan niet over: ga een goede regisseur - ik weet niet hoe ze heten - aanstellen.

00:43:23

De heer Ram (PVV): Ik heb daar wel een antwoord op.

00:43:25

Mevrouw De Groot (Student en Stad): Dan zit je op die verbinding en nu reken je heel erg vanuit die groep of die persoon die de oorspronkelijke Groninger zou zijn en wat die dan vindt van andere culturen. Begrijp ik dat? Waarom doen we dat dan niet?

00:43:36

Voorzitter: De heer Ram, u bent inmiddels ruim door uw spreektijd heen, dus ik raad u aan heel kort te antwoorden.

00:43:43

De heer Ram (PVV): Om een voorbeeld te geven. In Selwerd was vroeger de traditie dat als je als buurman of buurvrouw erbij kwam, dat je elkaar een cadeautje gaf en dat je elkaar welkom heette. Die Selweder die daar woonde doet dat niet meer. Die is afgehaakt. Waarom? Omdat de nieuwe buurman niet de taal spreekt en dat zorgt voor wantrouwen en spanningen onderling. Daar kunnen we voor wegkijken, maar het is wel een realiteit. Dat is wat ik benoem. Die groep is afgehaakt en stemt dus ook niet meer. Ik hoor van het college noch van de coalitie hoe ze deze mensen gaan betrekken bij onze samenleving. Die zijn afgehaakt.

00:44:28

Voorzitter: U valt in herhalingen. Ik zag ook nog twee vingers bij de fractie van D66, misschien wel drie. Wie gaat het doen? De heer Rustebiel, heel kort.

00:44:40

De heer Rustebiel (D66): Dank, Voorzitter. U vindt een gedeelde basis belangrijk en dat vind ik fijn. Dat vinden lang niet alle PVV'ers, dus dat is goed. Waarom zegt u dan niet gewoon dat u dit voor iedereen wilt? Dan zijn we toch klaar en hebben we dit hele debat niet zo. Dan wordt uw motie gewoon aangenomen. Waarom doet u dat niet?

00:45:00

De heer Ram (PVV): Omdat ik aandacht wil voor deze groep mensen. Deze groep mensen wordt niet gehoord. Dat is een punt wat ik maak. Ik wil graag dat daar aandacht voor is. Als

volksvertegenwoordiger moet je daar dus je stem laten horen. Ik snap dat het misschien een ongelukkige keuze van woorden is, maar dat is wel iets wat ik wil laten horen in deze raad. Ik wil juist dat die groep aanhaakt en mee kan doen. Dat is op dit moment niet meer zo. Die zijn afgehaakt.

00:45:31

Voorzitter: Een helder antwoord. Mevrouw Huitema tot slot.

00:45:35

Mevrouw Huitema (PvdA): Bedankt, Voorzitter. Ik wil wel een suggestie doen voor de oorspronkelijke Groninger, want de sociale basis van Groningen is voor en van iedereen. Voor de leraren en leraressen die hun pauze opgeven, zodat de leerlingen nog een kans hebben. Voor de Groninger die achter elke zin 'ja' zegt. Voor de Groninger met een Surinaamse tongval. Voor de Groninger die straks met Iftar zijn of haar vasten breekt. Voor de LHBTI-gemeenschap die zich van de week gesteund voelde door de gemeente met de vlag op de Martinitoren. Voor de gedupeerde van de aardbeving...

00:46:04

De heer Ram (PVV): Wat is uw vraag?

00:46:05

Mevrouw Huitema (PvdA): Die zich eindelijk gehoord voelt. Samen maken wij de sociale basis en zo interpreteren wij haar motie. Kan de heer Ram met deze suggesties leven?

00:46:16

De heer Ram (PVV): Ja, dat kan ik wel.

00:46:18

Mevrouw Huitema (PvdA): Dan is dat vanaf heden de oorspronkelijke Groninger.

00:46:29

De heer Ram (PVV): Dan doen we wel die groep tekort, waar ik voor pleit.

00:46:34

Mevrouw Huitema (PvdA): Die horen daarbij.

00:46:35

De heer Ram (PVV): Ja, maar die worden nu in deze sociaaleconomische visie niet meegenomen.

00:46:42

Mevrouw Huitema (PvdA): Nee, u sluit anderen uit in uw motie.

00:46:44

De heer Ram (PVV): Nee, dat doe ik niet.

00:46:45

Mevrouw Huitema (PvdA): Jawel.

00:46:48

Voorzitter: [onhoorbaar]

00:46:55

De heer Ram (PVV): Ja, volgens mij wel.

00:46:57

Voorzitter: Dan vraag ik nu of anderen nog... Neemt u vooral uw pasje mee, hoewel uw spreektijd op is. Mevrouw Jacobs.

00:47:10

Mevrouw Jacobs-Setz (VVD): Volgens mij hebben we hier de afspraak dat we in een debat niet klappen ter goed- of afkeuring. Ik zou graag willen dat u ons daaraan houdt.

00:47:22

Voorzitter: Ik hoor hier naast mij dat het voor de publieke tribune is, maar ik stond op het punt om er wat van te zeggen. Wie wil nog het woord voeren over de beide moties? De heer De Haan.

00:47:35

De heer De Haan (CDA): Voorzitter, over de motie van Student en Stad kan ik kort zijn. Daar kunnen wij voorstemmen. Dan nog even over de motie van de PVV. Wat het CDA betreft is de sociale basis en sociale cohesie juist gebaat bij mensen die verschillen willen overbruggen en zich inzetten voor de ander. Gelukkig zijn dat velen in onze gemeente en dat mogen er, wat het CDA betreft, nog veel meer zijn. We zien het bijvoorbeeld in de tekorten bij verenigingen rondom vrijwilligers. Waar de sociale basis en sociale cohesie in deze gemeente niet bij gebaat is, wat ons betreft, is wat we vandaag van de PVV hebben gezien, polariserende politiek. Wat de oorspronkelijke Groninger of Nederlander dan ook mag zijn. Wat ons betreft gaat het om het overbruggen van verschillen.

00:48:24

Voorzitter: Dank u wel. Wie volgt? De heer Rebergen.

00:48:28

De heer Rebergen (ChristenUnie): Dank u wel, Voorzitter. De motie van Student en Stad roert een belangrijk onderwerp aan. Hoe maak je verbinding en hoe zorg je voor genoeg vrijwilligers in Groningen? De suggestie is, volgens mij, ook al tijdens de meningsvormende sessie gedaan en is daar toen een toezegging op gekomen. Ik hoor graag van het college of dat inderdaad klopt. Voor wat betreft de motie van de PVV had de heer Ram het over verbinding maken met alle inwoners en - zoals mevrouw Sloot zei - naar iedereen luisteren. Wat ons betreft moet het voor alle culturen gelden. Deze motie legt de nadruk op één groep, waarvoor de term dan ook nog wat verkeerd gekozen is, want de wijken worden leefbaar gemaakt door alle inwoners. Inwoners van alle culturen doen vrijwilligerswerk in de wijk en het buurthuis. Opbouwwerkers en jongerenwerkers werken aan die verbinding in de wijk. Daar zetten we graag op in voor alle inwoners.

00:49:26

Voorzitter: De heer Ram, u bent echt door uw spreektijd heen. Het spijt me. Wie wil nog het woord voeren? Mevrouw Akkerman.

00:49:37

Mevrouw Akkerman (VVD): Dank u wel, Voorzitter. Wij hebben de Nota Sociale Basis vooral gezien als een document wat beschrijft wat er in de samenleving zo al gebeurt en dat je dat als overheid zou willen versterken. We hebben aangegeven dat je, wat ons betreft, je als overheid terughoudend moet opstellen en moet faciliteren en kunt ondersteunen. Voor wat betreft de motie van Student en Stad zouden wij eigenlijk denken: dit zou moeten kunnen

ontstaan zonder dat de gemeente, laat staan de gemeenteraad, daar een rol in heeft. Blijkbaar is het extra zetje nodig, dus in die zin kunnen we de motie wel steunen. Voor wat betreft de motie van de Partij Voor de Vrijheid: volgens ons is de heer Ram vooral op zoek naar een gezamenlijke identiteit. Een sociale cohesie waar je samen iets kan doen. Taal is inderdaad belangrijk, maar dat is zit volgens ons helemaal niet bij deze nota. Als je de Nederlandse taal wilt leren hebben we genoeg initiatieven waar je dat kunt doen. Doe dat ook vooral, zou ons idee zijn. Die motie zullen wij dus niet steunen. Dank u wel.

00:50:34

Voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Bernabela.

00:50:39

Mevrouw Bernabela (Partij voor het Noorden): Bedankt, Voorzitter. De Nota Sociale Basis kunnen wij van harte ondersteunen. De motie 'Even aan studenten vragen' daar staan we bij op en zijn we helemaal voor. De motie van de PVV roept, wat ons betreft, te veel vragen op. We gaan graag nog een keer in gesprek met de PVV hoe we dat dan wel oplossen. Wij zien ook die taalbarrière, maar we willen dat op een andere manier oplossen dan in de motie staat. Dat is het.

00:51:13

Voorzitter: Dank u wel. De heer Rustebiel.

00:51:15

De heer Rustebiel (D66): Dank, Voorzitter. We zijn trots mede-indiener van de motie van Student en Stad. Als het gaat om de motie van de PVV: wij zien ook wel dat er Groningers zijn die moeite hebben met de veranderingen in hun wijk of dorp en de impact die dit heeft op hun leven. Dat geldt niet uitsluitend voor hen. Zo zijn er nog heel veel mensen in Groningen die moeite hebben om mee te komen en die een steuntje in de rug kunnen gebruiken. Dat is een van de uitgangspunten van deze nota, die het college hier neerlegt. Ik begrijp niet zo goed waarom deze specifieke focus op deze groep er is. Omdat de PVV vaak de aanjager is van het vergroten van verschillen, maakt het dat wij er nu een wat ongemakkelijk gevoel bij hebben en nodigen we de heer Ram uit om een volgende keer een betere motie in te dienen, die een wat bredere oriëntatie heeft.

00:51:57

Voorzitter: Mevrouw Sloot.

00:51:59

Mevrouw Sloot (Stadspartij 100% voor Groningen): Voorzitter, dank u wel. De motie van Student en Stad staan we op, dus daar hoef ik niets over te zeggen. Dan nog even terug. Ik heb net best geëmotioneerd gereageerd op de heer Ram. Dat wil niet zeggen dat onze fractie de problemen niet begrijpt die hij benoemt. Dat wil ook niet zeggen dat wij denken dat het misschien niet goed zou zijn om een keer een goede analyse te maken om te kijken: wat gebeurt er nou, hoe ligt die samenstelling en zouden we er iets aan kunnen doen als gemeente om die verbinding beter te krijgen? Alleen, zolang we moties in stemming moeten gaan brengen waarbij mensen als onszelf of als ikzelf een titel meekrijgen die ik niet terecht vind, dan kunnen we dit soort moties niet steunen. Wat dat betreft roep ik de heer Ram op om de volgende keer, inderdaad voorafgaand aan een motie, met de andere fracties in

gesprek te gaan om te kijken of we daar wel iets uit kunnen halen waar we echt iets mee kunnen bereiken. We stemmen dus tegen.

00:53:06

Voorzitter: Dank u wel. Wie nog? GroenLinks.

00:53:14

De heer Swart (GroenLinks): Dank u wel, Voorzitter. Het is de sociale basis, daar ging de nota over en daar begon Tjepkema ook al mee. De sociale basis is heel belangrijk. De heer Visser heeft in de commissie de woordvoering gedaan en daar heb ik graag een vraag over: is het college bereid om ruimte te bieden aan initiatieven, zoals bijvoorbeeld De Stroming en bij Van Houten, die feitelijk functies vervullen van het buurthuis en wijkaccommodaties, in plaats van alleen de subsidie-systematiek voor de bestaande accommodaties te verfijnen? Daarnaast wil ik even doorgaan op de moties. Die van Student en Stad is hartstikke mooi juist om die verbinding te zoeken met de Stadgers en de studenten. Daar houden wij als GroenLinks van om juist die verbinding te zoeken. Ik heb de sessie teruggekeken en gehoord van de wethouder dat ze daar al in meegaan. De tweede motie 'Geen Moi, geen Joy': volgens mij is iedereen juist welkom in buurthuizen en wijken, ongeacht leeftijd, taal of cultuur, dus gaan we hier natuurlijk helemaal niks mee doen. Dank u wel, Voorzitter.

00:54:20

Voorzitter: Wie nog verder? De heer Dijk.

00:54:25

De heer Dijk (SP): Dank u wel, Voorzitter. De motie van Student en Stad leek ons ook wat overbodig, omdat we inderdaad in de meningsvormende sessie daar al een toezegging over hebben gehoord. Dan toch even een beetje, als u het me toestaat, duiden wat er nu net zo gebeurt als de PVV zo een motie indient. Nou vallen we over elkaar heen op woordkeus en ik snap dat. Ik snap heus wel dat mensen de woorden die in zo een voorstel staan vreemd of slecht gekozen vinden. Dat vind ik ook. Ik zou nooit oorspronkelijke Groninger of Nederlander gebruiken, hoewel er wel oorspronkelijke Groningers en Nederlanders bestaan. Dat de PVV hier dan gaat staan en zegt: "Ja, het college had afgesproken dat we allemaal de buurten in zouden gaan", ja, wij gaan al die buurten in en dat is de functie van mijn partij. Dat vind ik ook de functie van politieke partijen en niet direct de functie van het college op zich. Dan komen wij inderdaad in buurten en wijken terecht waar te veel mensen de taal niet spreken en waar mensen tegenover elkaar zijn komen te staan. Over het algemeen is dat gevoed door bestaansonzekerheid en achterstanden in inkomen, maar ook bijvoorbeeld door niet rond te kunnen komen.

00:55:41

De heer Dijk (SP): We zien ook dat mensen functioneel tegen elkaar op worden gezet, zodat hun gedeelde belangen niet de boventoon voeren, maar hun verschillende afkomsten in een keer het allerbelangrijkste zijn. Noem het identiteiten en noem het verschillende achtergronden. Wat de SP betreft gaat het erom dat mensen een gedeelde toekomst hebben en dat heel veel mensen, die nu tegenover elkaar staan, gedeelde belangen hebben in plaats van ver tegenover elkaar staan. Het enige wat u doet met dit soort voorstellen is mensen verder tegen elkaar opzetten. Dan is er een grote groep bezitters en machthebbers die hierop gedijen, want ik hoor u namelijk nooit zo praten als het gaat over een Shell, grote

klimaatvervuilers of grote huisjesmelkers in onze stad die keihard aangepakt moeten worden. Ik zou u willen vragen om het dan te gaan hebben over Groningers die een woning proberen te vinden en eens kijken of u die groepen dan ook zo tegen elkaar opzet. Ik denk waar u wel heel erg gelijk in heeft in uw voorstel is dat, zoals ik net al zei, te veel mensen de taal niet spreken. Daar zijn veel oplossingen voor, maar ik denk ook dat hier veel mensen en helaas ook nog in onze gemeentelijke organisatie, de taal niet spreken.

00:56:53

De heer Dijk (SP): Dan heb ik het over de taal, waardoor de bewoners in wijken, buurten en straten waar sociaal-economische achterstanden zijn, zich niet gehoord voelen. Als ik u hier allemaal hoor praten, dan hoor ik woorden waarbij ik constant moet gaan nadenken over: wat wordt er nou precies allemaal gezegd? Ik vind dat eerlijk gezegd het allergrootste probleem in dit land. Dat de taal van de politiek en de overheid totaal losgezongen is van waar bewoners mee bezig zijn. Als ik uw motie zo lees ga ik hem nog steeds niet steunen, maar het probleem wat u probeert aan te kaarten snap ik wel. Dan vind ik dat wij niet zoals wespen op de heer Ram moeten gaan springen alsof hij een of andere.... Geef het een titel, want ik kan er even geen goed woord voor vinden. Alsof hij het meest verschrikkelijke van de wereld probeert te doen, laat ik het zo zeggen. Dan denk ik dat wij, als politiek, moeten werken aan een overheid die in buurten en wijken actief is met veel opbouwwerkers. Die inderdaad bij die mensen langs de deur gaat. Die u met de haren erbij probeert te slepen.

00:58:04

De heer Dijk (SP): Die luistert naar hun zorg en ook hun taal probeert te spreken. Die probeert om de mensen die afgehaakt zijn erbij te halen en te houden, maar ook hen echt te vragen wat er aan de hand is in hun buurt en wijk en daar op zo een manier naar te luisteren wat het tegenovergestelde is als de manier waarop net naar de heer Ram werd geluisterd. Want dan stoten we steeds meer mensen af. Dan stoten we ook mensen af waarvan we zeggen: "Jongen, je hebt dezelfde belangen en je hebt dezelfde toekomst als wij allemaal in Groningen." Dat gebeurt nog veel te veel. Als ik uw motie zou mogen ombouwen, dan had ik dat nu nog even snel gedaan. Het gaat mij er meer om dat de taal die gesproken wordt door de politiek en de overheid aansluit bij de belevingswereld van mensen. Of u het dan hebt over oorspronkelijke Groningers of mensen uit totaal andere windstreken van de wereld, zal mij een zorg wezen. Ik en de SP zijn er heel erg van overtuigd dat mensen die in buurten en wijken wonen en zijn afgehaakt, veel meer met elkaar gemeen hebben dan dat ze van elkaar verschillen.

00:59:10

Voorzitter: Dank u wel. Wie wil er nog het woord voeren over beide moties? Niemand meer? Dan geef ik graag het woord aan de wethouder.

00:59:25

Mevrouw Jongman (wethouder): Dank u wel, Voorzitter. De sociale basis beroert ons allen, laat ik het zo maar even samenvatten. Wat het college beoogd heeft met het doen verschijnen van deze nota is juist dat de sociale basis ontzettend van belang is voor de sociale samenhang in onze lokale gemeenschap die we met elkaar vormen, waarin we met voorzieningen, met plekken waar je naartoe kan gaan en waar je elkaar kunt ontmoeten, dat je als het ware op elkaar terug kan vallen en dat je ook kan meedoen in de samenleving. Dat geldt voor iedere Groninger die er hoort, want zo hebben we het ook verwoord in ons

coalitieakkoord. Samen maken we Groningen, waar iedereen mee kan doen en waar we iets voor elkaar kunnen betekenen. Deze nota hebben we gemaakt, omdat het voor journalisten heel lastig is om hier iets over te schrijven. Als mijn collega Van Niejenhuis een maquette laat zien van een nieuwe stadswijk, dan kun je laten zien hoe hoog en breed de flat wordt, hoe groen de straten of hoeveel klimaatadaptatie - weer een moeilijk woord, de heer Dijk - en wat we daar allemaal gaan doen voor onze inwoners.

01:00:32

Mevrouw Jongman (wethouder): Dit is de sociale maquette, waarin het gaat hoe we in de samenleving met elkaar willen samenwerken en samenleven. Zonder die sociale maquette die we hier, als het ware, voor u neerleggen kunnen we allemaal stenen stapelen wat we willen, maar dan komen we daar eigenlijk niks mee verder, want dan zijn we allemaal mensen eenzaam in een huis. We willen juist in die verbinding naar de samenleving kijken. Als ik het woord verbinding heb genoemd, dan vind ik het belangrijk om niet te redeneren vanuit de kloof die er is - die best af en toe als een soort gapend gat voor ons ligt - maar te redeneren vanuit de verbinding. De motie van Student en Stad: heel sympathiek trouwens om een liedje van Bloemen te citeren in uw motie. Ook daarin moeten we niet redeneren vanuit de kloof die er ligt, maar juist vanuit de verbinding en de brug die we met elkaar kunnen slaan. Uw motie is ontzettend sympathiek, maar toch zou ik hem in die zin willen ontraden. Ik heb u al toegezegd dat wij in de 'actielijn vrijwilligers' de komende tijd zeker daar gesprekken over gaan voeren hoe we dat concreet handen en voeten kunnen geven om te kijken of en op welke manier je op een goede manier, in samenwerking met de studentenverenigingen, iets zou kunnen opbouwen.

01:01:52

Mevrouw Jongman (wethouder): Dan de kloof waar de heer Ram over begon en ook van daaruit geredeneerd, daarin zou ik willen aangeven: er zaten een paar elementen in. Eerst gericht op het college. Het college gaat meer dan ooit de wijken in om daar juist in contact met... In Oosterpark waren we, volgens mij, drie weken geleden en een half jaar geleden om daar echt te weten, te horen en te voelen wat er leeft en wat er speelt. U noemt als voorbeeld Oosterpark. Ik ga daar toch even op in, omdat daar op vier plekken de Oosterparkers waren en allemaal mensen tegelijkertijd. Er was een Lentefestival en ik heb net van mijn collega Bloemhoff gehoord dat daar iedereen was. Ons Belang, elke avond zit het vol met allemaal clubjes uit het Oosterpark. Van Houten, enzovoort. Ik ga niet alles exact beredeneren, maar daar zijn de ontmoetingsplekken, waar ik het net over had, waar mensen elkaar kunnen ontmoeten en vinden. Vinden wij dan altijd alle mensen overal en altijd? Nee, daar is deze nota, ook de komende periode, voor bedoeld om juist de mensen die zich misschien niet gehoord voelen met onze ambtenaren... Die echt niet alleen hier in ons najaar in onze kantoren zitten. Die moeten ook met de poten in de klei, met de handen uit de mouwen, met de ogen open naar de samenleving, maar ook open oren voor iedereen om te horen wat er leeft. Daarmee willen we de inclusieve samenleving die we willen zijn en iedereen horen en meekrijgen naar de ontmoetingsplekken.

01:03:25

Mevrouw Jongman (wethouder): Dat betekent dat, wat de heer Dijk heeft aangegeven, de taal die we als overheid spreken, daar zijn we als college ook mee bezig. Soms doen we dat inderdaad te moeilijk of te ingewikkeld. Met een aantal brieven proberen we de toon anders

aan te slaan en wordt er meer begrijpelijk geschreven. Onze gemeentesecretaris is daar heel druk mee bezig. Kortom, we proberen ook daarin stappen te zetten. Dus als ik dan kijk naar de motie, dan is dat er eentje die ik natuurlijk ga ontraden. U hoort het al een beetje aan mijn betoog. In die wijken en dorpen willen we juist met alle inwoners, alle Groningers, van welke komaf dan ook, ingaan op vragen en behoeften. Dat doen we met een doorgaande dialoog, want het is niet dat we deze nota nu vaststellen en dat we zeggen: nu zijn we klaar. Nee, nu begint het echt. Of beginnen, we waren al begonnen, maar we gaan met volle vaart door. Het is belangrijk dat we in die taal, welke taal we ook spreken, elkaar wel kunnen vinden om het erover te hebben wat dat betekent voor onze inwoners. Los daarvan wordt er ook veel aandacht besteed aan de Groningse cultuur en de geschiedenis van stad en Ommeland. Volgens mij was er dan nog een vraag voor de heer Eikenaar. Voorzitter, als u mij toestaat?

01:04:44

Voorzitter: Ja.

01:04:45

De heer Eikenaar (wethouder): Dank u, Voorzitter. Een korte vraag ging over Van Houten en De Stroming. Van Houten specifiek, daar staat binnenkort een voorstel - het stond op conform zag ik, volgens mij, ergens in mei - op de agenda en dat voorstel is naar u toegekomen. Waar het gaat om De Stroming, daar komen we op terug in de brief die in juni over het accommodatiebeleid naar u toe komt. Dat heb ik ook bij de eerdere besprekingen gezegd: parallel aan de begroting maken we uiteindelijk een definitieve accommodatie-nota. Dan kunt u dus eerst in juni spreken over de brief. Dat is een voorzet en daar kunt u zaken meegeven aan het college. Dan, parallel aan de begroting, komt er op een gegeven moment het definitieve accommodatiebeleid en daar gaan we ook in op De Stroming.

01:05:38

Voorzitter: Dank u wel. Geeft dat aanleiding tot een vervolgvraag? Mevrouw De Groot.

01:05:44

Mevrouw De Groot (Student en Stad): Dank u wel. Nog even richting wethouder Jongman. U zegt: "Ik wil redeneren vanuit de verbinding" en dat is precies waar ik naartoe wil. Daarvoor heb ik toch het woord kloof nodig, omdat ik het beestje bij de naam wil noemen. Ook ontzettend fijn dat u hier zo positief tegenover staat. Dat had u inderdaad al in de sessie aangegeven, maar deze toezegging konden wij nog niet terugvinden in de besluitenlijst, dus daarom nu expliciet nog een keer de vraag dat die toezegging er is. Dus ook richting de andere partijen: die toezegging stond nog niet in de besluitenlijst, vandaar alsnog deze motie.

01:06:27

Voorzitter: Betekent het dat u de motie aanhoudt of wilt u hem in stemming brengen?

01:06:33

Mevrouw De Groot (Student en Stad): Dat was nog inderdaad even de vraag aan de wethouder: hebben we dan nu deze toezegging? Met de toezegging zijn wij erg blij en dan zal ik de motie terugtrekken.

01:06:43

Mevrouw Jongman (wethouder): Dank u wel, Voorzitter. U had de toezegging al. Blijkbaar is

het niet beland, maar volgens mij hebben collega's van mij het gehoord. Bij deze dan de driedubbele toezegging dat wij hiermee aan de slag gaan.

01:06:56

Voorzitter: Dan is motie 07 bij deze ingetrokken. Ik kijk ook even naar de heer Ram. Wilt u de motie in stemming brengen?

01:07:11

De heer Ram (PVV): Gezien de discussie: ik heb wel het idee dat er een brede discussie gevoerd is over het punt wat ik wilde overbrengen, dus die discussie is, volgens mij, wel geland. Ik denk dat ik de motie op dit moment dan niet in stemming breng.

01:07:26

Voorzitter: Dank u wel. Dan stemmen wij alleen over de Nota Sociale Basis fase 2. Dan is de stemming geopend. Ik word geacht voorgestemd te hebben. Er zijn 43 stemgerechtigden en 43 stemmen uitgebracht. Ik ben 44. Nou, als u het nog begrijpt, dat begrijp ik het ook, maar ik ben wel voor.

d. Vaststellen Gebiedsvisie en reactienota Helpman-Noord

- *A01: Gebiedsvisie Helpman-Noord*

Voorzitter: We gaan naar punt 6d - het voorstel is aangenomen - dat is het vaststellen van de Gebiedsvisie en de reactienota Helpman-Noord. Die stond op de conformlijst, maar de Partij voor het Noorden wil daar toch graag een amendement over indienen. De heer Van der Laan.

01:08:58

De heer Van der Laan (Partij voor het Noorden): Dank, Voorzitter. De Gebiedsvisie Helpman-Noord vinden wij zonder meer positief. We hebben frequent contact gehad met insprekers en bewoners in kwestie. Er waren twee insprekers en die kwamen steeds terug, tot twee of drie keer aan toe, hier in het Stadhuis. Die begonnen steeds weer over dat tankstation. De meeste mensen die ooit wel eens in Helpman-Noord zijn geweest, weten dan waarschijnlijk wel welke tankstation ik bedoel. Het gaat natuurlijk wat ver om als gemeente een heel tankstation te gaan uitkopen en dat is ook niet de bedoeling. Daar is het budget ook veel te laag voor, maar het zou wel wat waard zijn als in de toekomst er een moment komt dat het tankstation, om wat voor reden dan ook, bijvoorbeeld te koop komt te staan of de uitbater die vindt het welletjes, dat er dan toch een moment zou kunnen ontstaan om als gemeente te kijken naar een andere bestemming voor die toch wel belangrijke centrale plek in de wijk Helpman-Noord. Ons amendement behelst, samen met de Stadspartij 100% voor Groningen en de PVV, om dat toe te voegen aan de Gebiedsvisie en het uiteindelijke raadsbesluit. Tot zover, Voorzitter.

01:10:20

Voorzitter: Dank u wel. Heeft iemand behoefte om hier iets over op te merken of nog vragen te stellen aan de heer Van der Laan? Dat is niet het geval. Dan dank ik u wel en gaan we naar het college voor een preadvies.

01:10:37

De heer Van Niejenhuis (wethouder): Dank, Voorzitter. Wij staan hier als college positief tegenover. Ik ben, dankzij de heer Van der Laan, twee keer in contact geweest met deze

mensen en ze hebben een hele reële vraag gesteld voor de toekomst van het gebied: kunnen we iets van kwaliteit toevoegen, mocht dit tankstation ooit vertrekken? Een ontmoetingsplek voor de wijk is genoemd en aantal andere functies zijn genoemd. We hebben gemeend dat we op deze manier de tekst van het voorstel kunnen aanpassen. We plaatsen een afbeelding in het visiedocument - als dit amendement door de raad wordt aangenomen - met een ster op die locatie met integraal de tekst zoals die nu door de Partij voor het Noorden wordt voorgesteld. Dank.

01:11:12

Voorzitter: Dank u wel. Dan stel ik voor dat we overgaan tot stemming over het amendement, voordat wij het stuk in stemming brengen. Dan lees ik het amendement voor de duidelijkheid toch maar even voor. Dat is het besluit om besluitpunt 1 aan te vullen, met dien verstande dat: mocht een marktpartij zich in de toekomst melden met een verzoek tot herontwikkeling van de locatie van het tankstation Tinq aan de Helper Weststraat 1, er op dat moment wordt gekeken naar een passende herinvulling, waarbij verbetering van de locatie voor de buurt het uitgangspunt is. Dat amendement is nu in stemming. Dit amendement is unaniem aangenomen, 44 stemmen voor. Dan gaan we over tot stemming over het raadsvoorstel zelf: de Gebiedsvisie en de reactienota. De heer Pechler is even weggelopen. Ik ben ook voor, dus dan hebben we 43 stemmen voor en is het voorstel aangenomen.

7. Motie vreemd aan de orde van de dag.

01:12:57

Voorzitter: Dan gaan we door naar agendapunt 7 en de moties vreemd. We doen dat als volgt: de hoofdindieners lichten kort hun motie toe. Overige fracties stellen eventueel een verhelderende vraag. Het college reageert met een preadvies. Als het nodig is kunnen de hoofdindieners nog reageren. Zo doen we dat bij elke motie. We nemen ze in de volgorde zoals ik ze hier heb staan. Ik weet niet wat er op het RIS staat, maar ik neem aan dezelfde.

- *M05: Naschoolse opvang ook voor leerlingen van de Wingerd*

Voorzitter: Motie 05 van het CDA en vele anderen over naschoolse opvang voor leerlingen van de Wingerd. De heer De Haan.

01:13:47

De heer De Haan (CDA): Voorzitter, dank u wel. Voorzitter, eerder vandaag werd ons initiatiefvoorstel voor meerdere seniorenwoningen aangenomen en dan nu deze motie over de Wingerd die al zo een overgrote meerderheid kent. We hebben mindere dagen meegemaakt. We zijn dan ook ontzettend blij dat we bijna unaniem vandaag een prachtig besluit nemen voor de kinderen en de ouders van de Wingerd. Er is daar grote behoefte aan naschoolse opvang en helaas kon dit niet na de herfstvakantie starten. Dat was vooral een financiële discussie. Het college is van mening dat dit niet vanuit de Jeugdwet betaald kan worden en daarom is het college dan ook aan de gang met een structurele oplossing. Dat is goed, maar wij vinden ook dat kinderen en ouders niet moeten wachten tot deze oplossing er is en dat er ook voor de Wingerd een tussentijdse oplossing gevonden moet worden. Voorzitter, tenslotte zijn we blij met de samenwerking die wij tijdens deze motie zagen tussen oppositie en coalitie en dat smaakt, wat ons betreft, naar meer.

01:14:50

Voorzitter: Dank u wel, ik ga niet vragen wie van de andere indieners, want dat zijn er zoveel. Misschien wil de VVD er toch iets over zeggen. Mevrouw Akkerman.

01:14:57

Mevrouw Akkerman (VVD): Ik had een vraag, als dat mag?

01:14:59

Voorzitter: Ja, dat kan ook.

01:15:00

Mevrouw Akkerman (VVD): Wij, als VVD-fractie, vinden de dekking uit de algemene middelen niet bijzonder prettig. Nou is het zo dat je in een motie niet per se een dekking hoeft te noemen, dus wij vroegen ons af of het mogelijk is om het tweede verzoekpunt weg te halen en het college te vragen om een alternatieve dekking te zoeken.

01:15:17

De heer De Haan (CDA): Voorzitter, wat de VVD nu weer een beetje doet, is hetgeen het CDA het college wat verwijt en dat is namelijk de financiële discussie waarbij kinderen en ouders van de Wingerd de dupe zijn, waardoor er namelijk geen naschoolse opvang is gekomen na de herfstvakantie. Natuurlijk is dit voor het CDA geen prettige dekking vanuit de algemene middelen, maar wat ons betreft staan de kinderen en ouders voorop. Daarom heeft het CDA er toch voor gekozen, ook in samenwerking met de coalitie, om deze dekking er wel in op te nemen. Doen we het niet, dan laten we het aan het college. Wellicht komt er dan precies hetzelfde resultaat uit. Of je hem dan hier in de motie opschrijft of dat het uiteindelijk gebeurt nadat je hem niet in de motie opschrijft, dat is mij om het even. Waar ik en mijn fractie heel blij mee zijn, is dat het voor de ouders en kinderen gewoon geregeld wordt. We hebben die ouders hier vorige week horen spreken. Dat waren, wat mij betreft, supersterke betogen en dat heeft ons echt de doorslag gegeven om die financiële dekking dan maar even voor lief te nemen.

01:16:18

Voorzitter: Dank u wel. Iemand anders nog? Gaat uw gang.

01:16:26

De heer Lo-A-Njoe (D66): Dank u wel, Voorzitter. Ik wil er toch wat woorden aan besteden, want mijn fractiegenoot Mirjam Gietema die heeft hier, samen met de heer De Haan, hard aan getrokken. Het klopt wat net werd gezegd als het gaat dat er wel wat is over de financieringsbron en ook waar de centen, of het nou landelijk of lokaal is, vandaan moeten komen. We zien dat het college een andere mening heeft dan het ministerie, die wel duidelijk aangeeft dat de buitenschoolse opvang met extra ondersteuning betaald dient te worden uit de Jeugdwet of vanuit de Wet langdurige zorg. Het college ziet dat anders. Dat kan. Wij kiezen ervoor om niet die discussie hier opnieuw te starten, maar te kiezen voor het belang van ouders en kinderen. Zij wachten al veel te lang en wat ons betreft zouden ze morgen al moeten kunnen beginnen. Praktisch kan dat, want ze hebben een plan klaarliggen. Wat ons betreft wordt er niet langer gedraald met het oplossen hiervan en kijken we uit naar de structurele oplossing, hoe die er dan ook uit ziet, en zorgen we ervoor dat die ouders snel geholpen zijn. De zomervakantie is al over drie maanden, bij wijze van spreken, dus laat ze niet zo lang wachten.

01:17:32

Voorzitter: Dank u wel. Kunnen we het hiermee afsluiten wat uw bijdrage betreft? Dan ga ik, denk ik, naar mevrouw Molema.

01:17:44

Mevrouw Bloemhoff (wethouder): Dank u wel, Voorzitter. Wethouder Bloemhoff.

01:17:46

Voorzitter: Wethouder Bloemhof.

01:17:47

Mevrouw Bloemhoff (wethouder): Het kan beide. Een reactie op de motie: we hebben als college gekozen om het in een keer goed te willen organiseren. Dat is ook wat we hebben uitgelegd in de commissie, dat we nu onderzoek doen naar hoe het vorm zou kunnen worden gegeven, het liefst zo regulier mogelijk. Geen jeugdhulp-indicaties, maar echt een BSO-voorziening met een stukje zorg daarnaast. Daar hebben we onderzoek naar laten doen. Het is dus ook niet een financieel motief, maar het feit dat je wel degelijk ziet dat er iets geregeld moet worden. Hoe doe je dat dan op de goede manier en zo regulier mogelijk? Dat maakt dat wij zeggen dat wij, omdat wij die keuze maken om het in een keer goed te doen, de motie ontraden, hoewel we natuurlijk wel begrip hebben voor het feit dat de raad nu voor de tijdelijkheid een oplossing zoekt. Wij willen daarbij nog wel een aantal kanttekeningen aangeven. Er is inmiddels weer contact geweest met de school en hoewel aanvankelijk anders bij ons was aangegeven, hebben Cosis en de Wingerd meer tijd nodig om de tussenoplossing te regelen. We kunnen dus het geld beschikbaar stellen, maar hoe snel het geregeld wordt is aan de school en Cosis. Wij geven dus een winstwaarschuwing dat dit nog wel enkele weken gaat duren.

01:19:05

Mevrouw Bloemhoff (wethouder): Nogmaals, we doen nu een onderzoek naar de structurele oplossing voor de Wingerd, maar ook voor de andere scholen waar het speelt. Die resultaten zullen we u zo snel mogelijk doen toekomen, voor de zomer, zodat we met u in gesprek kunnen over hoe het er na de zomer dan uit moet zien. We geven nog mee dat het dus zo kan zijn - dat hebben we in de commissie ook gezegd - dat kinderen en ouders nu wennen aan een situatie die na de zomer wellicht anders is. Er wordt misschien met andere partijen zaken gedaan, zodat er een wisseling kan zijn van begeleiders en pedagogisch medewerkers en dat kan mogelijk onrust opleveren. Wij hebben aangegeven dat onze voorkeur zo regulier mogelijk is, dus BSO, en dat we daar dus nader onderzoek naar doen en normaliseren zoveel als kan. Daar wou ik het even bij laten. Nog de toevoeging dat we hiermee kiezen voor een oplossing voor de kinderen in de gemeente Groningen. Circa 45 procent van de kinderen komt uit andere gemeenten. Dus dat de raad zich bewust is dat, als de motie aangenomen wordt, dit alleen voor de kinderen uit de gemeente Groningen een oplossing is. Dank u, Voorzitter.

01:20:19

Voorzitter: Dank u wel. De heer Dijk.

01:20:25

De heer Dijk (SP): Voorzitter, ik doe meteen een stemverklaring, maar ik wil hierop toch nog heel even een klein beetje reageren. Dank voor het CDA en D66 voor het aankarten van het

probleem, de ouders op de tribune, de leerkrachten die er ook bij waren en de schooldirecteur. Volgens mij is het supergoed dat op die manier zo een probleem duidelijk in deze gemeenteraad besproken wordt. Wat ik net zei over de taal spreken, dat zie je hier ook hoe het met allerlei regels gaat. Volgens mij heeft het college, ook in de commissie, heel duidelijk aangegeven dat ze echt wel een oplossing willen voor het probleem. Dat het erom ging dat het inderdaad voor veel wisselingen zou zorgen als je tijdelijk tot de zomer iets zou doen. Dat ze een structurele oplossing proberen te vinden voor na de zomer. Dan zie je eigenlijk wat voor krankzinnige wereld we hebben gecreëerd met allerlei verschillende regels, want nu kan het college het wel doen voor de kinderen die in de gemeente Groningen wonen, maar niet voor de mensen die niet in de gemeente Groningen wonen. Als we het nou hebben over de taal spreken en ervoor zorgen dat de politiek oplossingen voor mensen regelt, dan is dit eigenlijk best een goed voorbeeld hoe we het wel proberen hier, maar dat het niet allemaal ideaal is. Ik wilde in ieder geval het CDA en de partijen die aan deze motie hebben gewerkt heel erg bedanken en ook het college voor in ieder geval het alvast werken aan een oplossing voor na de zomer. Daarom zullen wij voor deze motie gaan stemmen.

01:21:49

Voorzitter: De tijd van woordvoering was wel in de eerste termijn, wat mij betreft. Nee, het is echt heel helder hoor. Ik heb het aan het begin uitgelegd. Zijn er nog vragen aan het college of aan de indieners? Dat is niet het geval. Zijn er nog stemverklaringen? Mevrouw Akkerman.

01:22:14

Mevrouw Akkerman (VVD): Dank u wel, Voorzitter. Wij willen er geen gewoonte van maken om uit de algemene middelen dit soort dingen als dekking te kiezen. We vinden dit nou echt een voorbeeld waar ons eigen systeem zo ingewikkeld is en waarvan je zegt: we willen niet dat de inwoners daar de dupe van zijn. Dus we gaan voor deze motie stemmen.

01:22:33

Voorzitter: Dan breng ik de motie in stemming. Dat zijn 43 stemmen voor, plus die van mij is 44. De motie is aangenomen.

- *M06: Steun het zelfbeschikkingsrecht, steun de transgenderwet*

Voorzitter: We gaan naar motie nummer 06 van de Partij voor de Dieren en een hele rij anderen. Gaat uw gang.

01:23:07

De heer Pechler (Partij voor de Dieren): Dank, Voorzitter. Het is een onderwerp dat nuance verdient, dus ik hoop dat u mij toestaat om iets langer dan gebruikelijk bij een motie vreemd stil te staan. In 2014 trad de Transgenderwet in werking in Nederland. Voor die tijd werd trans personen in Nederland verplicht om zich te laten steriliseren voordat zij hun geslachtsregistratie konden aanpassen. Een wrede en onwenselijke praktijk, waar minister van Engelshoven tijdens de evaluatie van de Transgenderwet in 2021 publiekelijk excuses voor maakte. Deze wetsevaluatie toonde ook aan dat er nog veel ruimte is voor verbetering van de rechtspositie van transgender personen en dat zij nog veel blokkades en drempels ervaren in hun medische- en maatschappelijke transitie. Op basis van de evaluatie dienden

daarom de toenmalige ministers voor Emancipatie en Rechtsbescherming, Ingrid van Engelshoven en Sander Dekker, een voorstel in tot versoepeling van de Transgenderwet.

01:23:58

De heer Pechler (Partij voor de Dieren): Op dit moment is het wijzigen van de geslachtsregistratie namelijk een kostbaar, lang en zwaar proces voor het trans personen. Er wordt bijvoorbeeld een deskundigenverklaring geëist, die maar door enkele psychologen in Nederland afgegeven kan worden en waar dus lange wachtrijen voor bestaan. Dit terwijl leven in de wachtstand funest is voor het mentale welzijn van trans personen. Door dit soort wettelijke beperkingen, het gebrek aan acceptatie en zelfs de oprechte haat die gericht is aan transgender personen in de samenleving, is de kans dat een trans persoon een zelfmoordpoging doet vijf tot tien keer groter dan bij een cisgender persoon, zo meldt 113-Nederland. De nieuwe versie van de wet stelt daarom voor om voor inwoners vanaf de leeftijd van zestien jaar de deskundigenverklaring te laten vervallen en te vervangen door een wettelijke bedenktijd van tussen de een en drie maanden, voordat mensen hun geslachtsregistratie soepel en simpel kunnen wijzigen bij de gemeente.

01:24:50

De heer Pechler (Partij voor de Dieren): Ook wordt een wijziging van de geslachtsregistratie mogelijk tussen de twaalf en zestien jaar, maar alleen met tussenkomst van de rechter. Het gaat hier dus enkel om administratieve aanpassingen en niet om medische interventies. De wet zou afgelopen najaar in stemming worden gebracht, maar mede door het manifest Gendertwijfel, onderdeel van een conservatieve beweging die over de gehele wereld de rechten van trans personen probeert in te perken, kregen enkele partijen koude voeten en is de behandeling helaas uitgesteld tot deze maand. Dit terwijl soortgelijke wetten, waarbij de deskundigenverklaring dus niet langer nodig is, al meer dan tien jaar bestaan en reeds aangenomen zijn in landen zoals Argentinië, Ierland, Noorwegen, België, Zwitserland, Luxemburg en Malta. In die landen heeft de wet of een soortgelijke wet geen problemen veroorzaakt, maar wel de acceptatie van transgender personen positief beïnvloed.

01:25:40

De heer Pechler (Partij voor de Dieren): De gemeente Groningen is een voorvechter van LHBTQIA+ emancipatie en ook op het vlak van de acceptatie en rechten voor transgender personen hebben we de afgelopen jaren hier mooie stappen gezet. In diezelfde lijn dien ik daarom, samen met GroenLinks, de Partij van de Arbeid, D66, de Partij voor het Noorden en Student en Stad, deze motie in die een oproep is aan de Tweede Kamer om voor de wet te stemmen, zoals ook de provincie Noord-Holland en de gemeente Amsterdam al hebben gedaan. Voorzitter, daar wou ik het graag bij laten, maar als er nog vragen zijn beantwoord ik die met liefde.

01:26:11

Voorzitter: Even voor de duidelijkheid: u vraagt het college om voorafgaand aan de stemming in de Tweede Kamer - daar moeten we nog even op wachten, begrijp ik? Nee, op 17 april. Dat is binnenkort - de publiekelijke steun van de gemeente Groningen voor het recht op zelfbeschikking over te brengen en ook voor wijziging van de Transgenderwet te pleiten bij de Tweede Kamer.

01:26:32

Voorzitter: Ik zag eerst de heer De Haan, geloof ik, en dan mevrouw Sloot.

01:26:37

De heer De Haan (CDA): Voorzitter, deze motie schuurt bij mijn fractie toch wel wat en dat heeft vooral ermee te maken dat... Gisteren zag ik toevallig deze motie onder de raadsagenda staan. U heeft hem, wat mij betreft, erg laat gedeeld met de raad. Juist als het gaat om zo een onderwerp, waar we heel zorgvuldig, inhoudelijk en... Ik denk dat je daar wel wat kennis voor nodig hebt om daar op een goede manier over te spreken. Is de heer Pechler het met mij eens dat het juist, door het op deze manier te doen, door een motie vreemd waar we weinig - in ieder geval als ik over mezelf spreek. Ik heb er weinig kennis van zaken van sinds gisteren. Het zegt misschien wat over mij, maar goed, je hebt niet verstand van alle onderwerpen om het maar even zo te zeggen - dat door op deze manier deze motie in te dienen, je wellicht zo meteen juist wat polarisatie op zo een precair onderwerp krijgt.

01:27:42

Voorzitter: De heer Pechler.

01:27:47

De heer Pechler (Partij voor de Dieren): Dank, Voorzitter. Ik begrijp inderdaad dat het een complex onderwerp is voor de meesten van ons en dat de achtergrondkennis hier wat minder vanzelfsprekend is dan bij sommige andere thema's. Daarom heeft onze fractiemedewerker de motie afgelopen woensdag, dus een week geleden al, verstuurd naar de woordvoerders, die begin dit jaar de commissie over de LHBTQIA+ monitor hebben gedaan. Volgens mij was dat in het geval van het CDA de heer Van Jaarsveld, dus u had er een week geleden van kunnen weten. Daarnaast ben ik het ermee eens dat een motie vreemd niet heel veel gelegenheid geeft tot debat, maar ik vond het ook wat verstrekkend om een initiatiefvoorstel of een agendering te verzoeken voor een lobby-vraag vanuit deze gemeente naar het Rijk en de Tweede Kamer.

01:28:30

Voorzitter: Mevrouw Sloot.

01:28:32

Mevrouw Sloot (Stadspartij 100% voor Groningen): Voorzitter, ik vind dit een hele lastige en ik zal u uitleggen waarom. Als deze motie in meerderheid wordt aangenomen en niet unaniem, dan zijn er hier dus partijen die het er niet mee eens zijn wat u in uw motie heeft staan. Toch zal er dan naar Den Haag worden gezegd dat de hele gemeente Groningen dit wil, terwijl Den Haag degene is die over de wetten gaat. Den Haag is degene die hier nu mee bezig is. Dus wij gaan, nog voordat Den Haag daar zelf een uitspraak over doet, Den Haag vertellen wat ze moeten doen en dan misschien ook nog niet eens alle fracties in deze zaal. Ik vind dit eigenlijk niet onze taak, dus ik heb daar moeite mee. Kunt u dat begrijpen? Het gaat mij om het democratische proces.

01:29:29

Voorzitter: Of het wenselijk is of niet, daar ga ik me niet over uitlaten, maar als de raad een besluit neemt, dan is dat gewoon een raadsbesluit en dan gaat het college dat doen. Of alle fracties daarachter staan of niet is dan niet zo relevant. De heer Pechler.

01:29:43

De heer Pechler (Partij voor de Dieren): Even ingaande op beide punten: volgens mij hebben we in deze raad een goede traditie om lobby-moties in te dienen en bepaalde lobby's te voeren richting het Rijk, juist om de Tweede Kamer tot iets te bewegen voordat ze al tot een besluit zijn overgegaan. Dus daarin zie ik het probleem niet zo. Wat betreft het eerste punt dat een lobby-motie - als ik kijk naar het aantal mede-indienende partijen dan gaat die het halen - dan namens de gemeente een boodschap overbrengt die niet door alle partijen wordt gedragen: dat is natuurlijk bij elk raadsbesluit dat niet unaniem wordt aangenomen het geval. Er staat ook wel eens in de krant dat de gemeente Groningen tot iets besluit, waar mijn fractie het niet mee eens was. Maar ja, dat is dan toch iets wat de gemeente en de gemeenteraad in meerderheid hebben besloten. Volgens mij is dat juist uit het oogpunt van democratische legitimiteit met een meerderheid van de stemmers van deze gemeente het enige juiste.

01:30:32

Voorzitter: Helder. Mevrouw Sloot.

01:30:34

Mevrouw Sloot (Stadspartij 100% voor Groningen): Voorzitter, dus de heer Pechler ziet dit als een lobby-motie? Zo moet ik hem zien, als een echte lobby-motie? Ja? Oké, dank u.

01:30:43

Voorzitter: Voor de records, hij knikt. Iemand anders nog? De heer Lo-A-Njoe.

01:30:50

De heer Lo-A-Njoe (D66): Voorzitter, dank u wel. Een stem voor de Transgenderwet was en is, wat D66 betreft....

01:30:55

Voorzitter: De heer Pechler vraagt: is het een vraag? U begint gewoon. Ik zie u in uw woordvoering-modus staan.

01:31:00

De heer Lo-A-Njoe (D66): Zeker, dat heeft u goed gezien.

01:31:02

Voorzitter: Gaat uw gang.

01:31:08

De heer Lo-A-Njoe (D66): Ik gaf de heer Pechler even de tijd om te gaan zitten. Een stem voor de Transgenderwet was en is, wat D66 betreft, een stem voor mensenrechten. Dus voor mijn fractie is deze motie niet complex. Zoals breed bekend is vindt D66 het recht op zelfbeschikking van alle inwoners van onschatbaar groot belang. Dat zijn geen loze woorden. Zelfbeschikking heeft echt betekenis en dat betekent, wat mijn partij betreft, dat voor een geslachtswijziging bij de burgerlijke stand je geen verklaring van een ander nodig hebt, want het gaat over jouw identiteit. Je bent niet ziek als je voelt dat je een andere genderidentiteit hebt dan zoals je die kreeg bij je geboorte. Waarom zou je dan bijvoorbeeld eerst naar een arts moeten? Wij zetten ons met Lisa van Ginneken hiervoor in de Tweede Kamer in en dat doet mijn fractie hier eveneens met volle overtuiging. Hoe mooi zou het zijn als we dat ook als gemeente breed uitdragen en uitspreken richting Den Haag. Daarom roept deze motie het college op om namens de gemeente Groningen publiekelijk haar steun uit te spreken.

Steun voor trans personen, intersekse personen en non-binaire personen en dus daarmee voor de wijziging van de Transgenderwet. Dank u wel.

01:32:14

Voorzitter: Dank u wel. De heer Rebergen. Mevrouw Akkerman was eerst.

01:32:21

De heer Rebergen (ChristenUnie): Ik zou graag een vraag willen stellen.

01:32:23

Voorzitter: Een vraag, gaat uw gang.

01:32:26

De heer Rebergen (ChristenUnie): Ik zou de heer Lo-A-Njoe willen vragen of hij zich ook voor kan stellen dat er tegen deze motie gestemd wordt, zonder dat het afbreuk doet aan de zinnen die de heer Lo-A-Njoe net uitsprak, namelijk de ondersteuning van transgender personen?

01:32:45

Voorzitter: De heer Lo-A-Njoe.

01:32:49

De heer Lo-A-Njoe (D66): Daar twijfel ik over, want dat roept bij mij vragen op, dus ik zou graag daar het gesprek over voeren. U vraagt mij of ik dat zou begrijpen. Nee, maar ik ga er wel graag het gesprek over aan heer.

01:33:02

Voorzitter: De heer Brandenburg.

01:33:04

De heer Brandenburg (SP): Daar wil ik dan wel even op door, want het is namelijk zo dat het debat in de Tweede Kamer over deze wet nog is geschorst nadat alle vragen zijn beantwoord. Het kan zelfs zo zijn dat er nog wijzigingen op die wet komen. Dus het kan ook zo zijn dat de fracties wachten op die wijzigingen met hun uiteindelijke standpuntbepaling over die wet. Kunt u begrijpen dat het dan wellicht wat vreemd voelt voor een partij hier, die wellicht ook een fractie in de Tweede Kamer heeft, om daarop vooruit te lopen, terwijl die fractie in haar standpuntbepaling nog wacht op de antwoorden van het kabinet? Het betekent dus niet dat als je hier tegenstemt, je trans personen niet zou willen steunen.

01:33:47

Voorzitter: De heer Lo-A-Njoe.

01:33:48

De heer Lo-A-Njoe (D66): Voorzitter, wellicht heeft de heer Rebergen dat ook bedoelt, want dat kan ik mij goed voorstellen. Wat dat betreft is het voor mijn fractie minder lastig, omdat wij helemaal voor zijn, maar ik kan me voorstellen dat fracties die nog twijfelen, willen wachten tot de precieze uitwerking bekend is. Dat kan ik mij voorstellen. Dat maakt niet dat je daarmee niet voor deze mensen bent.

01:34:13

Voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Akkerman.

01:34:16

Mevrouw Akkerman (VVD): Voor de woordvoering. Klopt, hè? Laat ik met de conclusie beginnen. Onze fractie heeft grote moeite om überhaupt over deze motie te stemmen. Zowel voor als tegen vinden wij het heel erg lastig, want het gaat hier over een wet die in de Tweede Kamer behandeld wordt en waar wij dus niet over gaan. Wat ook eerder is genoemd, waar wij ons dus niet op een manier in verdiept hebben, zoals een Tweede Kamerlid dat op dit moment zou moeten doen. Daar komt bij dat er inderdaad nog wijzigingen in de wet kunnen plaatsvinden, waardoor je nu eigenlijk niet kan zeggen of je voor of tegen bent. Door het hele inhoudelijke verhaal van D66 en de vraag van de ChristenUnie daarop, zou je inderdaad tegen de motie kunnen stemmen, maar dan lijkt het alsof je tegen de Transgenderwet bent. Wij zijn er niet voor noch tegen, dus wij hebben grote moeite om te stemmen over deze motie. Dank u wel.

01:35:05

Voorzitter: Dank u wel. De heer Lo-A-Njoe.

01:35:10

De heer Lo-A-Njoe (D66): Voorzitter, de vraag aan de VVD is dan: er bestaat ook de optie om je te onthouden van stemming. Ik heb begrepen dat je dan deze zaal uit moet lopen. Dat heb ik vandaag begrepen, want het was voor mij ook nieuw. Is dat een optie?

01:35:24

Voorzitter: Je mag je niet onttrekken aan stemming. Dat gebeurt af en toe stiekem toch, maar die optie kent de wet niet. Als u niet voor bent, dan bent u tegen. Wie kan ik nog het woord geven? De heer Brandenburg.

01:35:47

Mevrouw Akkerman (VVD): Volgens mij was het een vraag aan de VVD.

01:35:49

Voorzitter: De VVD, neem me niet kwalijk.

01:35:50

Mevrouw Akkerman (VVD): Wij volgen het debat en nemen dat in overweging binnen alle mogelijkheden die er zijn.

01:35:57

Voorzitter: Ik zeg maar even wat de officiële spelregels zijn. Ik zag daar mevrouw Menger.

01:36:05

Mevrouw Menger (Stadspartij 100% voor Groningen): Dank u wel, Voorzitter. Onze fractie sluit zich aan bij de stemverklaring van zowel de SP als de VVD. Dank u wel.

01:36:15

Voorzitter: Ik geloof dat de heer Brandenburg niet weet dat hij al een stemverklaring heeft gegeven. De strekking van zijn verhaal neemt u over, begrijp ik. De heer Brandenburg.

01:36:26

De heer Brandenburg (SP): Voorzitter, ik ben ook een tikje in verwarring, maar ik doe gewoon mijn stemverklaring nu en dan hoeven we dat straks niet meer te doen. Laat ik, namens de SP, vooropstellen dat wij alle overwegingen die in deze motie staan steunen. Dat wij ons altijd allemaal moeten inzetten tegen elke vorm van discriminatie en dat iedereen in

Groningen recht heeft om te zijn wie hij wil zijn en daar zelfbeschikking over moet hebben. Dat zij ook nog eens niet geconfronteerd horen te worden met geweld als zij willen zijn, wie zij willen zijn. Wat dat betreft delen wij helemaal de ondersteuning en de portee, zoals dat zo mooi heet, van deze motie. Deze motie roept op om te lobbyen voor een wet die nog niet definitief is en waar de fractie van de SP in de Tweede Kamer nog enkele vragen over heeft gesteld aan de minister en die vragen nog afwacht voordat zij hun standpunt bepalen of ze voor of tegen de uiteindelijke wet - waarvan we de inhoud nog niet 100 procent kennen - zullen stemmen. Dat maakt dat mijn fractie op dit moment, ondanks dat wij alle steun hebben voor deze gemeenschap, voor deze trans personen, voor iedereen die zich gediscrimineerd voelt of wordt in onze gemeente, deze motie niet kunnen steunen.

01:37:48

Voorzitter: Dank u wel. Gaan we nu een rondje stemverklaringen doen? Ik denk dat het goed is om eerst even naar het college te luisteren, dus ik kijk even of iemand nog vooraf het woord wil voeren over de motie zelf. Dat lijkt niet het geval. Het college.

01:38:06

Mevrouw Molema (wethouder): Dank u wel. Ik zal kort zijn. Wij geven de motie oordeel raad. Dat heeft ermee te maken dat wij als Groningen natuurlijk streven naar een inclusief Groningen, waarin iedereen zichzelf kan zijn en inderdaad het zelfbeschikkingsrecht heeft. Wij snappen de discussie die er speelt, de overwegingen en constatering die in de motie zitten en volgens mij zijn dat hele terechte constatering. Dit gaat - volgens mij voelt u dat allemaal heel goed aan - over mensen die het een hele lange tijd heel erg moeilijk hebben gehad, waarbij deze wet een enorme bijdrage geeft in de erkenning van het proces waar ze doorheen moeten en ook de regie die ze daar zelf op hebben in plaats van de ander. Dus wij wensen u veel wijsheid bij uw besluit.

01:38:52

Voorzitter: Dan denk ik dat er behoefte is aan een aantal stemverklaringen. Ter verduidelijking is het misschien goed om te zeggen wat de heer Moerkerk daarstraks deed en dat is wat de wet van hem vraagt: vermenging van belangen vereist dat hij niet meestemt. Als u niet wilt meestemmen over deze motie, dan denk ik dat het het beste is dat u even de zaal verlaat. Dat is de enige manier om u te onttrekken aan de stemming. Een rondje stemverklaringen. De heer Rebergen.

01:39:21

De heer Rebergen (ChristenUnie): Voorzitter, ik denk dat de heer Brandenbarg het prima heeft verwoord, zoals dat ook voor de ChristenUnie geldt, dus ik sluit me aan bij die stemverklaring.

01:39:29

Voorzitter: Dank u we. Nog iemand? De heer De Haan.

01:39:33

De heer De Haan (CDA): Voorzitter, wij zullen tegen deze motie stemmen. Dat is geen makkelijk besluit, want ik weet wat dit onderwerp voor velen en sommigen betekent. Echter zijn wij juist daarom van mening dat dit onderwerp op een zorgvuldige en inhoudelijke manier moet worden behandeld waarbij, wat ons betreft, het belang van het kind voorop

staat. De behandeling van deze wetgeving behandelen we niet hier in deze raad, maar in Den Haag.

01:39:57

Voorzitter: Wie wil er nog een stemverklaring? De heer Ram.

01:40:03

De heer Ram (PVV): Dank u wel, Voorzitter. Mijn fractie in de Tweede Kamer heeft zich uitgesproken tegen deze wet vanwege ethische bezwaren, dus wij kunnen hier niet mee instemmen. Dank u wel, Voorzitter.

01:40:16

Voorzitter: Dank u wel. Dat waren de stemverklaringen? De heer Sijbolts.

01:40:25

De heer Sijbolts (Stadspartij 100% voor Groningen): Voorzitter, we hebben het heel kort even overlegd. Wij zullen niet deelnemen aan de stemming om de argumenten die eerder zijn gewisseld. Wij vinden het niet onze taak om op dit moment te stemmen over een wetsvoorstel wat nog door de Tweede Kamer behandeld moet worden.

01:40:42

Voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Akkerman.

01:40:48

Mevrouw Akkerman (VVD): Dank u wel, Voorzitter. Ook wij zullen niet stemmen over deze motie. U zult ons zien verdwijnen.

01:40:56

Voorzitter: Dan de geef ik de partijen, die niet willen stemmen over de motie, de gelegenheid om even de zaal te verlaten. Dan breng ik nu de motie in stemming. Ik mag bij de voorstemmers gerekend worden en dan is de motie met 28 tegen negen aangenomen. De heer Dijk.

01:41:48

De heer Dijk (SP): Voorzitter, mijn buurman fluistert mij net iets in en ik ben het er eigenlijk wel mee eens. Ik denk dat we het er toch een keer over moeten hebben hoe we met dit soort dingen omgaan, want wij stemmen voor of tegen en mijn buurman zei net: "Misschien wordt er nu wel tegengestemd, omdat mensen anders bang zijn voor een soort Facebook-plaatje of zoiets." Ik ben het daar wel mee eens. Volgens mij moeten we het erover hebben hoe we hier in de toekomst mee omgaan. Het is ook raar dat nu mensen weg stappen, omdat ze anders bang zijn om te stemmen. Ik wil het er wel een keer over hebben.

01:42:15

Voorzitter: Misschien moeten we dat in het presidium een keer doen, maar ik heb alleen maar uitgelegd wat de regels in de wet zijn.

- *M08: Geluidseffecten en onderzoek klachten*

Voorzitter: Wij kunnen verder met motie nummer 08 van de PVV en de Partij voor het Noorden over geluidseffecten en onderzoek naar klachten. Wie mag ik uitnodigen om die van een hele korte toelichting te voorzien? De heer Ram, nogmaals? Mevrouw Bernabela, gaat u het doen? U heeft nog tijd, zo is dat.

01:43:00

Mevrouw Bernabela (Partij voor het Noorden): Bedankt, Voorzitter. Wij ondersteunen deze motie van harte, want we hebben bewoners gehoord. Er is toch wel wat twijfel over - hoe goed zij ook werkelijk waren - wat nou echt die effecten zijn, wat het onderzoek is en wat de klachten daarvan zijn. Dat wordt maar niet duidelijk en daarom willen wij deze motie ondersteunen. Het gaat alleen om een onderzoek, dus wat dat betreft lijkt het mij gewoon een goede motie om in te dienen. Nog meer?

01:43:34

Voorzitter: Even voor de helderheid: het gaat over een motie over de geluidseffecten en onderzoek naar klachten bij, met name, evenementen. Het roept het college op om daar onderzoek naar te doen en inzichtelijk te maken waar en onder welke omstandigheden de meeste klachten zijn, welke knoppen er zijn om geluidsoverlast in de wijken te reduceren, of er ook andere geluidswerende maatregelen mogelijk zijn en de raad daarover te informeren. Is er iemand die daarover het woord wil voeren in reactie op de motie? Geen uitgebreide woordvoeringen, alstublieft. Niets? Ik hoor iemand, maar ik zie niks. Dan ga ik naar het college.

01:44:29

Mevrouw Molema (wethouder): Dank u wel. We hebben vorige week woensdag 's avonds bij elkaar gezeten over geluid. Volgens mij hebben we toen uitgebreid gesproken over alle vragen die in deze motie gesteld worden en heb ik daar een aantal toezeggingen gedaan. U heeft ons horen zeggen dat er, met name, in de westkant van de stad heel veel geluidsdruk is en dat we dat erkennen en zien en dat we dat ook horen van de omwonenden. Ik heb aangegeven dat we gaan kijken of we in de wijkmonitor, die wordt uitgevoerd, de vraag mee kunnen nemen of mensen last hebben van overlast. Dus niet een heel apart onderzoek, maar kijken naar bestaande onderzoeken en of we die daarvoor kunnen gebruiken. Ik heb u ook toegezegd dat wij in het strategisch evenementenbeleid, wat er aan zit te komen, gaan kijken naar wat we kunnen doen aan het reduceren van geluidsoverlast voor omwonenden. U heeft een week daarvoor een technische sessie gehad met een expert. Die heeft u een aantal suggesties gedaan wat u zou kunnen doen aan het reduceren van geluidsoverlast voor omwonenden en wat de mogelijkheden zijn. Volgens mij hebben we het er ook over gehad dat we kijken naar hoe we dat in het beleid gaan meenemen. Dus de conclusie is: de motie is overbodig en wij ontraden hem.

01:45:39

Voorzitter: De heer Ram.

01:45:41

De heer Ram (PVV): Een korte vraag. De motie gaat veel verder dan wat het college heeft toegezegd. Wij willen gewoon een gedegen onderzoek om bij dat kader, wat er komt, een goede afweging te kunnen maken wat de klachten zijn. Het maakt uit of er duizend of tien klachten zijn. We willen dat gewoon weten. Dan kunnen we een open debat voeren en kan eenieder een goede afweging maken van wat die belangrijk vindt. In mijn optiek kunnen we dat nu niet. Dat is de oproep van deze motie, dus hij is allesbehalve overbodig. Het is juist een toevoeging op het kader waar we nog over moeten beslissen.

01:46:23

Voorzitter: De wethouder.

01:46:26

Mevrouw Molema (wethouder): U heeft vorig jaar van ons een brief gekregen, waarin we hebben aangegeven wat de klachten zijn die zijn binnengekomen. We hebben u ook uitgelegd hoe wij omgaan met meldingen, dat het ter plekke altijd wordt gecontroleerd en dat er eventueel aanpassingen worden gedaan, nog tijdens het evenement. Daarin hebben wij ook inzichtelijk gemaakt hoe wij omgaan met alle meldingen van geluidsoverlast. We hebben aangegeven hoe wij het geluid meten, dus en op de gevels en op het terrein zelf. Ik begrijp dat wij niet huis aan huis weten welk huis wel of niet overlast ervaart. Dat is subjectief. We hebben aangegeven dat we het heel serieus nemen. We zien dat uit een deel van de stad meer meldingen komen en we gaan daar serieus mee aan de slag. Ik blijf bij het standpunt dat het een overbodige motie is.

01:47:16

Voorzitter: Dank u wel. Ik denk dat we over kunnen gaan tot stemverklaringen. *Mevrouw Bosma.*

01:47:24

Mevrouw Bosma (Partij voor de Dieren): Dank, Voorzitter. Wij nemen dit onderwerp heel serieus en we zijn heel blij dat jullie dat ook doen. Dat is ook de reden dat we het vorige week en de week daarvoor hebben geagendeerd. Toch zullen we niet voor de motie stemmen, maar ik ben het er wel mee eens dat het voor inwoners vaak niet helemaal helder is waar ze meldingen kunnen inzien. In dat opzicht is er zeker nog ruimte voor verbetering. Ik denk niet dat een uitgebreid gedegen onderzoek nodig is. Verder gaat het over geluidswerende mogelijkheden verkennen. Daar zijn we al mee bezig en de knoppen waar we aan kunnen draaien kennen we van de technische sessie. Ik zie dat ik een vraag heb.

01:48:03

Voorzitter: Nee, dat gaan we niet doen. Bij de stemverklaringen gaan we geen discussie openen. De heer Brandenburg.

01:48:08

De heer Brandenburg (SP): Voorzitter, ook wij zijn al een jaar of tien - ik kan me herinneren, voordat ik hier zat, dat we al eens met oordopjes rondom de wijk van het Stadspark hebben gelopen - bezig om met mensen in gesprek te gaan over geluidsoverlast die zij ervaren. Wij weten prima in welke wijken en welke omstandigheden de meeste klachten over geluidsoverlast zijn. Dat hoeft de gemeente, wat ons betreft, niet extra te onderzoeken. Dat weet mijn fractie op basis van gesprekken in de wijken als geen ander. Dat andere punt wordt al gedaan, dus wat ons betreft is deze motie overbodig.

01:48:46

Voorzitter: De heer Swets.

01:48:49

De heer Swets (Student en Stad): Ook wij zullen deze motie niet steunen. Er wordt door de sector zelf al heel veel gedaan om overlast te voorkomen en daarvoor technische innovaties te gebruiken. De klachten worden al verzameld, dus een extra onderzoek lijkt ons niet nodig.

01:49:02

Voorzitter: Dank u wel. De heer Moerkerk.

01:49:06

De heer Moerkerk (Stadspartij 100% voor Groningen): Dank, Voorzitter. Wij zullen deze motie steunen, omdat wij twijfels hebben over of burgers en inwoners van onze stad voldoende weten hoe ze kunnen melden, zeker nu het telefonisch meldpunt is weggefallen. Elke bron en elke extra aandacht voor wat er nou precies aan de hand is, vinden we belangrijk voor besluitvorming over evenementenbeleid. Dank u wel.

01:49:26

Voorzitter: Mevrouw Martinez Doubiani.

01:49:29

Mevrouw Martinez Doubiani (D66): Dank u wel, Voorzitter. Ik hou het kort. Wij vinden deze motie ook overbodig. Ik maak wel de kanttekening dat wij, als raad, ons vorige week hebben uitgesproken om hiermee aan de slag te gaan, want uiteindelijk moeten we samen tot oplossingen komen voor de omwonenden. Daar hou ik het bij.

01:49:47

Voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Jacobs.

01:49:52

Mevrouw Jacobs-Setz (VVD): Dank u wel, Voorzitter. Wat ons betreft sluiten we ons aan bij de woorden van de wethouder dat deze motie overbodig is. Wij hebben op zich niet de enorme honger naar extra onderzoek. Dat is ambtelijke capaciteit die wij liever ergens anders aan besteden. Wij willen heel graag gememoreerd hebben dat daar waar je geluid hoort, er niet per se sprake is van overlast. Dat zouden wij ook willen scheiden, dus wij zullen tegen deze motie stemmen.

01:50:18

Voorzitter: Dank u wel. De laatste kans. Gaat uw gang.

01:50:24

De heer Van de Vendel (GroenLinks): Dank u wel, Voorzitter. Wij zullen tegen deze motie stemmen omdat wij deze ook overbodig achten. Overlast en dergelijke, u heeft het gezien, heeft de afgelopen weken volop onze aandacht, dus daar gaan we zeker mee verder, maar extra onderzoek is absoluut niet nodig.

01:50:41

Voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik de motie in stemming brengen. De stemming is geopend. Ik hoor bij de tegenstemmers in dit geval. Dan is de motie verworpen met - ik kan het niet goed zien - 37 tegen zeven.

8. Sluiting

Voorzitter: Dan zijn we door alle te bespreken punten heen. Ik sluit de vergadering en wens u wel thuis.